

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Ostrava

Jeremenkova 754/2, 703 00 Ostrava - Vítkovice

Vzdělávací program

Diplomovaný nutriční terapeut

kombinovaná forma

Kód vzdělávacího programu

53-41-N/41.

Kód oboru vzdělání

53-41-N/4.

Aa - Žádost o udělení akreditace vzdělávacího programu						
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, p.o.					
Sídlo školy	Jeremenkova 754/2, 703 00 Ostrava-Vítkovice					
Zřizovatel školy	Moravskoslezský kraj	právní forma právnické osoby		příspěvková organizace		
Název oboru vzdělání	Diplomovaný nutriční terapeut	kód oboru vzdělání		53-41-N/4.		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut					
Zaměření vzdělávacího programu	není					
Specif. podm. zdrav. způsobilosti	<u>ano</u>	ne	standardní délka	3 roky, 6 období	vyučovací jazyk	český
Platnost předchozí akreditace	Prodloužení 31.12.2024		návrh doby platnosti nové akreditace		1.1. 2025 do 30. 9. 2031	
Typ žádosti	<u>nová akreditace</u>		prodloužení platnosti akreditace		akreditace změny	
Forma vzdělávání	denní	<u>kombinovaná</u>	distanční	dálková	večerní	
Adresa www stránky	www.zdrav-ova.cz			e-mail	sekretariat@zdrav-ova.cz	
Ředitelka školy	RNDr. Jana Foltýnová, Ph.D.	podpis ředitele školy				datum
Poznámky: Vzdělávací program Diplomovaný nutriční terapeut je v souladu s legislativními požadavky, zejména vyhláškou č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, a vyhláškou č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na vzdělávací programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání.						

Ba - Návrh vzdělávacího programu - profil absolventa

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.
Forma vzdělávání	kombinovaná

Absolvent vzdělávacího programu diplomovaný nutriční terapeut je připraven pro výkon profese bez odborného dohledu, k nimž má oprávnění vyplývající ze současné legislativy. Absolvent umí samostatně řešit úkoly v souvislosti s preventivní, a léčebnou výživou. Z pohledu adekvátního nutričního zajištění pacientů se podílí na zkrácení doby hospitalizace. Zabezpečuje na základě vlastního posouzení a rozhodnutí a v souladu s diagnózou a pokynem lékaře nebo jiného způsobilého odborníka specifickou ošetrovatelskou péči jedincům, rodinám nebo skupinám pacientů/klientů s ohledem na jejich psychologické, sociální, ekonomické, společensko-kulturní odlišnosti v rozsahu své odborné způsobilosti.

V poskytování specifické ošetrovatelské péče při zabezpečování nutričních potřeb pacientů je absolvent/ka schopen/schopna:

- Aplikovat získané poznatky při zajišťování nutriční péče ve vztahu ke specifickým výživovým potřebám
- Zajišťovat bezpečné a vhodné prostředí pro léčbu a dodržování léčebného režimu
- Vyhodnotit stravování pacientů/klientů – anamnesticky, nutričně, energeticky, i z hlediska obsahu jednotlivých složek potravy
- Informovat v rámci primární prevence o nemocnosti, její prevenci i léčbě výživou
- Zabezpečovat a komplexně řešit uspokojování bio-psycho-sociálních potřeb pacientů/klientů
- Řešit problémy spojené s výživou a hydratací pacienta/klienta
- Posuzovat význam zdraví pro jedince i společnost i podíl a roli pacienta/klienta i zdravotníka při upevňování zdraví a prevence nemocí
- Jednat při poskytování nutriční péče hospodárně a ekologicky
- Podílet se na přípravě pacientů/klientů k diagnostickým a léčebným úkonům zajišťováním nutriční péče před, při těchto výkonech i po nich
- Spolupracovat s ostatními odborníky i organizacemi poskytujícími preventivní i následnou zdravotní či sociální péči na realizaci programů zaměřených na zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva

V oblasti rozvoje profese nutričního terapeuta je absolvent/ka schopen/schopna:

- Přispívat k profesionalizaci oboru nutriční terapie, zvyšovat prestiž a postavení nutričního terapeuta ve společnosti, a to na základě svých vědomostí, dovedností, sociální zralosti a přístupu k jednotlivcům, rodinám a komunitám
- Orientovat se v aktuálním stavu rozvoje nutriční terapie v České republice i v zahraničí
- Kriticky posoudit jednotlivé etapy historického, současného i předpokládaného vývoje oboru nutriční terapie
- Podílet se na výzkumné činnosti v oblasti nutriční terapie, prezentovat její výsledky a aplikovat je do své práce
- Řešit problémy, plánovat a organizovat vlastní práci včetně manažerských činností v oblastech klinické výživy i veřejného stravování

Ba - Návrh vzdělávacího programu - profil absolventa

- Pracovat s informačním systémem daného zařízení, sledovat vývojové trendy zdravotní péče a problematiky výživy, stravování a dietoterapie

Při poskytování zdravotních služeb a navazujících sociálních služeb v kontextu právních předpisů je absolvent/ka schopen/schopna:

- Orientovat se v právním řádu ČR, a to zejména v oblasti, která upravuje poskytování zdravotních a sociálních služeb a kompetence státní správy v oblasti organizace poskytování zdravotních a sociálních služeb zejména v oblasti preventivní a léčebné výživy
- Chápat úlohu Světové zdravotnické organizace/World Health Organization (dále jen WHO), respektovat právní předpisy i doporučení Evropské unie (dále jen EU) týkající se zdravotní a sociální politiky v členských zemích, uznávat mezinárodní dokumenty týkající se nejnovějších poznatků v oblasti zdravé a léčebné výživy - Evropské standardy pro vzdělávání a výkon profese nutričních terapeutů (European Academic & Practitioner Standards for Dietetics) přijaté European Federation of Associations of Dietitians (dále jen EFAD) na výroční schůzi v roce 2005 a Evropské standardy pro odborný výcvik v dietetice 2010 (European Practice Placement Standards for Dietetics)

Jednat při poskytování nutriční péče pacientům/klientům z odlišného sociokulturního prostředí s vědomím jejich národností, náboženských a jiných odlišností.

Bb - Návrh vzdělávacího programu - kompetence a možnosti uplatnění absolventa

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.
Forma vzdělávání	kombinovaná

Činnost nutričního terapeuta zahrnuje specifickou ošetrovatelskou péči při uspokojování nutričních potřeb pacientů. Profese zahrnuje čtyři základní oblasti kompetencí:

Autonomní kompetence nutričního terapeuta:

- Uspokojuje nutriční potřeby v souvislosti s poruchami výživy u pacientů včetně pacientů v těžkých stavech. Nutriční terapeut bez odborného dohledu a bez indikace lékaře, v rozsahu své odborné způsobilosti, poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné péče na úseku klinické výživy v souladu s právními předpisy a standardy.
- Vyhodnocuje a zpracovává nutriční anamnézy u pacientů, u pacientů v těžkých stavech provádět bilanci stravy přijímané ústy.
- Navrhuje lékaři, případně všeobecné sestře nebo porodní asistentce změny v předepsané dietě, způsobu přijímání stravy či doplnění potravinovými doplňky.
- Provádí vyšetření nutná ke zjištění stavu výživy pacientů.
- Kontroluje, metodicky vede a organizuje přípravu stravy v souladu s poznatky zdravé a léčebné výživy, zejména ve stravovacích provozech zdravotnických zařízení a v případě speciálních diet stravu i připravovat.
- Sestavovuje jídelní plány a předpis stravy pro jednotlivé diety i pro celá zdravotnická a sociální zařízení, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet.

Kompetence v oblasti podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění:

- V rámci preventivní péče sleduje stav výživy jednotlivců i komunity, bere v úvahu prostředí, ve kterém žijí a jejich způsob života z hlediska zdravé výživy.
- Informuje pacienty/klienty i příslušné zdravotnické pracovníky i pracovníky stravovacího provozu o změnách ve stravování konkrétních pacientů a tyto změny organizačně zajišťuje.
- Vytváří odbornou síť, statistická hlášení, vede záznamy o průběhu nutriční terapie.
- Zdůvodňuje a vysvětluje technologické zpracování pokrmů z hlediska vhodné nutriční péče a zdravé výživy.
- Informuje v rámci primární prevence o nemoci, její prevenci i léčbě výživou, provádí opatření při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace.

Kompetence v oblasti zdravotní výchovy a poskytování informací:

- Zprostředkovává pacientům/klientům, jejich blízkým, skupinám potřebné informace o adekvátním způsobu stravování a připravuje pro ně názorné odborné propagační materiály.
- Poskytuje poradenské služby a edukuje pacienty/klienty i jejich rodiny a skupiny v oblasti zdravé výživy.
- Navrhuje změny ve stravování včetně doporučení vhodných výživových doplňků.

Bb - Návrh vzdělávacího programu - kompetence a možnosti uplatnění absolventa

- Organizuje a účastní se kampaní na podporu zdraví z hlediska zdravé výživy a hodnotí výsledky těchto programů.
- Podílí se na přípravě standardů v rámci nutriční péče.
- Podílí se na vzdělávání členů nutričního týmu a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví a v sociálních službách.
- Podílí se na kvalifikačním a celoživotním vzdělávání zdravotnických pracovníků.
- Efektivně ovládá nové informační a komunikační technologie.

Kooperativní kompetence nutričních terapeutů:

- Respektuje role jednotlivých profesionálů při koordinaci a plnění odborných úkolů v multidisciplinárním týmu klinické výživy. Zachovává a posiluje vzájemný partnerský vztah a podílí se na všech společných opatřeních v zájmu nutričních potřeb pacientů.
- Provádí sestavování individuálních jídelních plánů, které indikuje lékař, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet.
- Zná a dodržuje hranice své odborné způsobilosti, a pokud je to nutné, žádá o spolupráci příslušné kompetentní odborníky.

Kompetence nutričních terapeutů ve výzkumu a vývoji:

- Kriticky reviduje svou každodenní praxi a při realizaci svých činností využívá výsledky výzkumu v oblasti nutriční péče a praxe založené na důkazech.
- Získává nové vědomosti tím, že se podílí na výzkumné práci v oblasti klinické výživy a prezentuje její výsledky, přičemž využívá všech dostupných informačních zdrojů.
- Podílí se systematicky a nepřetržitě na programech zajišťování kvality poskytované nutriční péče.
- Usiluje o svůj odborný růst v rámci celoživotního vzdělávání.

Kompetence nutričních terapeutů v oblasti managementu:

- Dovede posoudit, analyzovat rizika pro zdraví spadající do oblasti nutriční terapie a plánovat, provést a kontrolovat nezbytná opatření k zamezení působení těchto rizik.
- Pracuje ve skupinách, kontroluje pracovní tým a kooperuje s jinými odborníky.
- Při výkonu odborných činností v rámci klinické výživy sleduje jejich efektivitu a náklady.
- Metodicky vede, motivuje, vzdělává, kontroluje a hodnotí podřízené pracovníky.
- Účastní se rozhodovacích procesů v oblasti zdravotní politiky a řízení, které se týkají preventivní péče na úseku klinické výživy a specifické ošetrovatelské péče zaměřené na uspokojení nutričních potřeb.

Kompetence nutričního terapeuta/ky jsou stanovené zákonem č. 96/2004 Sb. (o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání) a na ně navazující vyhláškou č. 55/2011 Sb. v platném znění, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků a vyhláškou č. 39/2005 Sb. v platném znění stanovující minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání a dále Kvalifikačním standardem přípravy na výkon zdravotnického povolání nutriční terapeut.

Bb - Návrh vzdělávacího programu - kompetence a možnosti uplatnění absolventa

Možnosti uplatnění absolventa:

Absolvent/ka vzdělávacího programu Diplomovaný nutriční terapeut najde uplatnění ve všech typech zdravotnických a stravovacích zařízení, jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb a péče nebo v privátní nutriční péči. Je připraven pro práci v lázních, sanatoriích, penzionech, stacionářích, hospicích, v komunitní péči, v agenturách domácí péče, v provozovnách veřejného stravování ve školách, v hotelích, v restauračních a v edukačních zařízeních (např. odborné poradny).

Absolvent/ka může pracovat jako preventista/tka v oblasti výživy, jako konzultant pro výchovu jednotlivých populačních skupin a dále i jako poradce pro náročné životní situace, pro sportovce a jiné kategorie.

Po absolvování příslušného pedagogického vzdělání, případně koncipovaného vysokoškolského studia v oblasti výživy, se může uplatnit jako přednášející odborných a praktických předmětů ve vysokoškolských odborných studijních programech v oblasti výživy a také ve specializačních vzdělávacích programech dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků. Dále může působit jako odborný/á učitel/ka v oboru Nutriční asistent a Diplomovaný nutriční terapeut nebo jako učitel/ka v oblasti výživy na základních, středních a na vyšších odborných školách.

Absolvent/ka tohoto vzdělávacího programu se může dále vzdělávat v rámci specializačního studia Národního centra ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů (doba specializačního vzdělávání je cca 18–24 měsíců) nebo studiem na vysoké škole.

Bc - Návrh vzdělávacího programu - charakteristika vzdělávacího programu	
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.
Forma vzdělávání	kombinovaná
Vzdělávací program je koncipován tak, aby splňoval požadavky na odbornou teoretickou a praktickou přípravu nutričních terapeutů odpovědných za nutriční péči a aby umožnil absolventům uplatnění na trhu práce v rámci EU a výkon práva podnikání a volného pohybu osob. Cílem vzdělávacího programu je umožnit získání odborné způsobilosti k výkonu povolání nutričního terapeuta. Absolventi jsou způsobilí poskytovat zdravotní péči bez přímého vedení nebo odborného dohledu v rozsahu působnosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., v platném znění. Program vzdělání respektuje požadavky zákona o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče. Zohledňuje i změny některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). Vzdělávání se zaměřuje na osvojení vědomostí a dovedností potřebných pro zajišťování preventivní péče v oblasti klinické výživy a specifické ošetrovatelské péče zaměřené na uspokojování nutričních potřeb. Nezbytnou součástí teoretické a praktické přípravy je vytváření žádoucích profesních postojů, dovedností a návyků i rozvíjení a upevňování dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka. Studenti jsou vedeni k odpovědnosti za kvalitu vlastních činností i pracovníků svěřených jejich odbornému dohledu. Nedílnou součástí vzdělávacího programu je zaměření na motivaci studentů na empatii, altruismus a angažovanost ve prospěch pacientů/klientů, k dodržování bezpečných pracovních postupů, k ekologickému a ekonomickému chování a jednání. Jsou vzděláváni tak, aby získali lásku k povolání a pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou pro pracovní, osobní i občanský život. Studenti jsou připraveni získávat, analyzovat a hodnotit nové informace, jsou vedeni k uvědomění nutnosti celoživotního vzdělávání. Vzdělávací program je koncipován na postupné upevňování uvědomělého samostatného a rozhodného jednání a na schopnost úspěšně se vyrovnávat s problémy. Důraz je kladen na vytváření pozitivního vztahu studentů k vlastnímu zdraví a k vědomí významu prevence nemoci. Vzdělávání v akreditovaném vzdělávacím programu Diplomovaný nutriční terapeut zahrnuje částečně prohloubení všeobecného vzdělávání, zejména složkou jazykovou, ekonomickou, estetickou, komunikativní a vzdělávání informačních a komunikačních technologií zaměřených na profesi. Obsah vzdělávání je v souladu s vyhláškou č. 39/2005 Sb. v platném znění a její detailní zpracování je uvedeno v příloze č. 1. Dominantní oblastí vzdělávacího programu tvoří odborné vzdělávání a tzv. klíčové dovednosti. Jazykové vzdělávání Rozvíjí především komunikativní dovednosti studentů. Učí je kultivovaně se vyjadřovat ústně i písemně v cizím jazyce. Cizí jazyk má být prostředkem dorozumívání, profesní komunikace a kompetence studentů pro získávání a sdělování odborných znalostí i výměny poznatků z osobního a společenského života. Učí studenty efektivně pracovat s textem jako zdrojem informací i jako s formativním prostředkem. Cílem vzdělávání studentů v cizím jazyce je dosáhnout v návaznosti na předchozí studium jazyka na SŠ takové úrovně jazykových znalostí a dovedností, která odpovídá stupni B2 (C1) Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Zároveň připravuje studenty k aktivnímu užívání jazyka ve složitějších typických řečových situacích při poskytování odborné péče pacientům/klientům neovládajících český jazyk. Jazykové vzdělávání zahrnuje také	

Bc - Návrh vzdělávacího programu - charakteristika vzdělávacího programu

osvojení základní latinské terminologie. Výběr cizího jazyka se přizpůsobí potřebě terénu, zájmu studentů a podmínkám školy.

Ekonomické vzdělávání

Plní v mnoha tématech průpravnou funkci směrem k odbornému vzdělávání studentů, např. v oblasti ekonomiky a řízení zdravotnictví. Učivo je zahrnuto v předmětu ekonomika a management, organizace řízení ve zdravotnictví, základy zdravotnického práva a legislativy a doplňuje se v některých obecně-odborných předmětech.

Estetické a komunikativní vzdělávání

Prispívá především ke kultivaci osobnosti studentů v oblasti estetické, rétorické, etické, emocionální a sociální. Formuje jejich vztah k uměleckým hodnotám a umění jako součásti životního stylu. Je žádoucí věnovat mu pozornost v psychologii a komunikaci, profesně zaměřené estetice i v odborných předmětech oboru.

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích (IKT) a v informatice ve zdravotnictví má především aplikační charakter a je zaměřeno na seznámení studentů s rozvojem a novými poznatky v komunikační technologii i se speciálními programy pro zdravotnictví, např. systém NutriDan, Cygnus, Nutriservis, Magdaléna. Důraz je kladen na využívání IKT v nutriční praxi a efektivní používání IKT jako zdroje informací.

Odborné vzdělávání

Odborné vzdělávání poskytuje studentům ucelený soubor vědomostí, manuálních a intelektových dovedností a návyků nezbytných pro jejich pracovní uplatnění. Zahrnuje jednak učivo obecně-odborného a propedeutického charakteru a dále učivo specificky odborně zaměřené na výživu a nutriční zabezpečení jednotlivce v rámci specifikovaných požadavků jednotlivých kategorií pacientů/klientů. Podstatou vyššího odborného vzdělávání je adekvátní podpora výživou v prevenci nemoci i v dietoterapii. Je zaměřena na respektování práv a potřeb jednotlivce v soukromí, v institucionální, komunitní, dispenzární péči i na požadavky veřejného stravování a hospitalizace.

Zahrnuje teoretické vědomosti z anatomie a fyziologie, patologie, patofyziologie, nutriční péče v klinických oborech, léčebné a klinické výživy, domácí a primární péče a profesní etiky. Dále zahrnuje vybrané sociální disciplíny, které umožňují lépe pochopit chování zdravých a nemocných osob a změny ve společnosti, jakož i vztah mezi zdravotním stavem a fyzickým i sociálním prostředím člověka, které pomáhají vytvářet a rozvíjet odborné kompetence a osobnostní kvality studentů. Jedná se např. o psychologii a komunikaci, sociologii a sociální psychologii, základy zdravotnického práva, organizaci a řízení ve zdravotnictví, základy pedagogiky a edukace, základy metodologie vědeckého výzkumu a statistiky. Vzdělávání diplomovaného nutričního terapeuta v rámci mezipředmětových vztahů prohlubuje a navazuje na vybrané poznatky z přírodních a aplikovaných věd chemie a biochemie, chemie potravin, mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygieny, epidemiologie neinfekčních onemocnění a ekonomiky a managementu.

Součástí vzdělávání je osvojení zásad a dovedností první pomoci, ochrany člověka za mimořádných událostí. Učivo specificky odborné zahrnuje nezbytné teoretické poznatky a praktické dovednosti týkající se péče o zdraví pacientů/klientů v primární, klinické i v následné péči. Studenti si osvojují postupy potřebné pro poskytování nutriční péče a podpory pacientům/klientům, zejména s vnitřními chorobami, gynekologickými, chirurgickými, psychiatrickými a přenosnými chorobami, a to celé populace včetně dětí a seniorů.

Systematicky se věnuje pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a dodržování hygienických a protiepidemiologických požadavků. Důraz se klade také na uplatňování ekologických a ekonomických hledisek v práci zdravotnického pracovníka.

Významnou složku vzdělávání tvoří praktická příprava, jejímž cílem je osvojení léčebných postupů, dovedností plánovat, poskytovat a vyhodnocovat nutriční péči, jednat se zdravými i s nemocnými pacienty/klienty

Bc - Návrh vzdělávacího programu - charakteristika vzdělávacího programu

a spolupracovat v týmu. Praktická příprava se uskutečňuje v odborných učebnách školy, v nemocnicích a v ostatních zařízeních zajišťujících zdravotní a nutriční péči za spolupráce ostatních zdravotnických a nutričních pracovníků způsobilých k výkonu činnosti bez odborného dohledu. Preventivní odbornou složkou je též realizace odborné nutriční praxe v předškolních a školních zařízeních, ve veřejném stravování a v institucích veřejné správy.

Charakteristika vzdělávacího programu:

Výše vymezený vzdělávací obsah je rozpracován do jednotlivých modulů vymezených učebním plánem (příloha č. 2). Moduly jsou u této formy studia všechny koncipovány jako *povinné*.

Specifickou funkci mají moduly všeobecně vzdělávací, které na rozdíl od všeobecného vzdělávání na nižších vzdělávacích stupních, plní ve vyšším odborném vzdělávání především propedeutickou funkci ve vztahu k odborným modulům a k profilu absolventa. Zařazené všeobecně vzdělávací moduly rozvíjejí komunikativní dovednosti studentů v mateřském i cizím jazyce, jejich morální, volní a fyzické vlastnosti, dovednost kultivovaného chování a vytvářejí vědomosti, na které se navazuje v odborných předmětech.

Odborné moduly se dělí na moduly teoretické, teoreticko-praktické a praktické. Povinnou součástí teoretické a praktické přípravy je technologie přípravy pokrmů, výživa člověka, léčebná výživa, klinická výživa, výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví, odborná nutriční praxe a nutriční péče v klinických oborech.

Organizační zabezpečení technologie přípravy pokrmů, výživy v podpoře a ochraně veřejného zdraví, léčebné výživy, klinické výživy, odborné nutriční praxe a nutriční péče v klinických oborech je v kompetenci školy. Její obsah je rámcově vymezen učební osnovou, specifikován podle typu zařízení, v nichž praxe probíhá. Odborná nutriční praxe a nutriční péče v klinických oborech má charakter praxe řízené, neboť probíhá pod odborným vedením pověřeného učitele nebo odborného pracovníka z příslušného pracoviště.

Integrační charakter mezi teoretickou a praktickou přípravou mají například předměty technologie přípravy pokrmů, nauka o potravinách, léčebná výživa, klinická výživa, výživa člověka, výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví, nutriční péče v klinických oborech, psychologie a komunikace, informatika ve zdravotnictví aj., které připravují studenty na samostatné řešení otázek vyplývajících z uplatnění absolventa, ke zpracování kasuistik a absolventské práce, k samostatnému studiu, práci s odbornou literaturou a jinými informačními prameny a vytváří tak prostor pro reflexi v oblastech jednotlivých odborných předmětů s cílem podpořit profesní růst studenta.

Organizace vzdělávání:

Studium je organizováno jako tříleté. Organizace studia odpovídá vyšší mentální a sociální úrovni studentů – absolventů střední školy a zároveň pracujících. Je členěno na zimní a letní období, teoretickou a praktickou výuku, období hodnocení, evaluace a zkoušek, samostudia. Odbornou nutriční praxi plní studenti v průběhu celého školního roku.

Kombinovaná forma vzdělávání je z obsahového hlediska plně rovnocenná s denní formou a je vhodná pro uchazeče, kteří z různých důvodů nemohou studovat denní formu. Především to jsou:

- a) výdělečně činní uchazeči;
- b) ženy na mateřské a rodičovské dovolené;
- c) uchazeči pečující o děti nebo příbuzné;
- d) uchazeči studující v rámci dalšího vzdělávání dospělých nebo rekvalifikace.

Jedná se o kombinaci dálkové a denní (prezenční) formy vzdělávání. Předpokladem úspěšného studia je zúčastnit se konzultací v rámci období a dále pak samostatné studium literatury, internetu, e-learningu, apod. (kombinovaná forma) a realizace praktické přípravy (denní forma). Praktická příprava zahrnuje nutriční péči v klinických oborech, technologii přípravy pokrmů, odbornou nutriční praxi, léčebnou výživu, klinickou výživu a výživu v podpoře a ochraně veřejného zdraví. Nezbytný a významný je pro studenta přístup k osobnímu

Bc - Návrh vzdělávacího programu - charakteristika vzdělávacího programu

počítači a alespoň občasný přístup k počítači připojenému k internetu. Během konzultací jsou probírány pouze nejobtížnější celky obsahu daného modulu a předány studijní opory.

Studijní oporou se rozumí soubor informací, které nahradí studentovi přímou teoretickou a praktickou přípravu. Jednotliví vyučující vytvářejí studijní opory pro studenty kombinovaného studia – např. studijní texty a další multimediální pomůcky pro daný modul. Součástí jsou i úkoly pro samostatnou práci studenta a pravidla komunikace s vyučujícími.

Kombinovaná forma vzdělávání vyžaduje výrazný podíl samostatné práce studenta. Během studia musí studenti absolvovat všechny moduly učebního plánu a dosáhnout stejného počtu kreditů jako studenti prezenční formy vzdělávání.

Kombinovaná forma vzdělávání zahrnuje teoreticko-praktické konzultace ve škole v rozsahu **1230** konzultací za celé studium, z tohoto počtu je **880** hodin konzultací součástí praktické přípravy.

Praktická příprava je v rozsahu **1800** hodin za celé studium, z toho **880** hodin denní formou a **920** hodin v rámci odborné nutriční praxe.

Organizace vzdělávání vychází z platných předpisů a schválených učebních dokumentů. Učební plán je rozpracován rámcově na principu celkového počtu hodin za jednotlivá období.

Vzdělávací program je zpracován modulově. Modulové pojetí umožňuje individualizaci vzdělávání a lepší propojení primárního odborného a celoživotního vzdělávání. V neposlední řadě i možnost navázání spolupráce s vysokými školami v průběhu studia i uznání získaného vzdělání nebo jeho částí v následném studiu obdobných oborů na vysokých školách.

Učební plán je rozpracován do jednotlivých ročníků a definován počtem konzultací (přednáška nebo cvičení) v jednotlivých obdobích. Ostatní teoretická příprava se uskuteční prostřednictvím ICT, samostudiem, vypracováváním zadaných odborných prací, účasti na odborných vzdělávacích seminářích atd.

Odborná nutriční praxe je realizována denní formou v rozsahu 23 týdnů výuky za celou dobu studia v hodinové dotaci 40 hodin týdně. Nutriční péče v klinických oborech (praktická část) je částečně realizována denní formou výuky v zařízení v rozsahu 560 hodin a částečně denní formou výuky v učebně školy v rozsahu 80 hodin.

V teoretické a praktické přípravě se uplatňují vyučovací metody a formy, které odpovídají terciárnímu vzdělávání, zohledňují zvláštnosti vzdělávání dospělých a napomáhají vytvoření požadovaných klíčových, odborných a dalších kompetencí.

V souladu se vzděláváním dospělých mají prioritu interaktivní metody výuky, diskuse, skupinová sezení, konzultace, semináře, vzdělávání metodou řešení problémů, semináře, skupinová práce, simulace reálných situací, simulace hraním rolí, případové studie, práce v knihovnách apod. Ve výuce jsou používány moderní výukové prostředky – dataprojektory, interaktivní tabule a informační technologie apod.

Při výchově ke kompetencím je kladen důraz na samostatné a komplexní řešení problémů, na práci v týmu. Je podporována metoda projektového vyučování a kritického myšlení studentů včetně studentských projektů.

Při studiu je kladen větší důraz na samostatnost při získávání vědomostí a osvojování dovedností. Na výuce jednoho předmětu se může podílet i několik vyučujících.

Nezbytnou součástí studia je praktická výuka, kterou studenti vykonávají zpočátku v odborných učebnách ve škole, později na vybraných pracovištích pod odborným vedením učitele nebo pověřeného pracovníka, který je způsobilý k výkonu povolání nutričního terapeuta. Náplň praktické výuky je dána učebním modulem a jeho organizační zabezpečení je v kompetenci ředitele školy.

Odborná nutriční praxe je specifikována počtem týdnů a je započtena do celkového počtu hodin.

Hodiny určené pro samostudium a přípravu na zkoušky jsou věnovány přípravě seminárních a projektových prací, sběru informací z terénu, práci s odbornou literaturou ve studovně a vědecké knihovně, s informační a komunikační technologií, opakování učiva, odborným konzultacím s vyučujícími i dalším formám

Bc - Návrh vzdělávacího programu - charakteristika vzdělávacího programu

samostatného studia.

Vzdělávání se ukončuje absolutoriem. Jeho obsah a organizace jsou určeny platnými právními předpisy.

Součástí absolutoria je prezentace absolventská práce a její obhajoba.

Předměty absolutoria jsou: cizí jazyk – anglický nebo německý, nutriční péče v klinických oborech, léčebná výživa, klinická výživa.

Absolutorium se organizuje v souladu s platnými předpisy o vyšším odborném vzdělávání, v platném znění.

Přijímání uchazečů:

Ke studiu se mohou přihlásit uchazeči s ukončeným středním vzděláním s maturitní zkouškou, kteří splnili podmínky přijetí prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů a zdravotní způsobilosti.

Kola přijímacího řízení vyhláší a o přijetí ke studiu rozhoduje ředitel školy.

Obecné podmínky pro přijímání uchazečů jsou stanoveny platnými právními předpisy.

Cizinci se mohou vzdělávat ve vzdělávacím programu na základě legislativy platné v České republice po splnění všech požadavků, které na ně legislativa klade.

Podmínky zdravotní způsobilosti:

Do 1. ročníku jsou přijímáni uchazeči, kteří nemají onemocnění nebo zdravotní obtíže pro účely stanovení podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče ke vzdělávání dle Nařízení vlády č. 211/2010 Sb. ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 271/2012 Sb. (vyhláška o zdravotní způsobilosti zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka).

Jedná se o:

- prognosticky závažná onemocnění omezující funkce horních a dolních končetin (poruchy jemné a hrubé motoriky) v případě, že je nutné postupovat dle § 67 odstavce 2) věty druhé, která praví, že student nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa.
- prognosticky závažná chronická onemocnění kůže a spojivek včetně onemocnění alergických, pokud při praktickém vyučování nelze vyloučit silné znečištění kůže nebo kontakt s alergizujícími látkami,
- prognosticky závažná chronická onemocnění dýchacích cest a plic včetně onemocnění alergických, pokud nelze při praktickém vyučování vyloučit dráždivé či alergizující látky nebo činnosti ve vysoce prašném prostředí a přecitlivělost na alergizující látky používané při praktickém vyučování,
- prognosticky závažné poruchy mechanismu imunity
- závažné duševní nemoci a poruchy chování.

Přesné posouzení zdravotního stavu s následným doporučením nebo nedoporučením výkonu této pozice je možné pouze po konzultaci s lékařem.

BOZP:

Neoddělitelnou součástí teoretické i praktické přípravy je problematika bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce a požární ochrany. Výchova k bezpečné a zdravé neohrožující práci vychází v edukačním procesu z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (zákonů, nařízení vlády, vyhlášek, technických předpisů a českých státních technických norem), které jsou zakotveny ve školním řádu VOŠZ. Tyto požadavky jsou doplněny o vyčerpávající informaci o rizicích možných ohrožení, jimž jsou studenti při teoretické a praktické přípravě vystaveni, včetně informace o opatřeních na ochranu před působením zdrojů rizik.

Bc - Návrh vzdělávacího programu - charakteristika vzdělávacího programu

Prostory pro vyšší odborné vzdělávání odpovídají svými podmínkami požadavkům stanoveným zdravotnickými předpisy, zejména vyhláškou č. 410/2005 Sb., v platném znění, kterou se stanoví hygienické požadavky na prostory a provoz škol a školských zařízení a nařízením vlády č. 178/2001 Sb., v platném znění, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění pozdějších předpisů. Další právní normou je nařízení vlády č. 378/2001 Sb., v platném znění, kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí. Dodržování zákoníku práce č. 262/2006 Sb., v platném znění je neoddělitelnou součástí teoretické a praktické přípravy.

Poučení studentů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, jakož i ověření znalostí jsou prokazatelné. Jsou proškoleni a průběžně seznamováni se změnami. Evidence je založena v katalogových listech studijní skupiny a knize studijní skupiny.

Základními podmínkami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se rozumí:

- důkladné seznámení studentů s platnými právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany;
- zdraví při práci, s organizací práce a pracovními postupy;
- používání strojů a zařízení, pracovních nástrojů a pomůcek, které odpovídají bezpečnostním předpisům;
- používání osobních ochranných pracovních prostředků podle vyhodnocených rizik pracovních činností;
- důkladné seznámení studentů s ochranou osobních údajů, povinné mlčenlivosti zdravotnického pracovníka.

Studenti jsou poučeni o chování a ochraně člověka za mimořádných událostí dle Dodatku k učebním dokumentům vydaném MŠMT pod č.j. 13586/03-22 ze dne 4.3.2003 a jsou tematicky zařazeny do odborných modulů.

Ca - Informace o vzdělávacím programu – rozsah								
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace							
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut							
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.							
Forma vzdělávání	kombinovaná							
Členění modulů	všeobecné				odborné			
	teoretické teor.- prakt./	jazykové	komunikační	ITC	odborné povinné	povinně volitelné	volitelné	odborná praxe
Počet modulů	11	2	1	1	13	-	-	1
Počet kreditů/hodin za celé studium	28/81	19/64	5/25	2/4	96/1056	-	-	30/920
Počet kont. hodin za celé studium	1230							
Počet hodin samostudia za celé studium	760							
Počet hodin nekontaktní výuky (samostudium)	1189							
Počet hodin přednášek	48	2	10	0	171	-	-	-
Počet hodin cvičení	33	62	15	4	885	-	-	-
Přehled využití týdnů								
Výuka	12	12	12	12	12	11		
Samostudium – příprava na hodnocení	3	3	3	3	3	4		
Souvislá odborná praxe	4	4	4	4	4	3		
Absolutorium	0	0	0	0	0	1		
Rezerva	1	1	1	1	1	1		
Celkem	20	20	20	20	20	20		

Zařazení modulů do skupin

Moduly všeobecné (teoretické, teoreticko-praktické) - 11

Sociologie a sociální psychologie, Organizace a řízení ve zdravotnictví, Ekonomika a management, Základy metodologie vědeckého výzkumu a statistiky, Základy zdravotnického práva, Chemie a biochemie, Základy farmakologie a toxikologie, Základy pedagogiky a edukace, Etika ve zdravotnictví, První pomoc, Řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb

Jazykové - 2

Cizí jazyk, Latinská odborná terminologie

Komunikační – 1

Psychologie a komunikace

ICT – 1

Informatika ve zdravotnictví

Moduly odborné:

Odborné povinné – 13

Chemie potravin, Anatomie a fyziologie, Patologie a patofyziologie, Nutriční péče v klinických oborech, Léčebná výživa, Klinická výživa, Nauka o potravinách, Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena, Technologie přípravy pokrmů, Výživa člověka, Výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví, Epidemiologie neinfekčních onemocnění, Základy ošetrovatelství

Odborná praxe – 1

Odborná nutriční praxe

Cb - Informace o vzdělávacím programu - hodnocení výsledků vzdělávání studentů	
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.
Forma vzdělávání	kombinovaná
Hodnocení studentů se řídí platnými předpisy (školský zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 10/2005 Sb., ve znění vyhlášky č. 470/2006 Sb.), které se týkají organizací vzdělávání ve vyšších odborných školách a dále klasifikačním řádem školy a školním řádem VOŠZ. Při hodnocení se využívají různé formy: písemná, ústní, praktická nebo jejich kombinace. Doporučený způsob hodnocení v jednotlivých předmětech je uveden v učebním plánu. Každý vyučující předmětu je povinen zveřejnit před zahájením výuky program vyučovaného předmětu, který obsahuje zejména: - anotaci vyučovaného předmětu, - požadavky kladené na studenty v průběhu období a u zkoušky, jakož i podmínky stanovené pro udělení zápočtu nebo klasifikovaného zápočtu, - seznam literatury ke studiu. Hodnocení výsledků vzdělávání studentů: a) průběžné hodnocení – semináře, exkurze – provádí se kontrolními otázkami, zadáváním samostatných úkolů, testy, samostudiem. Do výkazu o studiu se průběžné hodnocení nezapisuje. Výsledky průběžného hodnocení mohou být zohledněny při zápočtu, klasifikovaném zápočtu nebo při zkoušce. b) zápočet (Z) – uděluje se za splnění požadavků, která pro jeho získání určuje modul předmětu. Ve výkazu o studiu se zapisuje slovem „započteno“, k čemuž se připojí datum jeho udělení a podpis vyučujícího. Neudělení zápočtu se do výkazu o studiu nezapisuje. c) klasifikovaný zápočet (KZ) - uděluje se za splnění požadavků, která pro jeho získání určuje modul předmětu. Ve výkazu o studiu se zapisuje slovem „započteno s klasifikací“, tj. hodnocení výborně nebo velmi dobře či dobře. Připojí se datum jeho udělení a podpis vyučujícího. Neudělení zápočtu s klasifikací se do výkazu o studiu nezapisuje. d) zkouška (ZK) - uděluje se za splnění požadavků, která pro jeho získání určuje modul předmětu. Ve výkazu o studiu se zapisuje klasifikace výborně nebo velmi dobře či dobře a připojí se datum jeho udělení a podpis vyučujícího. Neudělení zkoušky se do výkazu o studiu nezapisuje. Neuspěl-li student s požadavky hodnocení v řádném termínu a v 1. opravném termínu, je realizována komisionální zkouška. Komise je složena z předsedy komise, vyučujícího daného předmětu a přisedícího z oboru. Do vyššího ročníku postupuje student po splnění podmínek hodnocení ve stanoveném termínu. Vzdělávání se ukončuje absolutoriem. Jeho obsah a organizace jsou určeny platnými právními předpisy (školský zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 10/2005 Sb., ve znění vyhlášky č. 470/2006 Sb.). K absolutoriu je připuštěn student, který řádně ukončil třetí ročník studia a odevzdal v termínu stanoveném ředitelem školy absolventskou práci. Součástí absolutoria je absolventská práce a její obhajoba. Témata	

absolventské práce jsou zadávána v dostatečném časovém předstihu, tj. ve 2. ročníku studia. Studenti si podávají písemnou přihlášku v termínu stanoveném ředitelem školy. Termín odevzdání absolventské práce stanovuje ředitel školy.

Předměty absolutoria jsou: Cizí jazyk (anglický nebo německý), teoretická zkouška z odborných předmětů zahrnující Nutriční péče v klinických oborech, Léčebnou výživu a Klinickou výživu.

Závěr:

Vzdělávací program probíhá v souladu se zásadami kreditního systému ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) s ohledem na pozdější nutnost přechodu na tento systém. Jeho základní funkce spočívá v kvantifikaci „studijní zátěže“ studenta z hlediska jednotlivých modulů a tudíž i kumulativně z hlediska období, roku, etapy studia, celého studia. Studijní zátěží se míní doba, kterou studenti obvykle potřebují k vykonání všech studijních aktivit (kontaktní hodiny - přednášky, cvičení, semináře + projekty, praxe, nekontaktní hodiny - samostudium, domácí příprava, využití konzultačních hodin, zkoušky) a která je nutná k dosažení očekávaných výstupů.

Zařazení kreditů do jednotlivých předmětů ve vzdělávacím programu je uveden v příloze č. 4

Základní principy kreditního systému:

Každý modul/předmět (povinný, povinně volitelný, volitelný) je ohodnocen určitým počtem kreditních bodů, které vyjadřují míru náročnosti předmětu a poměrný díl studijní zátěže, která je kladena na studenta v daném období.

- **1 kredit ECTS** představuje cca 25 - 30 hodin studijní zátěže průměrného studenta;
- **60 kreditů ECTS** je přiděleno studijní zátěži v rámci jednoho školního roku (představuje 1 500 – 1 800 hodin);
- **30 kreditů ECTS** je přiděleno jednomu období, minimálně pak 20 kreditů a maximálně 40 kreditů; Za nesplnění podmínek studia se tedy považuje získání méně než 20 kreditů za období, méně než 40 kreditů za první rok studia, méně než 80 kreditů za 4 po sobě jdoucí období;
- **180 kreditů ECTS** - kumulativní počet kreditů za celé tříleté studium;
- Získání stanoveného počtu kreditů v daném období je podmínkou pokračování studia v následujícím období/školním roce, či podmínkou pro vykonání absolutoria a úspěšného ukončení studia.

K absolutoriu se student může přihlásit po splnění požadovaných 180 kreditních bodů.

Zdroje:

Boloňské dohody z roku 1999 (<http://bologna.msmt.cz/vybrane-oblasti/ects>)

European Commission. ECTS Users' Guide. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. 2009. ISBN 978-92-79-09728-7

Cc - Informace o vzdělávacím programu - obsah uspořádaný do modulů a vzorový učební plán							
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace						
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut						
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.						
Forma vzdělávání	kombinovaná						
Zaměření vzdělávacího programu							
Název modulu	zkratka	rozsah*	ECTS	zakoření	druh	garant	dop. období
Anglický jazyk	P-ANJ	cv 56	16	ZK	povinný	Mgr. Jakub Hubert	1.r. ZO, LO 2.r. ZO, LO 3.r. ZO, LO
Německý jazyk	P-NEJ	cv 56	16	ZK	povinný	Mgr. Eduard Hořanský	1.r. ZO, LO 2.r. ZO, LO 3.r. ZO, LO
Latinská odborná terminologie	P-LOT	KV 2/cv 6/NV 22/KS 30	3	KZ	povinný	Mgr. Miroslav Morcinek	1.r. ZO, LO
Anatomie a fyziologie	P-ANF	KV 26/NV 89/KS 115	12	ZK	povinný	PhDr. Petra Borová	1.r. ZO, LO 2.r. ZO, LO
Patologie a patofyziologie	P-PAP	KV 6/NV 39/KS 45	4	KZ	povinný	MUDr. Jan Všeticka	2.r. ZO, LO
Chemie a biochemie	P-CHB	KV 20/NV 40/KS 60	8	ZK	povinný	Mgr. Jiří Kubný Ing., Bc. Zuzana Vargová, PhD., MBA	1.r. ZO, LO 2.r. ZO, LO
Chemie potravin	P-CHP	KV10/NV 20/KS 30	4	KZ	povinný	Ing., Bc. Zuzana Vargová, PhD., MBA	3.r. ZO, LO
Nauka o potravinách	P-NOP	KV 8/NV 22/KS 30	4	KZ	povinný	Mgr. Olga Jurdičová	1.r. ZO, LO
Technologie přípravy pokrmů	P-TPP	KV 4/cv100/NV 0/KS 100	10	ZK	povinný	Mgr. Olga Jurdičová	1.r. ZO, LO
Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena	P-MEH	KV 10/NV 10/KS 20	2	ZK	povinný	Mgr. Simona Zatloukalová, Ph.D.	2.r. ZO, LO
Základy farmakologie a toxikologie	P-ZFT	KV 4/NV 26/KS 30	2	Z	povinný	Mgr. Tereza Zemánková	1.r. LO

Cc - Informace o vzdělávacím programu - obsah uspořádaný do modulů a vzorový učební plán							
Epidemiologie neinfekčních onemocnění	P-ENO	KV 4/NV 11/KS 15	2	KZ	povinný	Mgr. Simona Zatloukalová, Ph.D.	1.r. LO
Výživa člověka	P-VYC	KV 5/NV 25/KS 30	2	ZK	povinný	Mgr. Libuše Jakubičková	1.r. ZO
Výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví	P-VOZ	KV 10/cv 40/NV 0/KS 50	4	ZK	povinný	Mgr. Kamila Bolechová	1.r. ZO, LO
Léčebná výživa ABS	P-LEV	KV 40/cv40/ NV 0/KS 80	10	ZK	povinný	Mgr., Bc. Miriam Návrátová, DiS.	1.r. LO 2.r. ZO, LO 3.r. ZO, LO
Klinická výživa ABS	P-KLV	KV 10/cv60/NV10/KS 80	10	ZK	povinný	Mgr. et Mgr. Jana Szűcs	2.r. ZO, LO
Nutriční péče v klinických oborech ABS	P-NPK	KV 38/cv 640/NV 0/KS 70	30	ZK	povinný	Mgr. Kamila Bolechová Mgr., Bc. Miriam Návrátová, DiS.	1.r. ZO, LO 2.r. ZO, LO 3.r. ZO, LO
Základy ošetrovatelství	P-ZOS	KV 0/cv 5/NV 25/KS 30	2	KZ	povinný	PhDr. Lenka Šipulová	1.r. LO
Etika ve zdravotnictví	P-ETZ	KV 4/NV 6/KS 10	1	Z	povinný	Mgr. Renata Křížová	3.r. LO
Ekonomika a management	P-EKO	KV 4/cv 4	2	KZ	povinný	Mgr. Kamila Bolechová	3.r. ZO, LO
První pomoc	P-PRP	KV 0/cv 8/NV 7/KS 15	2	KZ	povinný	PhDr. Lenka Šipulová	1.r. ZO
Organizace a řízení ve zdravotnictví	P-ORZ	KV 4/NV 11/KS 15	2	KZ	povinný	Mgr. et Mgr. Světlana Frantová	1.r. ZO, LO
Základy zdravotnického práva	P-ZZP	KV 6/NV 9/KS 15	2	KZ	povinný	Mgr. et Mgr. Světlana Frantová	3.r. ZO, LO
Řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb	P-RKS	KV 2/NV 13/KS 15	2	Z	povinný	PhDr. Lenka Šipulová	3.r. ZO
Sociologie a sociální psychologie	P-SSP	KV 4/NV 11/KS 15	2	KZ	povinný	Mgr. et Mgr. Jana Szűcs	1.r. ZO, LO
Psychologie a komunikace	P-PSK	KV 10/cv 15/NV 5/KS 30	5	ZK	povinný	Mgr., Bc. Miriam Návrátová, DiS.	1.r. ZO, LO 2.r. ZO, LO 3.r. ZO
Základy pedagogiky a edukace	P-ZPE	KV 0/cv 6/NV 9/KS 15	2	KZ	povinný	Mgr. et Mgr. Jana Szűcs	2.r. ZO, LO
Informatika ve zdravotnictví	P-IVZ	KV 0/cv 4/NV 11/KS 15	2	KZ	povinný	Mgr. Kamil Horák	1.r. ZO, LO

Cc - Informace o vzdělávacím programu - obsah uspořádaný do modulů a vzorový učební plán

Základy metodologie vědeckého výzkumu a statistiky	P-ZMV	KV 0/cv 15/NV 8/KS 23	3	KZ	povinný	Mgr. Soňa Bocková, Ph.D., Ing. Lada Uchaľová	2.r. ZO, LO 3.r. ZO
Odborná nutriční praxe	P-ONP	KV 0/cv 920/KS 480	30	KZ	povinný	Mgr. Jitka Knápková	1.r. ZO, LO 2.r. ZO, LO 3.r. ZO, LO

Poznámky, další studijní povinnosti:

ABS - předmět absolutoria

KV – kontaktní výuka, cv – cvičení, NV – nekontaktní výuka, KS – kvalifikační standard

V úvodní – identifikační části modulu jsou uvedeny: název modulu (může být uveden samostatně i ve výkazu o studiu), údaje týkající se délky modulu, kategorie a platnost modulu, doporučený podíl přednášek, seminářů, cvičení a způsob ukončení (examinace). Počet kreditů je stanoven celkově na požadovaných 180 za celé tři roky vzdělávání. Vstupní předpoklady vymezují požadovanou úroveň vstupních znalostí a dovedností, které jsou předpokladem úspěšného splnění požadavků daného modulu. Jsou vyjádřeny zpravidla označením modulů, jejichž předchozí absolvování je nezbytné. Vědomostní návaznost na střední školu se předpokládá, a proto se neuvádí. Výjimku tvoří cizí jazyk, kde je vyjádřena vstupní úroveň znalostí.

Moduly dále stanoví obecné cíle, vzdělávací obsah (učivo), doporučené metody a postupy výuky, hodnocení a doporučenou studijní literaturu. Tato literatura slouží k orientaci vyučujícím i studentům.

Učební plán je zpracován tak, aby z nich vyplývala hodinová dotace za celé období, celkový počet hodin jednotlivých modulů dělený na přednášky a cvičení a způsob klasifikace v každém vzdělávacím období.

Cd - Charakteristika modulu - Cizí jazyk - Anglický jazyk			
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	kombinovaná		
Název a kód modulu	Cizí jazyk – Anglický jazyk		P-ANJ
Název modulu anglicky	Foreign Language – English Language		
Typ modulu	Povinný	Doporučené období	1., 2., 3.ročník ZO/LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	1.a 2. r. ZO 0+8, LO 0+8, 3.r. ZO 0+12, LO 0+12	ECTS	16
Jiný způsob vyjádření rozsahu	56 (KV 0 + cv 56)		
Forma hodnocení	1.r. ZO, LO – KZ, 2. r. ZO, LO – KZ, 3 r. ZO – KZ, LO - ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Znalost anglického jazyka na úrovni A2 (B1) Společného evropského referenčního rámce pro jazyky		
Vyučující	Mgr. Jakub Hubert		

Cíle modulu

- rozšířit vědomosti studentů o poznatky vztahující se k jejich povolání a vzdělávacímu programu;
- naučit je aktivně používat anglickou slovní zásobu z oblasti obecně zdravotnické i specifické pro vzdělávací program;
- rozumět souvislému obecnému i odbornému poslechu s přiměřeným množstvím neznámých výrazů, jejichž význam lze odhadnout;
- pracovat efektivně s různými informačními zdroji (slovníky, jazykovými příručkami, internetem);
- vytvářet dovednosti a návyky vedoucí k motivaci studovat cizí jazyky, vede ke kultivaci celkového osobního projevu, chování a vystupování, zejména ve vztahu k cizincům;
- usnadnit přístup k informacím a tím umožňuje vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí;
- vytvářet předpoklady pro pohotové a bezproblémové používání profesního anglického jazyka (ESP) při výkonu povolání, pro práci s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru.

Po absolvování modulu student:

- komunikuje se zahraničním pacientem/klientem o obecných i odborných záležitostech;
- ovládá odbornou terminologii a vybrané jazykové prostředky frekventované v odborném projevu a textu;
- dokáže získat potřebné informace z textů, pořídit výtah, sestavit resumé;
- umí číst s porozuměním přiměřeně náročné odborné texty, rozliší základní a rozšiřující informace;
- odvodí významy neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby, znalosti tvorby slov, internacionalismů a kontextu;
- dovede komunikovat v úředním styku jako manažer/-ka, umí vést pracovní jednání, sestavit žádost, strukturovaný životopis, stylizovat oficiální i osobní dopis, vést rozhovor s běžnou i odbornou tematikou, prezentovat se v situacích týkající se profese - hledání zaměstnání a studia v zahraničí;
- rozumí zdravotnické dokumentaci vedené ve studovaném jazyce;

Cd - Charakteristika modulu - Cizí jazyk - Anglický jazyk

- zvládá modelové situace při práci v nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních;
- dokáže využívat moderní informační a komunikační technologie ke studiu jazyka a získávání informací.

Metody výuky

Cvičení jazykových dovedností, analýza odborného textu, diskuse, demonstrace, projektové práce, práce s informacemi, práce s audiotextem, řešení modelových situací, skupinová práce, testy, řízené samostudium, konzultace, e-learning, aktivní sebehodnocení.

Využití moderních informačních technologií ke zpracování příspěvku/prezentace s odbornou zdravotnickou tematikou v angličtině.

Anotace modulu

Studium anglického jazyka je ve vyšším odborném vzdělávání součástí přípravy pro výkon odborných činností v oboru Diplomovaný nutriční terapeut. Získané vědomosti vytvářejí předpoklady pro pracovní uplatnění absolventů při komunikaci s pacientem/klientem, jeho rodinou, spolupracovníky. Student je připravován i pro studium odborné literatury, pro práci s PC a internetem, pro možnost účasti na zahraničních stážích a seminářích.

Obsahová náplň

Zdravotnická zařízení – systém, činnosti a provoz, zdravotnické školství.

Nemocnice – nemocniční péče, oddělení, příjem pacienta.

Povolání ve zdravotnictví – lékařské, nelékařské profese.

Lidské tělo – základní popis.

Systémy lidského těla – orgánové soustavy, jejich funkce.

Problematika zdraví – pojmy zdraví, nemoc.

Nemoci – druhy onemocnění, příčiny, symptomy, prevence.

Návštěva lékaře - komunikace s pacientem/klientem, vyšetření, léčba.

Léky – farmakologie, druhy léků, aplikace, účinky.

Zdravý životní styl – zásady správné životosprávy.

Sport - význam pohybové aktivity pro zdraví člověka.

Poskytování první pomoci – hlavní zásady a cíle, domácí lékárnička, akutní stavy.

Pediatric – péče o dětského pacienta, dětské nemoci, očkování.

Problematika závislostí – kouření, alkohol, drogy.

Civilizační nemoci – příklady (charakteristika, příčiny, projevy, předcházení).

Alternativní postupy v léčbě nemocí – příklady, výhody/nevýhody.

Výživa - principy zdravého stravování, základní živiny, potravinová pyramida.

Profese nutričního terapeuta – příprava na povolání, pracovní náplň, možnosti uplatnění.

Dietologie a nutriční terapie (jako součást medicínských oborů), nutriční tým.

Druhy stravovacích zařízení a provozů - jejich pracovníci, vybavení odborných pracovišť.

Výživa a strava zdravého člověka – jídelní plán, živiny, potraviny, pokrmy a jejich příprava.

Problematika stravování národnostních skupin, etnik.

Cd - Charakteristika modulu - Cizí jazyk - Anglický jazyk

Ošetrovatelský proces z pohledu nutričního terapeuta – anamnéza, diagnóza, práce s dokumentací nemocného, získávání informací.

Nutriční péče a léčebná výživa – diagnostika, dietoterapie, uspokojování potřeb klienta.

Léčebná výživa u vybraných onemocnění (ve vnitřním lékařství, chirurgii, gynekologii, pediatrii, geriatrii, akutní péči).

Poruchy příjmu potravin – anorexie, bulimie.

Komunikace a společenský styk s klientem - psychologie a zdravotnická etika v práci nutričního terapeuta.

Resumé absolventské práce, prezentace nutriční a dietetické problematiky.

Komunikační situace a jazykové funkce

Součástí vzdělávání je osvojování a rozvíjení:

- řečových dovedností - receptivní (poslech, čtení), produktivní (ústní a písemný projev);
- jazykových prostředků – výslovnost, slovní zásoba (obecná i odborná terminologie), gramatika, pravopis;
- komunikačních situací (souvisejících s profesní činností);
- jazykových funkcí – společenská komunikace – oslovení, pozdravy, vyjednávání, telefonování (variabilní styl jazyka – úřední komunikace písemná a ústní, běžná komunikace).

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

GLENDINNING, Eric, H. a Ron HOWARD, 2010. *Professional English in Use. Medicine*. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN 978-0-521-68201-5.

GRICE, Tony a James GREENAN, 2008. *Nursing 2*. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-019-456988-0.

DRESSLER, Stephan, 2018. *Kapesní anglicko-český medicínský slovník: s výkladem klíčových slov*. Přeložil Hana POSPÍŠILOVÁ. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-5591-5.

GRICE, Tony a Antoinette MEEHAN, 2007. *Nursing 1*. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-456977-4.

GRICE, Tony a James GREENAN, 2008. *Nursing 2*. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-019-456988-0.

HOLÁ, Alena a Tamara KOPŘIVOVÁ, 2010. *Medical English, Volume 1 - Anatomy of the Human Body*. Praha: Nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-1870-8.

Cd - Charakteristika modulu - Cizí jazyk - Anglický jazyk

HOLÁ, Alena a Tamara KOPŘIVOVÁ, 2020. *English for medical students*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-4679-4.

MCCARTER, Sam, 2009. *Medicine 1*. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-402300-9.

MCCARTER, Sam, 2010. *Medicine 2*. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-0-1945-6956-9.

MURPHY, Raymond, 2019. *English grammar in use*. /Fifth edition/. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN 9781108457651

PARKINSON, Joy a Chris BROOKER, 2005. *Angličtina pro sestry*. Manuál pro praxi. Praha: GRADA Publishing. ISBN 80-247-1282-2.

TOWEBEROVÁ, Blažena, 2010. *English for medical students*. 3rd ed. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1797-8.

Cd - Charakteristika modulu - Cizí jazyk - Německý jazyk			
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	kombinovaná		
Název a kód modulu	Cizí jazyk – Německý jazyk		P-NEJ
Název modulu anglicky	Foreign Language – German Language		
Typ modulu	Povinný	Doporučené období	1., 2., 3.ročník ZO/LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	1.a 2. r. ZO 0+8, LO 0+8, 3.r. ZO 0+12, LO 0+12	ECTS	16
Jiný způsob vyjádření rozsahu	56 (KV 0 + cv 56)		
Forma hodnocení	1.r. ZO, LO – KZ, 2. r. ZO, LO – KZ, 3 r. ZO – KZ, LO - ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Znalost anglického jazyka na úrovni A2 (B1) Společného evropského referenčního rámce pro jazyky		
Vyučující	Mgr. Eduard Hořanský		

Cíle modulu

- rozšířit vědomosti studentů o poznatky vztahující se k jejich povolání a vzdělávacího programu a naučit je aktivně používat německou slovní zásobu z oblasti obecně zdravotnické i specifické pro vzdělávací program;
- rozumět souvislému obecnému i odbornému poslechu s přiměřeným množstvím neznámých výrazů, jejichž význam lze odhadnout;
- pracovat efektivně s různými informačními zdroji (slovníky, jazykovými příručkami, internetem);
- vytvářet dovednosti a návyky vedoucí k motivaci studovat cizí jazyky, vede ke kultivaci celkového osobního projevu, chování a vystupování, zejména ve vztahu k cizincům;
- usnadňovat přístup k informacím a tím umožňuje vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí;
- vytvářet předpoklady pro pohotové a bezproblémové používání profesního německého jazyka při výkonu povolání, pro práci s autentickými materiály ze země studovaného jazyka a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru.

Po absolvování modulu student:

- komunikuje se zahraničním pacientem/klientem o obecných i odborných záležitostech;
- ovládá odbornou terminologii a vybrané jazykové prostředky frekventované v odborném projevu a textu;
- dokáže získat potřebné informace z textů, pořídit výtah, sestavit resumé;
- umí číst s porozuměním přiměřeně náročné odborné texty, rozliší základní a rozšiřující informace;
- odvodí významy neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby, znalosti tvorby slov, internacionalismů a kontextu;
- dovede komunikovat v úředním styku jako manažer/-ka, umí vést pracovní jednání, sestavit žádost, strukturovaný životopis, stylizovat oficiální i osobní dopis, vést rozhovor s běžnou i odbornou tematikou, prezentovat se v situacích týkající se profese - hledání zaměstnání a studia v zahraničí;
- rozumí zdravotnické dokumentaci vedené ve studovaném jazyce;

Cd - Charakteristika modulu - Cizí jazyk - Německý jazyk

- zvládá modelové situace při práci v nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních;
- dokáže využívat moderní informační a komunikační technologie ke studiu jazyka a získávání informací.

Metody výuky

Cvičení jazykových dovedností, analýza odborného textu, diskuse, demonstrace, projektové práce, práce s informacemi, práce s audiotextem, řešení modelových situací, skupinová práce, testy, řízené samostudium, konzultace, e-learning, aktivní sebehodnocení.

Využití moderních informačních technologií ke zpracování příspěvku/prezentace s odbornou zdravotnickou tematikou v němčině

Anotace modulu

Studium německého jazyka je ve vyšším odborném vzdělávání součástí přípravy pro výkon odborných činností v oboru Diplomovaný nutriční terapeut. Získané vědomosti vytvářejí předpoklady pro pracovní uplatnění absolventů při komunikaci s pacientem/klientem, jeho rodinou, spolupracovníky. Student je připravován i pro studium odborné literatury, pro práci s PC a internetem, pro možnost účasti na zahraničních stážích a seminářích.

Obsahová náplň

Zdravý životní styl – zásady správné životosprávy.

Sport - význam pohybové aktivity pro zdraví člověka.

Poskytování první pomoci – hlavní zásady a cíle, domácí lékárnička, akutní stavy.

Pediatric – péče o dětského pacienta, dětské nemoci, očkování.

Problematika závislostí – kouření, alkohol, drogy.

Civilizační nemoci – příklady (charakteristika, příčiny, projevy, předcházení).

Alternativní postupy v léčbě nemocí – příklady, výhody/nevýhody.

Výživa - principy zdravého stravování, základní živiny, potravinová pyramida.

Profese nutričního terapeuta – příprava na povolání, pracovní náplň, možnosti uplatnění.

Dietologie a nutriční terapie (jako součást medicínských oborů), nutriční tým.

Zdravý životní styl – zásady správné životosprávy.

Sport - význam pohybové aktivity pro zdraví člověka.

Poskytování první pomoci – hlavní zásady a cíle, domácí lékárnička, akutní stavy.

Pediatric – péče o dětského pacienta, dětské nemoci, očkování.

Problematika závislostí – kouření, alkohol, drogy.

Civilizační nemoci – příklady (charakteristika, příčiny, projevy, předcházení).

Alternativní postupy v léčbě nemocí – příklady, výhody/nevýhody.

Výživa - principy zdravého stravování, základní živiny, potravinová pyramida.

Profese nutričního terapeuta – příprava na povolání, pracovní náplň, možnosti uplatnění.

Druhy stravovacích zařízení a provozů - jejich pracovníci, vybavení odborných pracovišť.

Výživa a strava zdravého člověka – jídelní plán, živiny, potraviny, pokrmy a jejich příprava.

Problematika stravování národnostních skupin, etnik.

Cd - Charakteristika modulu - Cizí jazyk - Německý jazyk

Ošetrovatelský proces z pohledu nutričního terapeuta – anamnéza, diagnóza, práce s dokumentací nemocného, získávání informací.

Nutriční péče a léčebná výživa – diagnostika, dietoterapie, uspokojování potřeb klienta.

Léčebná výživa u vybraných onemocnění (ve vnitřním lékařství, chirurgii, gynekologii, pediatrii, geriatrii, akutní péči).

Poruchy příjmu potravin – anorexie, bulimie.

Komunikace a společenský styk s klientem - psychologie a zdravotnická etika v práci nutričního terapeuta.

Resumé absolventské práce, prezentace nutriční a dietetické problematiky.

Komunikační situace a jazykové funkce

Součástí vzdělávání je osvojování a rozvíjení:

- řečových dovedností - receptivní (poslech, čtení), produktivní (ústní a písemný projev);
- jazykových prostředků – výslovnost, slovní zásoba (obecná i odborná terminologie), gramatika, pravopis;
- komunikačních situací (souvisejících s profesní činností);
- jazykových funkcí – společenská komunikace – oslovení, pozdravy, vyjednávání, telefonování (variabilní styl jazyka – úřední komunikace písemná a ústní, běžná komunikace).

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

DUSILOVÁ, Doris, 2013. *Sprechen Sie Deutsch? pro zdravotnické obory*. Praha: Polyglot. ISBN 978-80-861-9532-2.

FIRNHABER-SENSEN, Ulrike a Margarete RODI, 2009. *Deutsch im Krankenhaus*. Berlin, München: Langenscheidt. ISBN 978-3-468-49527-4.

JARMUZEK, Elzbieta a kol., 2003. *Kommunikation in sozialen und medizinischen Berufen*. Plzeň: Fraus. ISBN 80-7238-286-1.

KARASOVÁ, Eva, 2005. *Němčina pro zdravotní sestry*. Praha: Informatorium. ISBN 978-80-7333-027-9.

LI, Jun. *Učebnice němčiny pro práci ve zdravotnictví: 22 modelových lekcí pro každodenní situace na pracovišti*. 1. vyd. Brno: Edika, 2013. ISBN 978-80-266-0167-8.

MOKROŠOVÁ, Ivana, 2002. *Německo–český/česko–německý lékařský slovník*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0218-5.

Cd - Charakteristika modulu - Cizí jazyk - Německý jazyk

MOKROŠOVÁ, Ivana a Lucie BAŠTOVÁ, 2009. *Němčina pro lékaře: Manuál pro praxi*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2127-9.

Cd - Charakteristika modulu - Latinská odborná terminologie			
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Latinská odborná terminologie	P-LOT	
Název modulu anglicky	Latin Professional Terminology		
Typ modulu	Povinný	Doporučené období	1. r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	ZO 1+3, LO 1+3	ECTS	3
Jiný způsob vyjádření rozsahu	30 (KV 2 + cv6+NV 22)		
Forma hodnocení	ZO – Z, LO - KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Znalost českého jazyka na úrovni absolventa střední školy		
Vyučující	Mgr. Miroslav Morcinek		
Cíle modulu • získat základy latinského jazyka potřebného pro studium odborných předmětů a pro vykonávání budoucího povolání; • znalost odborné latinské (a s přihlédnutím i řecké) terminologie výrazně přispívá k pochopení zdravotnického jazykového projevu, a tím napomáhat při studiu odborných předmětů a při konání praxe; • osvojit si základy systému latinského jazyka, sestavování a analýzu slovních spojení (diagnóz aj.), práce s odborným textem.			
Po absolvování modulu student: • zná latinské, řecko-latinské termíny v oblasti anatomie, kliniky a patologie z hlediska jejich významu a správně je používá; • zná stavbu a správné použití medicínských termínů, jejich strukturní vzorce a determinační vztahy; • umí správně odhadnout neznámé termíny „PER ANALOGIAM“ a orientuje se v běžných termínech lékařské praxe; • chápe základní mechanismy latinské gramatiky; • čte s porozuměním přiměřeně náročný odborný text; • má základ pro odbornou část anglického jazyka „MEDICAL TERMINOLOGY“; • je schopen přesného, výstižného a logického uvažování.			
Metody výuky Frontální vyučování – výklad, opakování, procvičování látky, individuální práce s informacemi – analýza, syntéza, analogie, individuální sebehodnocení na základě dosahovaných výsledků s ohledem na nutnou úspěšnost v testových úlohách, problémová výuka – práce s neznámým jazykovým materiálem (analýza z hlediska odborných znalostí)			

Cd - Charakteristika modulu - Latinská odborná terminologie

Anotace modulu

Předmět je koncipován jak teoretický k získání jazykových vědomostí nezbytných pro pochopení základních lékařských pojmů především z okruhu anatomie a vybraných klinických oborů. Předmět zprostředkovává základní odborný slovník, v němž dominují substantiva a adjektiva, poskytně informace o pravidelné jmenné flexi a uvede do nauky o slovtvorbě na odborné úrovni. Usnadní studentům získat základní orientaci v odborném jazyce.

Obsahová náplň

Pravidla výslovnosti.

Původní a počeštěné znění latinsko-řeckých termínů.

Substantiva I., II., IV. a V. deklinace.

Substantiva III. deklinace.

Adjektiva I., II. a III. deklinace.

Přívlastek shodný a neshodný.

Řecká synonyma latinských elementárních slov.

Slova odvozená (prefixy, sufixy).

Slova složená (latinská, řecká, hybridní).

Latinsko-řecké termíny v odborném textu a zdravotnické dokumentaci.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

HUGO, Jan a kol., 2019. *Slovník lékařských zkratek*. Vyd. 2. Praha: Maxdorf. ISBN 978-80-7345-633-7.

KÁBRT, Jan a KÁBRT, Jan, jr., 2015. *Lexicon medicum*. Vyd. 3. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-200-8.

KAŠÁKOVÁ, Eva a kol., 2015. *Výkladový slovník pro zdravotní sestry*. Vyd. 1. Praha: Maxdorf. ISBN 978-80-7345-424-1.

MAREČKOVÁ, Elena a kol., 2017. *Úvod do lékařské terminologie: základy latiny s přihlédnutím k řečtině*. Vyd. 7. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-8699-9.

NEČAS, Pavel a kol., 2016. *Latinská lékařská terminologie*. Vyd. 1. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-3414-2.

Cd - Charakteristika modulu - Latinská odborná terminologie

POŘÍZKOVÁ, Kateřina a kol., 2016. *Terminologia graeco-latina medica pro bakalářské obory Lékařské fakulty MU. Gramatická příručka*. Vyd. 1. (el.). Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-8286-1.

ŠVANDA, Libor a kol., 2016. *Terminologia graeco-latina medica pro studijní obory fyzioterapie a všeobecná sestra*. Vyd. 1. (el.). Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-8285-4.

Cd - Charakteristika modulu - Anatomie a fyziologie			
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Anatomie a fyziologie		P–ANF
Název modulu anglicky	Anatomy and Physiology		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.a 2.r ZO, LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	1.r. ZO 8+0, LO 8+0 2.r. ZO 5+0, LO 5+0	ECTS	12
Jiný způsob vyjádření rozsahu	115 (KV 26 + cv 0 + NV 89)		
Forma hodnocení	1.r. ZO – KZ, LO – KZ, 2.r. ZO – KZ, LO - ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na moduly:P- LOT, P- PRP, P-ZOS, P-PAP, P-KLV, P-LEV, P-VOZ		
Vyučující	PhDr. Petra Borová		
Cíle modulu - orientovat se v pojmech a problematice anatomie a fyziologie lidského těla; - připravit studenty k vnímání základních potřeb organismu nezbytných pro kvalitní život a prevenci onemocnění ve vztahu ke stále se prodlužující délce života; - akceptovat každý organismus z hlediska jeho životních procesů, jako individualitu.			
Po absolvování modulu student - osvojí si a běžně používá odborné názvosloví; - chápe stavbu, význam a fyziologické funkce jednotlivých soustav a orgánů lidského těla; - objasní vývoj, řízení a funkci lidského organismu; - demonstruje na modelech stavbu, uložení a funkci jednotlivých orgánů a systémů; - charakterizuje anatomické a fyziologické změny vývojových stadií lidského organismu; - prezentuje poznatky základů lékařské genetiky; - je schopen/schopna získávat informace a pracovat s nimi; - umí pracovat s odbornou literaturou.			
Metody výuky Přednášky, diskuse, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, aktivizující metody, založené na kooperaci a participaci, skupinová diskuze.			
Anotace modulu Modul se skládá ze dvou předmětů Anatomie			

Cd - Charakteristika modulu - Anatomie a fyziologie

Předmět je koncipován jako teoretický a obsahuje poznatky o stavbě jednotlivých orgánů a orgánových systémů člověka s důrazem na stavbu jednotlivých partií trávicího ústrojí od mikroskopické či submikroskopické úrovně po makroskopické uspořádání celých orgánů.

Fyziologie

Předmět je koncipován jako teoretický a obsahuje základní poznatky o funkci zdravého organismu na úrovni buněčné, jednotlivých orgánů a na úrovni celého organismu tak, aby studenti pochopili reakce organismu za patologických podmínek a získali znalosti potřebné pro navazující klinické a praktické předměty. Součástí předmětu jsou základní informace z oboru klinické genetiky, které mají vztah k determinantám výživy, spolu s nejčastějšími chorobami, jejichž terapie vyžaduje individualizované nutriční postupy.

Dále předmět poskytuje základní poznatky z oblasti fyziologie výživy, především procesu přijímání potravy, trávení, vstřebávání a následnou metabolizací výživových složek.

Obsahová náplň období

Základní pojmy a orientace - funkční morfologie tkání, anatomická nomenklatura, topografická anatomie povrchu těla, růst a vývoj.

Pohybový systém a jeho význam - kosti, klouby, kostra lidského těla, látková výměna kostní tkáně, sval a svalová soustava. Fyziologie růstu kostí a jejich výživy, vztah minerálních látek.

Krev - charakteristika a funkce krve, krevní elementy, krevní skupiny, transfúze, obranné mechanismy organismu, imunita.

Krevní oběh - význam, stavba a funkce cév, princip cirkulace krve – druhy oběhu krve, srdce – morfologie, funkce, význam, řízení činnosti. Mízní systém, slezina – stavba a význam. Funkce krve, metabolické principy, logistické principy. Funkce mízy, vznik a logistika mízního systému.

Dýchací systém - stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest, princip řízení dýchání. Fyziologie výměny dýchacích plynů, zevní a vnitřní dýchání.

Trávicí systém - stavba stěny trávicí trubice, popis částí trávicí trubice – dutina ústní, hltan, jícen, žaludek, tenké střevo, tlusté střevo, slinivka břišní, játra, žlučník, pobřišnice.

Játra, žlučové cesty, slinivka břišní - stavba jater, žlučových cest a slinivky břišní, detoxikační a exokrinní funkce jater, význam a funkce žluči a žlučových cest, funkce pankreatu. Vznik a význam šťávy pankreatické, vliv žluči na metabolismus tuků.

Fyziologie trávení a vstřebávání - funkce dutiny ústní, jícnu, funkce tenkého střeva, tvorba žaludeční šťávy, ovlivnění produkce žaludeční šťávy, produkce střevní šťávy. Metabolické funkce enzymů.

Fyziologie výživy - složky výživy, jejich složení a význam pro organismus, makroživiny – bílkoviny, tuky, sacharidy, mikroživiny – minerální látky, vitamíny, zastoupení jednotlivých složek ve výživě zdravého jedince, hladovění, sytost – centrum řízení

Močový systém a vylučování, ledviny – stavba a funkce, vývodné močové cesty, složení a tvorba moči, diuréza a její řízení, mechanismus řízení funkce ledvin. Fyziologické principy vzniku moči.

Pohlavní systém - topografie, význam a funkce reprodukčního systému muže, ženy, pohlavní vývoj ženy a muže, pohlavní znaky, oplození, gravidita, porod, laktace. Funkce pohlavních cyklů ženy, vývoj embrya a plodu.

Řízení činnosti organismu - anatomie a funkce žláz s vnitřní sekrecí, hormony – funkce a význam, regulace humorální a nervová. Metabolické vlastnosti hormonů, působení tkáňových hormonů v rámci GIT.

Nervové řízení organismu - stavba a funkce nervové soustavy, centrální, periferní a vegetativní nervový systém, nervové řízení činnosti organismu, spánek. Fyziologie nervového přenosu, vznik a vývoj synapse, vznik a funkce paměti.

Cd - Charakteristika modulu - Anatomie a fyziologie

Smyslové orgány - topografie orgánů, obecná charakteristika čidel, kožní čítí, čich, chuť, stavba a funkce oka, stavba a funkce ucha. Zapojení smyslových orgánů do vyšší nervové činnosti, vliv na funkci GIT a trávení.

Kožní systém - stavba a funkce kůže, přídatné orgány kožní, termoregulace. Vzájemný vliv termoregulace a metabolismu, fyziologie tvorby tělesného tepla.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

Atlas vybraných kapitol anatomie člověka, 2018. Vydání první. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 978-80-7464-941-7.

Atlas vybraných kapitol anatomie člověka, 2020. Druhé vydání. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 978-80-7599-165-2.

ČIHÁK, Radomír a Miloš GRIM, 2011. *Anatomie 1*. Vyd. 3., upr. a dopl. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3817-8.

ČIHÁK, Radomír. a kol, 2010. *Anatomie 1*. 3. upr. a dopl. vyd. Praha: GradaPublishing, a.s. ISBN 978-80-247-3817-8.

ČIHÁK, Radomír. a kol, 2013. *Anatomie 2*. 3. upr. a dopl. vyd. Praha: GradaPublishing, a.s. ISBN 978-80-

ČIHÁK, Radomír. a kol, 2016. *Anatomie 3*. 3. upr. a dopl. vyd. Praha: GradaPublishing, a.s. ISBN 978-80-247-5636-3.

DAUBNER, Wolfgang, 2007. *Feneisův obrazový slovník anatomie*. 3. vyd. Praha: GradaPublishing, a.s.. ISBN 978-80-247-1456-1.

DOLEŽAL, Antonín, 2018. *Anatomický slovník: původ a význam anatomické terminologie*. Praha: Maxdorf. Jessenius. ISBN 978-80-7345-571-2.

DYLEVSKÝ, Ivan a kol, 2000. *Funkční anatomie člověka*. Praha: GradaPublishing, a.s. ISBN 80-7169-681-1.

DYLEVSKÝ, Ivan, 2019. *Somatologie: pro předmět Základy anatomie a fyziologie člověka*. 3. přeprac. a dopl. vyd. PRAHA: GradaPublishing. ISBN 978-80-271-2111-3.

HAVLÍČEK Karel a kol, 2019. *Stručná anatomie lidského těla: obrazová příloha: učební opora pro studenty Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice*. Vydání: 1. Pardubice: Univerzita Pardubice. ISBN 978-80-7560-192-6.

KITTNAR, Otomar a kol, 2011. *Lékařská fyziologie*. Praha: GradaPublishing, a.s. ISBN 978-80-247-3068-4

KOPECKÝ, Miroslav. a kol, 2009. *Somatologie*. 2. přeprac. a dopl. vyd. UP Olomouc. ISBN 978-80-244-2271-8.

MOUREK, Jindřich, 2012. *Fyziologie: učebnice pro studenty zdravotnických oborů*. 2. dopl. vyd. Praha: GradaPublishing, a.s. ISBN 978-80-247-3918-2.

Cd - Charakteristika modulu - Anatomie a fyziologie

NAŇKA, Ondřej, ELIŠKOVÁ, Miloslava, 2015. *Přehled anatomie*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Galén, spol. s.r.o. ISBN 978-80-7492-206-0.

NETTER, H., Frank, 2012. *Netterův anatomický atlas člověka*. Praha: ComputerPress, a.s. ISBN 978-80-264-0079-0

PETŘEK, Josef, 2019. *Základy fyziologie člověka pro nelékařské zdravotnické obory*. 1. vydání, Praha:GradaPublishing. ISBN 978-80-271-2208-0.

ROHEN, Johannes W., Chihiro YOKOCHI a Elke LÜTJEN-DRECOLL, 2022. *Anatomie člověka: fotografický atlas*. 9. vydání. Přeložil Radovan HUDÁK, přeložil David KACHLÍK, přeložil René NOVYSEDLÁK. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton. ISBN 978-80-7553-964-9.

ROKYTA, Richard a kol, 2015. *Fyziologie a patologická fyziologie - Pro klinickou praxi*. Praha: GradaPublishing. 712 s. ISBN 978-80-247-4867-2.

SILBERNAGL, Stefan a Agamemnon DESPOPOULOS, 2004. *Atlas fyziologie člověka*. 6. vyd., zcela přeprac. a rozš., Vyd. 3. české. Praha: Grada. ISBN 80-247-0630-X

Cd - Charakteristika modulu - Patologie a patofyziologie

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Patologie a patofyziologie		P–PAP
Název modulu anglicky	Pathology a Phatophysiology		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	2.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	2.r. ZO 3+0, LO 3+0	ECTS	4
Jiný způsob vyjádření rozsahu	45 (KV 6 + cv 0 + NV 39)		
Forma hodnocení	ZO – Z, LO – KZ		
Vstupní požadavky na studenta	P–ANF, P – LOT		
Vyučující	MUDr. Jan Všeticka		

Cíle modulu

- orientovat se v dějinách lékařství a dietologie;
- vysvětlit klinickou propedeutickou diagnostiku;
- definovat metabolické změny;
- uplatnit následně teoretické znalosti v praxi;
- pracovat s učebnicemi, příručkami a další odbornou literaturou;
- využívat internet jako zdroj poznání a informací.

Po absolvování modulu student:

- rozumí latinským, řeckým a řecko-latinským termínům z oblasti patologie, zná jejich význam a správně je používá i v klinické praxi;
- vysvětlí pojmy nekróza, gangréna, atrofie, hypertrofie, hyperplazie, metaplasie,
- vysvětlí podstatu vzniku konkrementů a patologických pigmentací,
- charakterizuje obecné známky zánětu, vysvětlí specifický a nespecifický zánět,
- uvede klasifikaci nádorů (typing, grading, staging), objasní pojem prekanceróza,
- vysvětlí a popíše nejčastější změny v organismu při poruchách jednotlivých tkání, orgánů a orgánových soustav.
- pojmenuje základní morfologické a funkční změny orgánů a tkání v průběhu onemocnění;
- dovede popsat subjektivní a objektivní příznaky jednotlivých onemocnění;
- vysvětlí nejčastější vnitřní a zevní příčiny nemocí;
- popíše a vysvětlí klinický obraz nemocí;
- orientuje se v záznamech zdravotnické dokumentace a uplatní vybrané záznamy při zpracování nutriční anamnézy, protokolu a dietoterapeutického plánu;
- orientuje se v základech klinické propedeutiky.

Cd - Charakteristika modulu - Patologie a patofyziologie

Metody výuky:

Výklad, diskuze, prezentace, odborné exkurze, samostudium.

Anotace modulu:

Předmět je koncipován jako teoretický. Zprostředkuje studentům základní poznatky o činnosti organismu jako celku, řízení jednotlivých funkčních soustav, jejich souhry – integrity a vztahy člověka k prostředí. Navazuje se na poznatky z fyziologie. Studenti se seznámí také s poruchami funkce buněk, tkání, orgánových systémů, s poruchami vnitřního metabolismu, s poruchami imunity, poruchami trávicího systému a organismu jako celku.

Obsahové zaměření předmětu:

- metody patologie, buněčný základ patologických změn;
- nemoc a její příčiny
- poruchy oběhu krve a lymfy;
- zánět;
- progresivní změny a regresivní změny;
- infekce a imunita
- nádory;
- etiologické faktory onemocnění;
- stárnutí organismu, involuční změny ve stáří;
- nejčastější patologie orgánů a orgánových soustav.

Studijní literatura a pomůcky:

BÁRTOVÁ, Jarmila, 2021. *Přehled patologie*. Vydání druhé. V Praze: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-4775-3.

ČEŠKA, Richard a kol., 2020. *Interna*. 3., aktualizované vydání. V Praze: Stanislav Juhaňák - Triton. ISBN 978-80-7553-780-5.

MAČÁK, Jirka a kol., 2012. *Patologie*. 2., dopl. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3530-6.

NAIR, Muralitharan a Ian PEATE, 2017. *Patofyziologie pro zdravotnické obory*. Přeložil Hana POSPÍŠILOVÁ. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0229-7.

NEČAS, Emanuel, 2021. *Obecná patologická fyziologie*. Vydání páté, upravené. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-4633-6.

POVÝŠIL, Ctibor a Ivo ŠTEINER, 2011. *Obecná patologie*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7262-773-8.

POVÝŠIL, Ctibor a Ivo ŠTEINER, 2007. *Speciální patologie*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Galén. ISBN 978-80-7262-494-2.

SILBERNAGL, Stefan a Florian LANG, 2001. *Atlas patofyziologie člověka*. Vyd. 1. české. Praha: Grada. ISBN 80-7169-968-3.

SILBERNAGL, Stefan a Florian LANG, 2012. *Atlas patofyziologie*. 2. české vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3555-9.

ZÁMEČNÍK, Josef, 2019. *Patologie*. Praha: LD Prager Publishing. ISBN 978-80-270-6457-1.

Cd - Charakteristika modulu - Chemie a biochemie			
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Chemie a biochemie		P-CHB
Název modulu anglicky	Chemistry and Biochemistry		
Typ modulu	Povinný	Doporučené období	1.r., 2r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	1.r. ZO, LO 5+0 2.r. ZO, LO 5+0	ECTS	8
Jiný způsob vyjádření rozsahu	60 (KV 20 + cv 0 + NV 40)		
Forma hodnocení	1.r. ZO – KZ, LO – KZ, 2.r. ZO – KZ, LO – ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na moduly: P-ANF, P-VYC, P-NOP		
Vyučující	Ing. Zuzana Vargová, PhD., MBA, Mgr. Jiří Kubný		
Cíle modulu • pracovat s učebnicemi, příručkami a další odbornou chemickou literaturou, využívat odborné webové stránky jako zdroj poznání a informací; • prokázat dovednost při řešení praktických úloh v chemické laboratoři; • zpracovávat informace z různých zdrojů oblasti chemie formou výpisků, poznámek, referátů; • řešit přiměřeně náročné chemické problémy a situace, diskutovat o nich a spolupracovat při jejich řešení.			
Po absolvování modulu student: • má přehled o systému chemických prvků a sloučenin anorganické i organické chemie; • chápe zákonitosti a vztahy mezi chemickými látkami a jevy; • chápe souvislosti chemických dějů a chemických reakcí s procesy probíhajícími v lidském organismu a umí je vysvětlit; • účastní se tvorby projektů s chemickou problematikou; • dokáže rozlišit chemické látky zdraví neprospěšné. • popíše strukturu, složení a funkce látek v živých organismech, především v člověku; • vysvětlí zákonitosti a vztahy mezi chemickými látkami biochemickými procesy; • popíše souvislosti chemických dějů a chemických reakcí s procesy probíhajícími v lidském organismu a umí je vysvětlit; • dokáže zhodnotit metabolismy důležitých organických látek z biochemického hlediska; • umí vysvětlit změny chemických a biochemických procesů a struktur vyvolané nemocí související s poznáním příčin chorob v závislosti na vnitřním prostředí člověka; • chápe souvislost nutriční podpory zdraví a správnou aplikaci diety s biochemickými procesy v organismu; • dokáže si osvojit schopnosti logického myšlení a uvažování;			

Cd - Charakteristika modulu - Chemie a biochemie

- účastní se tvorby projektů s chemickou a biochemickou problematikou.

Metody výuky

Přednášky, praktická cvičení, semináře, diskuse, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci, projekty, laboratorní cvičení, laboratorní protokoly

Anotace modulu

Modul se skládá ze dvou předmětů:

Chemie

Předmět je koncipován jako teoretický celek, který studentům poskytne ucelený soubor znalostí, které jsou nezbytné pro porozumění chemických principů uplatňujících se v dalších předmětech, zejména v biochemii. V obecné chemii se seznámí s vlastnostmi roztoků a obecnými fyzikálně chemickými zákony. Anorganická chemie poskytne informace o vlastnostech prvků a sloučenin významných v lékařství, výživě a toxikologii. V organické chemii získá student přehled o sloučeninách a reakcích uplatňujících se v metabolismu a o toxikologicky významných organických sloučeninách nutných pro profesionální a odbornou orientaci v nutriční problematice. Studenti získají základní informace o analytické chemii, prohloubí znalosti z organické a anorganické chemie v souvislosti s jejich uplatněním ve zdravotnictví.

Biochemie

Předmět je koncipován jako teoretický celek, který studentům poskytne základní znalosti z obecné a lékařské biochemie pro potřeby navazujících předmětů, zejména aplikované biochemie, fyziologie i dalších předmětů, týkajících se výživy. Výuka biochemie navazuje na základní znalosti chemie s cílem prohloubit je a rozšířit na biochemicky významné typy sloučenin, zejména na strukturu a vlastnosti sacharidů, nukleových kyselin, lipidů, steroidů, aminokyselin a proteinů. Biochemie se zaměřuje na chemické děje v živém organismu po stránce chemické reaktivity, struktury, bioenergetiky a regulačních pochodů na všech úrovních organismu. Zároveň přináší poznatky z oblasti nutriční biochemie u zdravých a nemocných jedinců.

Obsahová náplň období

Chemie

Úvod do studia chemie - chemie a její význam, hmota, chemické látky a jejich složení, chemický prvek, chemická sloučenina, látkové změny a jejich zápisy chemickými vzorci. Zápisy chemických reakcí chemickou rovnicí. Základní chemické výpočty, chemické názvosloví.

Obecná chemie - složení a struktura atomu, izotopy, chemická vazba, vznik a typy chemických vazeb, kovalentní a iontová, chemický děj a chemická reakce, základy termochemie – exotermní a endotermní reakce, protolytické reakce, teorie kyselin a zásad, amfoterní částice, ionizace, neutralizace, pojem pH roztoku, kyselé, zásadité a neutrální roztoky, indikátory, oxidačně redukční reakce, periodická soustava prvků, vztahy a zákonitosti, význam.

Vybrané kapitoly z anorganické chemie - nepřechodné prvky nekovového charakteru, nepřechodné prvky kovového charakteru, přechodné prvky.

Základy analytické chemie. Základy kvalitativní a kvantitativní chemické analýzy.

Organická chemie - složení organických sloučenin, struktura molekul, vzorce organických sloučenin, izomerie.

Průběh a klasifikace reakcí v organické chemii (substituce, eliminace, adice, přesmyk, polymerace). Uhlovodíky a jejich zdroje – charakteristika, vlastnosti, názvosloví, aromatické uhlovodíky, deriváty uhlovodíků – odvození, rozdělení, přehled, halogenderiváty, alkoholy, fenoly, dusíkaté deriváty, aldehydy,

Cd - Charakteristika modulu - Chemie a biochemie

ketony, karboxylové kyseliny a jejich deriváty, přehled nejdůležitějších heterocyklických sloučenin a jejich uplatnění ve zdravotnictví.

Součástí modulu je zařazení přednášek na téma Biologické nebezpečí a ochrana – bojové otravné látky a Radiační ochrana, ochrana obyvatelstva v rámci Ochrany člověka za mimořádných událostí jako Dodatku k učebním dokumentům MŠMT pod č.j. 13 586/03-22 ze dne 4.3.2003.

Biochemie

Úvod do biochemie - biochemie jako vědní obor, buňka z biochemického hlediska.

Prvkové a látkové složení lidského těla – biogenní prvky a nejvýznamnější ionty v organismu a jejich význam, voda a její význam, pH v organismu, základní organické látky v lidském těle.

Struktura a funkce proteinů a enzymů – aminokyseliny, peptidy, bílkoviny, jejich struktura, funkce, rozdělení; obecné vlastnosti enzymů, kinetika enzymových reakcí, mechanismus působení enzymů, třídy enzymů.

Sacharidy - rozdělení, význam a vlastnosti sacharidů, monosacharidy, oligosacharidy, polysacharidy.

Lipidy - charakteristika lipidů, jejich rozdělení a význam, jednoduché lipidy, složené lipidy; steroidy.

Bioenergetika a metabolismus.

Metabolismus lipidů – beta oxidace a syntéza mastných kyselin, metabolismus plazmatických lipoproteinů a cholesterolu. Ketolátky.

Metabolismus sacharidů – glykolýza, glykogenolýza, glykogeneze, glukoneogeneze, pentózový cyklus.

Nukleové kyseliny - vlastnosti a struktura DNA a RNA – mutace, replikace, transkripce, vztah k dědičnosti.

Metabolismus bílkovin, transaminace, syntéza močoviny, proteosyntéza, metabolismus purinových látek.

Vzájemný vztah metabolismu živin - vnitřní prostředí organismu, biochemická charakteristika vzájemné přeměny látek, Krebsův cyklus, úloha acetylkoenzymu A, ATP a význam buněčného energetického metabolismu. Dýchací řetězec.

Vitaminy - definice, chemické složení, biochemický význam. Koenzymy.

Hormony - definice, chemické složení, význam a mechanismus účinku jednotlivých hormonů.

Přirozená barviva živých organismů - krevní barvivo a jeho funkce, žlučová barviva, barvivo kůže, chlorofyl karotenová barviva.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání:

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Cd - Charakteristika modulu - Chemie a biochemie

Studijní literatura a pomůcky

BŘÍŽĎALA, Jan, 2022. *Základní chemické výpočty*. [online], Univerzita Karlova. [cit. 2022-12-13]. Dostupné z <http://e-chembook.eu/>

JELÍNEK, Jan, 2021. *Úvod do biochemie a molekulární biologie (nejen) pro gymnázia*. Prostějov: Computer Media. ISBN 978-80-7402-440-5.

KLOUDA, Pavel, 2005. *Základy biochemie*. Ostrava: Nakladatelství Pavel Klouda. ISBN 80-863-6911-0.

KODÍČEK, Milan a kol., 2015. *Biochemie: chemický pohled na biologický svět*. Vydání první. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze. ISBN 978-80-7080-927-3.

KOOLMAN, Jan a Klaus-Heinrich RÖHM, 2012. *Barevný atlas biochemie*. 1. české vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2977-0.

MATOUŠ, Bohuslav a kol., 2010. *Základy lékařské chemie a biochemie*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7262-702-8.

MURRAY, Robert a kol., 2010. *Harperova biochemie*. Vyd. 2. Ostrava: Nakl. H&H. ISBN-10: 80-7319-003-6.

MURRAY, Robert a kol., 2013. *Harperova ilustrovaná biochemie*. Praha: Galén. ISBN 13: 978-80-7262-907-7.

ODSTRČIL, Jaroslav, 2005. *Biochemie*. Brno: NCONZO. ISBN 80-7013-425-9.

ODSTRČIL, Jaroslava, 2005. *Chemie pro zdravotnické školy, II*. Brno: NCONZO. ISBN 80-7013-317-1.

ODSTRČIL, Jaroslav, 2006. *Chemie pro zdravotnické školy, I*. Brno: NCONZO. ISBN 80-7013-316-3.

STOKLASOVÁ, Alena a Martina ŘEZÁČOVÁ, 2010. *Základy biochemie lidského organismu*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-2461-510-3.

ŠTERN, Petr, 2005. *Obecná a klinická biochemie: pro bakalářské obory studia*. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-1025-6.

Cd - Charakteristika modulu - Chemie potravin

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Chemie potravin		P-CHP
Název modulu anglicky	Food chemistry		
Typ modulu	Povinný	Doporučené období	3.r. ZO, LO

Cd - Charakteristika modulu - Chemie potravin			
Rozsah modulu (hodin p+c))	ZO 5+0, LO 5+0	ECTS	4
Jiný způsob vyjádření rozsahu	30 (KV 10 + cv 0 + NV 20)		
Forma hodnocení	ZO – Z, LO – ZK		
Vstupní požadavky na studenta	P-CHB Návaznost na moduly: P-VYC, P-LEV, P-KLV, P-VOZ, P-NPK		
Vyučující	Ing. Zuzana Vargová, PhD., MBA		
Cíle modulu • pracovat s učebnicemi, příručkami a další odbornou literaturou z oboru chemie potravin, sledovat a zpracovávat informace z různých zdrojů této oblasti formou výpisků, poznámek, referátů, projektů, využívat webové stránky odborných společností a organizací jako zdroj poznání a informací; • řešit přiměřeně náročné problémy a situace z oboru potravinářské chemie, diskutovat o nich a spolupracovat při jejich řešení; • osvojit si chemické procesy probíhající při některých výrobních postupech potravin.			
Po absolvování modulu student: • zná chemické složení potravin a chemické změny v nich probíhající; • vysvětlí principy chemické analýzy potravin; • zná po chemické stránce cizorodé látky vyskytující se v potravinách; • sleduje biochemický vliv potravin pro správné fyziologické využití v organismu; • účastní se tvorby projektů s problematikou oboru potravinářské chemie; • dokáže si uvědomit rizika plynoucí z konzumace kontaminovaných potravin.			
Metody výuky Přednášky, diskuse, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci, projekty, odborná exkurze.			
Anotace modulu Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický, který seznámí studenty s chemickou podstatou jednotlivých živin a dalších látek, vyskytujících se v potravinových surovinách živočišného i rostlinného původu a s jejich změnami během technologického zpracování a kulinárních úprav, a rovněž s metodami chemické analýzy zejména instrumentálními a s jejich aplikací při stanovení nutričních komponent a cizorodých látek v potravinách.			
Obsahová náplň období Cizorodé látky v potravinách – přídatné látky, fortifikace potravin; kontaminanty. Procesní kontaminanty. Toxické látky v potravinách. Chemie tuků - konstanty a zkoušky tuků, ztužování rostlinných tuků, výroba margarínu, chemické změny tuků při skladování a technologické úpravě. Chemie sacharidových potravin - jejich chemické složení, chemické složení obilovin a mouky, vady mouky, hodnocení chemických změn při technologické úpravě sacharidových potravin, extrudované výrobky, náhradní a umělá sladidla.			

Cd - Charakteristika modulu - Chemie potravin

Chemie bílkovinných potravin - chemické složení, chemické změny při technologické úpravě bílkovinných potravin, lyofilizace potravin, bílkovinné hydrolyzáty.

Technologie vody - voda povrchová, spodní, pitná, užitková – její chemické složení, výroba sodové vody a limonád.

Kvasná chemie - alkoholové kvašení a jeho význam, výroba piva, vína, destilátů, lihovin, octa, droždí; kyselomléčné kvašení a jeho význam. Výroba produktů kyselomléčného kvašení.

Konzervace potravin - chemické změny potravin při různých druzích konzervace a uchovávání potravin.

Kontrola potravin - chemická a mikrobiologická kontrola potravin, laboratorní zkoušky potravin, jakostní normy, hygienické předpisy ve stravovacích provozech.

Distribuce a spotřeba potravin z pohledu chemických změn - požadavky na kvalitu potravin, ekologicky čisté potraviny, geneticky modifikované potraviny, výrobky farmaceutického průmyslu jako doplněk stravy člověka. Funkční potraviny. Potravinářská legislativa.

Principy chemické analýzy potravin.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání:

- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

DVOŘÁK, Ondřej, 2021. *Chemie na talíři. První vydání.* Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-2881-5.

KADLEC, Pavel, 2002. *Technologie potravin I.* Praha: VŠCHT, 2002. ISBN 978-80-7080-509-1.

ODSTRČIL, Jaroslav a Milada ODSTRČILOVÁ, 2007. *Chemie potravin.* Brno: NCONZO. ISBN 80-701-3435-6.

SLUKOVÁ, Marcela, 2016. *Výroba potravin a nutriční hodnota.* Praha: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze. ISBN 978-80-7080-947-1.

VARGOVÁ, Zuzana, 2019. Potravinářská chemie [online]. [cit. 2022-12-07]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/odz/zdrav/182/page00.html>

VELÍŠEK, Jan a Jana HAJŠLOVÁ, 2009. *Chemie potravin II.* 3. vydání, Tábor: OSSIS. ISBN 978-80-86659-17-6.

VELÍŠEK, Jan a Jana. HAJŠLOVÁ, 2009. *Chemie potravin I.* 3. vydání, Tábor: OSSIS. ISBN 978-80-86659-17-6.

Cd - Charakteristika modulu - Nauka o potravinách			
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Nauka o potravinách		P-NOP
Název modulu anglicky	Food Science		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1. r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	ZO 4+0, LO 4+0	ECTS	4
Jiný způsob vyjádření rozsahu	30 (KV 8 + cv 0 + NV 22)		
Forma hodnocení	ZO – Z, LO – KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na moduly:P-TPP, P-LEV, P-NDP, P-VYC		
Vyučující	Mgr. Olga Jurdičová		
Cíle modulu • zprostředkovat studentům nejnovější poznatky a znalosti o potravinách a nápojích z hlediska; jejich chemického složení, vlastností, druhů, technologického postupu výroby a zpracování, změnách při jejich skladování, distribuci, konzervování a tepelné úpravě; • znát význam živočišných i rostlinných potravin pro člověka; • znát energetickou, biologickou a ochrannou hodnotu potravin; • znát význam a vlastnosti jednotlivých živin; • vyhledávat nejnovější poznatky a informace, orientovat se v odborné literatuře; • znát možnosti dalšího vzdělávání, zejména v oboru povolání; • schopnost využívat osobní odborné poznatky, konkrétní příklady a ukázky a přizpůsobit je zásadám správné výživy; • vyhledávat nové a netradiční potraviny.			
Po absolvování modulu student: • definuje biologickou a energetickou hodnotu potravin; • uvede složení, strukturu a zdroje bílkovin, tuků, sacharidů, vitaminů, minerálních látek a stopových prvků a jejich význam pro lidský organismus; • dovede rozdělit potraviny do jednotlivých skupin; • vysvětlí význam a skupiny přídatných látek a kontaminantů v potravinách, jejich zdroje, vlastnosti a účinky; • zná zásady správného využití potravin při technologické úpravě a přispívá ke zdravému stravování jednotlivců i skupin; • zná zásady bezpečné a hygienicky nezávadné práce s potravinami.			

Cd - Charakteristika modulu - Nauka o potravinách

Metody výuky

Přednášky, semináře diskuse, praktická cvičení, studium odborné literatury, práce s PC, řízené studium, individuální prezentace.

Anotace modulu

Předmět je koncipován jako teoretický. Zprostředkovává studentům nejnovější poznatky a znalosti o základním členění potravin do skupin podle původu, vlastností a způsobu jejich zpracování. Cílem předmětu je podat studentům základní teoretické poznatky o jednotlivých typech a vlastnostech potravin rostlinného i živočišného původu, možnostech jejich zpracování a využití.

Obsahová náplň

Výživa a potraviny – rozdělení potravin, nutriční hodnota potravin, složení potravin – makronutrienty, mikronutrienty, stopové prvky a voda a další složky.

Mléko a mléčné výrobky – složení, úpravy a konzumní druhy mléka, zakysané mléčné výrobky, kondenzovaná a sušená mléka, smetana, tvaroh a sýry.

Maso a masné výrobky – složení a zrání masa, skladování, konzervování a vady masa, maso jatečního dobytka, vedlejší jateční produkty, drůbež, ryby, zvěřina, masné výrobky a uzeniny.

Vejce – složení, jakost a třídění vajec, druhy vajec, konzervování vajec a vaječné výrobky.

Tuky – druhy a výroba tuků, získávání a úpravy tuků, živočišné tuky, rostlinné tuky, ztužené tuky a margaríny.

Obiloviny a výrobky z obilovin – složení, stavba a druhy obilovin, složení obilného zrna, mlýnské výrobky, pufované a extrudované výrobky, těstoviny, chléb, pečivo.

Ovoce a zelenina – druhy, složení a význam ovoce a zeleniny, ovocné výrobky, konzervování ovoce, výrobky ze zeleniny, konzervování zeleniny, skladování ovoce a zeleniny.

Brambory, luštěniny a olejnin – složení a odrůdy brambor, skladování a vady brambor, využití brambor ve výživě lidí a v potravinářském průmyslu, složení a druhy luštěnin, výrobky ze sóji, výrobky a zpracování luštěnin. Mák a ostatní olejnin.

Sladidla – výroba a druhy řepného cukru, med – složení a druhy, náhradní energetická sladidla, náhradní neenergetická sladidla, cukrovinky.

Pochutiny a koření – rozdělení a druhy koření, houby, sůl, ocet, ochucovadla. Přídavné látky. Povzbuzující pochutiny.

Nápoje – nealkoholické nápoje, voda, stolní minerální vody, nápoje osvěžující, nápoje s léčebnými účinky, ovocné nápoje a limonády, povzbuzující a iontové nápoje. Alkoholické nápoje – pivo, víno, likéry, destiláty.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;

Cd - Charakteristika modulu - Nauka o potravinách	
• využití konzultačních hodin; • v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).	
Studijní literatura a pomůcky BULKOVÁ, Věra, 2012. <i>Rostlinné potraviny</i>. Vyd. 1. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů. ISBN 978-807-0135-327. DOSTÁLOVÁ, Jana a Pavel KADLEC, 2014. <i>Potravinářské zbožíznalství: technologie potravin</i>. Ostrava: Key Publishing. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-208-2. HAMANN, Brigitte, 2013. <i>50 nejzdravějších superpotravin: ke zdraví se můžeme projít</i>. Liberec: Dialog. Zdraví (Dialog). ISBN 978-80-7424-055-3. KOHOUT, Pavel, 2010. <i>Potraviny – součást zdravého životního stylu</i>. Praha: Forsapi. ISBN 978-80-7327-39-5. <i>Obiloviny v lidské výživě</i>, 2015. Praha: Potravinářská komora České republiky, Česká technologická platforma pro potraviny. Publikace České technologické platformy pro potraviny. ISBN 978-80-87250-28-0. RICHTÁROVÁ, Eva, 2015. <i>Léčivá moc ovoce a zeleniny</i>. 1. Český Těšín: Ing. Iveta Pallaiová, Nakladatelství Pali. ISBN 978-80-87389-34-8. KOPEC, Karel, 2010. <i>Zelenina ve výživě člověka</i>. Vyd. 1. Praha: Grada. Zdraví & životní styl. ISBN 978-80-247-2845-2. MADŽUKOVÁ, Jarmila, 2011. <i>Potraviny pro zdravou výživu od A do Z</i>. 2. vydání. Praha: Vyšehrad. ISBN 978-80-7429-193-7. MICHAL, Anděl, 2012. <i>Sýry a tvarohy ve výživě</i>. Praha: Česká technologická platforma pro potraviny. ISBN 978-80-905096-2-7. PIŤHA, Jan a Rudolf POLEDNE, 2009. <i>Zdravá výživa pro každý den</i>. Vyd. 1. Praha: Grada. Zdraví & životní styl. ISBN 978-80-247-2488-1.	

Cd - Charakteristika modulu - Technologie přípravy pokrmů			
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Technologie přípravy pokrmů		P–TPP
Název modulu anglicky	Technology of Food Preparation		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r.

Cd - Charakteristika modulu - Technologie přípravy pokrmů			
			ZO/ LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	ZO p2/c50, LO p2/c50	ECTS	10
Jiný způsob vyjádření rozsahu	104 (KV 4 + cv 100 + NV 0)		
Forma hodnocení	ZO – KZ, LO - ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na moduly: P-NOP, P-LEV, P-NDP, P-ONP, P-VYC		
Vyučující	Mgr. Olga Jurdichová, Lenka Svobodníková DiS.		

Cíle modulu

- osvojit si zásady a metody správného vlivu na kulturu stravování a stolování;
- dbát na vytváření schopnosti a dovednosti samostatné, svědomité, pečlivé práce a je aktivní při aplikaci teoretických poznatků v praktické činnosti;
- schopnost vytvářet vlastní projekty realizace správné výživy;
- respektovat ochranu zdraví všech účastníků stravování dodržováním zásad osobní hygieny, ochrany a bezpečnosti při práci a zásad protipožární ochrany;
- získat nové poznatky z médií a internetu a vytvářet si vlastní názor;
- dodržovat platné hygienické zásady, předpisy BOZP a zásady protipožární ochrany;
- aktivně kontrolovat a dodržovat HACCP - systém analýzy rizik a stanovení kritických kontrolních bodů;
- bezpečně obsluhovat stroje a zařízení užívané ve stravovacích provozech;
- uvědomit si nutnost dodržování správné výrobní a hygienické praxe;
- zvládnout orientaci v sortimentu potravin a nápojů a jejich gastronomického využití;
- dodržovat požadavky kladené na správné skladování jednotlivých druhů potravin;
- ekonomicky a ekologicky využívat suroviny a další zdroje;
- definovat zásady zdravé výživy, zásady sestavování jídelního lístku;
- osvojit si základní a moderní technologické postupy přípravy pokrmů;
- používat základní tepelné postupy přípravy pokrmů podle zásad správné výživy
- pochopit význam dodržování správného poměru základních surovin při přípravě stravy;
- dokázat zvolit vhodný způsob technologického postupu z pohledu předběžné přípravy, studené kuchyně, tepelné úpravy jednoduchých i složitějších pokrmů, a jednotlivé druhy a zásady konzervace potravin ;
- uplatňovat organoleptické hledisko, estetickou úpravu pokrmů při servírování a uvědomění si jejich důležitosti;
- na základě degustace připravených pokrmů zhodnotit organoleptickou a nutriční hodnotu výrobků;
- prokázat schopnost organizovat a řídit výdej a expedici stravy včetně správného stolování a servírování;
- osvojit si znalosti administrativy – kalkulace, účetnictví, skladové evidence;
- znát a respektovat kvalitativní změny ovlivňující biologickou a energetickou hodnotu připravované stravy.

Po absolvování modulu student:

- hodnotí jednotlivé druhy potravin podle chemického složení a je schopen zařadit je do reálných skupin;
- vysvětlí, respektuje a využívá znalostí fyziologických funkcí pro nutriční potřebu člověka;
- definuje technologické pojmy;

Cd - Charakteristika modulu - Technologie přípravy pokrmů

- pochopí význam technologických procesů zpracování potravin a přípravy pokrmů a nápojů;
- seznámí se teoreticky i prakticky s technickým vybavením, stroji a zařízením stravovacích provozů;
- zná a respektuje platnou legislativu hygienického zabezpečení zpracování potravin, technologických procesů a přípravy i konzumace pokrmů;
- vysvětlí systém organizace a řízení stravovacích provozů;
- uplatňuje nejnovější trendy v přípravě pokrmů;
- vytvoří si návyky účelné a efektivní organizace práce;
- dokáže účelně organizovat práci sobě i kolektivu;
- dokáže se orientovat v sortimentu potravin a nápojů dostupných na našem trhu.

Metody výuky

Přednášky, praktická cvičení, semináře, diskuse, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, práce s literaturou a PC, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci skupinová práce.

Anotace modulu

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsahově je zaměřen především na základní poznatky o surovinách a správné výživě. Studenti se naučí využívat výhod základních tepelných postupů při přípravě pokrmů podle zásad správné výživy, orientovat se v sortimentu potravin a nápojů a jejich gastronomické využitelnosti. Seznámí studenty s bezpečným používáním technických a technologických zařízení v gastronomickém provozu. Je zaměřen na informovanost o systému analýzy rizika a stanovení kritických kontrolních bodů HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points), jejich aplikace v provozu a dodržování hygienických předpisů, sestavování menu podle gastronomických pravidel, a dalších hledisek. Nezbytnou součástí je praktická příprava pokrmů podle zásad technologického zpracování potravin a hygienických norem. Součástí předmětu je i problematika kultury stolování, hygienického a bezpečného zajištění přípravy, skladování i expedice stravy.

Obsahová náplň modulu

Teoretická část předmětu:

Význam výběru potravin a přípravy pokrmů - přehled vývoje stravování, hodnocení technologických procesů přípravy pokrmů.

Základy hygieny a bezpečnosti ve stravovacích provozech - společné stravování, veřejné a účelové vybavení provozů zajišťujících přípravu a expedici pokrmů, inventář, pravidla stolování, slavnostní stolování.

Zásady bezpečnosti při práci a protipožární ochrany v provozech zajišťujících přípravu stravy, možnost kontaminace potravy cizorodými látkami, význam ochrany zdraví, standardizace stravovacích provozů, HACCP, kritické body.

Potraviny, jejich technologické zpracování, uchovávání a expedice.

Technologické zpracování zeleniny a ovoce.

Pokrmů z brambor.

Technologické zpracování hub a máku.

Použití obilovin, pekárenských výrobků a těstovin ve stravování.

Pokrmů z luštěnin a jejich význam ve výživě.

Polévky a omáčky, jejich význam.

Mléko a mléčné výrobky jako součást stravy a základ pokrmů.

Cd - Charakteristika modulu - Technologie přípravy pokrmů

Použití vajec ve výživě a při přípravě pokrmů.

Technologické zpracování mas a masných výrobků.

Hlavní pokrmy a moučníky z těst.

Nápoje jako součást a doplněk stravy.

Studené pokrmy jako součást stravování.

Zahraniční kuchyně, zařazení netradičních a cizokrajných potravin.

Praktická část předmětu:

Práce s potravinami ve stravovacích provozech z hlediska dodržování hygienických zásad, platných předpisů BOZP a protipožárních směrnic.

Systém analýzy rizika a stanovení kritických kontrolních bodů HACCP a jeho aplikace v provozu.

Kultura stolování a estetické úpravy jídel.

Základní a speciální technologické postupy užívané při přípravě pokrmů - ovoce, zeleniny a brambor, mléka a mléčných výrobků, vajec, masa jatečných zvířat, ryb, drůbeže a zvěřiny, obilovin, mlýnských a pekárenských výrobků, těstovin, luštěnin, sóji, hub, máku, těst.

Technologické zpracování dalších jídel, zejména studených pokrmů a nápojů.

Plánování jednotlivých typů pokrmů - základní a speciálních pokrmy, druhy a dávky potravin a pochutin, rozpis norem, popis technologických postupů, tvorba receptur.

Souhrnná skladba pokrmů v jídelní sestavy - jednoduché jídelní lístky pro zdravé jedince, zásady sestavování jídelních lístků pro různé stravovací kategorie, sezonní jídelní lístky, výčet vhodných potravin pro jednotlivé stravovací kategorie, využití počítačové technologie při tvorbě jídelních lístků, norem a receptur.

Práce s dokumentací nutričního terapeuta, administrativní činnosti - význam potravinových tabulek, orientace v potravinových tabulkách, propočet energetické a biologické hodnoty potravin, práce s tiskopisy související s administrativní činností stravovacích provozů, skladová evidence, význam propojení skladu s kuchyní pomocí PC programu, využití počítačové technologie při propočtech EH a BH, prezentace výživových doporučení.

Zahraniční kuchyně, alternativní stravování, jednoduché menu, složité menu.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

BABIČKA, Luboš, 2016. *Nutričně významné látky v potravinách*. Praha: Potravinářská komora České republiky, Česká technologická platforma pro potraviny. Publikace České technologické platformy pro potraviny. ISBN 978-80-88019-15-2.

BALÍKOVÁ, Marieta a Jana BRADOVÁ, 2019. *Výběr receptur Společnosti pro výživu: nejčastěji připravované pokrmy ve školním stravování: aktualizované složení a nutriční hodnoty*. Praha: Společnost pro výživu. ISBN 978-80-906659-2-7.

BEBOVÁ, Michaela a Maru KORTANOVÁ, 2020. *Jak jíme zdravě v létě*. Praha: Verdon Capite. ISBN 978-80-906763-6-7.

BERNACIKOVÁ, Martina a kol., 2020. *Regenerace a výživa ve sportu*. 3., doplněné vydání. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-9725-4.

FOUROVÁ, Karolína, 2022. *Výživná kniha o jídle*. Praha: Euromedia Group. Esence. ISBN 978-80-242-8229-9.

FRÁŇOVÁ, Dana, 2022. *Jíme zdravě s dětmi, aneb, Jak vytvořit dětem správné stravovací návyky*. Praha: Verdon Capite, s.r.o.. ISBN 978-80-88387-47-3.

FREJ, David, 2019. *Život bez zánětu*. Praha: Eminent. ISBN 978-80-7281-545-6.

HÁN, Jan a kol., 2017. *Vybrané kapitoly z hotelnictví a gastronomie*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-888-9.

HAVLÍČEK, Petr, 2017. *Super jídlo podle Petra Havlíčka: kuchařka pro zdravý životní styl: 60 fit receptů*. Praha: CN Invest. ISBN 978-80-906687-4-4.

HAVLOVÁ, Vladimíra a Alexandra JIRKOVSKÁ, 2020. *Jednoduché a zdravé recepty pro seniory*. Vydání druhé. V Praze: Vyšehrad. ISBN 978-80-7601-318-6.

HLAVATÁ, Karolína, 2020. *Vyvážený jídelníček*. Brno: KAP CZ. ISBN 978-80-905210-4-9.

HORÁČKOVÁ, Eva, 2021. *Fermentujeme se superkvašáky: zdravě, chutně a zábavně : vydejte se na kouzelnou cestu kvašení a vaření z fermentovaných potravin : superkvašáci - rostlinné potraviny a zdravé střevo*. V Brně: CPress. ISBN 978-80-264-3895-3.

HRBKOVÁ, Zdeňka, 2018. *Nové stolnění v kostce*. Divec: Radek Runštuk - R plus. Gastronomie (R plus). ISBN 978-80-904093-3-0.

JONÁŠ, Josef a Jiří KUCHAR, 2020. *Přírodní antibiotika a antivirotika v kuchyni: koření a hořčice, houby, med, léčivé octy a oleje: prevence a terapie pomocí domácích prostředků*. Praha: Eminent. ISBN 978-80-7281-552-4.

KLÍMA, Petr, 2019. *Luštěninová kuchařka se spoustou zeleniny*. Praha: Smart Press. Jídlo jako lék. ISBN 978-80-88244-08-0.

KLÍMA, Petr, 2021. *Obilovinová kuchařka: od polévek po dezerty: špalda, červená pšenice, kamut, pšenice ozimá, ječmen, žito, oves, jáhly, pohanka, kukuřice, rýže mnoha druhů, quinoa, amarant, čirok*. Praha: Smart Press. Jídlo jako lék. ISBN 978-80-88244-23-3.

KOMŮRKOVÁ, Zuzana, 2016. *Výživou ke změně: pohodová vegetariánská a bezlepková kuchařka s tipy pro vegany i milovníky masa*. Praha: Mladá fronta. ISBN 978-80-204-4050-1.

MARTINÁKOVÁ Marie, 2019. *Alternativní výživa z pohledu nutričního terapeuta* [online]. [cit. 2022-11-19] Dostupné z: [https://www.vovcr.cz/Alternativní výživa z pohledu nutričního terapeuta \(vovcr.cz\)](https://www.vovcr.cz/Alternativní_výživa_z_pohledu_nutričního_terapeuta_(vovcr.cz))

ROUBÍK, Lukáš, 2018. *Moderní výživa ve fitness a silových sportech*. Praha: Erasport. ISBN 978-80-905685-5-6.

Cd - Charakteristika modulu - Technologie přípravy pokrmů

SPÁČILOVÁ, Jana a kol., 2020. *100 vyvážených bezmasých menu: receptury pro školní stravování*. Plzeň: Jídelny.cz. ISBN 978-80-907622-0-6.

ŠINDLER, Michal, 2015. *Gastronomie a technologie přípravy pokrmů*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-7878-9.

ŠINDLER, Michal, 2015. *Gastronomie a technologie přípravy pokrmů*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-7878-9.

ŠPAČEK, Ladislav, 2021. *Etiketa stolování: o dobrých mravech a dobrém jídle*. Praha: Euromedia Group. Universum (Euromedia Group). ISBN 978-80-242-7617-5.

VÁGNEROVÁ, Tereza, 2020. *Výživa v geriatrici a gerontologii*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-4620-6.

WINTEROVÁ, Kateřina, 2019. *Světová: kuchyně plná bylin a koření*. Praha: Česká televize. Edice České televize. ISBN 978-80-7404-326-0.

ZEMANOVÁ, Hana, 2019. *Nová biokuchařka Hanky Zemanové*. Vydání druhé. Praha: Smart Press. ISBN 978-80-88244-13-4.

Cd - Charakteristika modulu - Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena			
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena	P-MEH	
Název modulu anglicky	Microbiology, Epidemiology of infectious diseases and Hygiene		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	2. ročník. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	2.r. ZO 5+0, LO 5+0	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	20 (KV 10 + cv 0 + NV 10)		
Forma hodnocení	ZO – KZ, LO – ZK		
Vstupní požadavky na studenta	P-ANF, P-NOP, P-ZOS, P-TPP		
Vyučující	Mgr. Simona Zatloukalová, Ph.D.		
Cíle modulu			
• umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací; • získat informace z různých zdrojů; • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů; • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě; • diskutovat o pochopení syntézy jednoty organismu a prostředí ve zdraví a v nemoci; • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat.			
Po absolvování modulu student:			
• aplikuje základní znalosti o morfologii a patogenitě mikroorganismů; • chápe vztah mezi mikroorganismy a člověkem; • osvojí si význam imunitního systému; • uvědomuje si mechanismus přenosu mikroorganismů; • dokáže se orientovat v procesu šíření nákaz a infekcí spojených se zdravotní péčí; • uplatňuje znalosti o prevenci a represi nákaz a infekcí spojených se zdravotní péčí; • aktivně uplatňuje hygienicko-epidemiologický režim; • rozumí obecným zákonitostem vztahů mezi člověkem a prostředím; • chápe důležitost významu zásobování zdravotně nezávadnými potravinami a pokrmů; • zhodnotí zásady pro zabezpečení výroby potravin a pokrmů ve stravovacích službách; • uvědomuje si rizika nákaz z potravin a jejich prevenci.			

Cd - Charakteristika modulu - Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena

Metody výuky

Přednášky, praktická cvičení, semináře, diskuse, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci, demonstrace, řešení a rozbor modelových situací, skupinová diskuse.

Anotace modulu

Modul je koncipován jako teoretický. Studenti se seznámí se základy z obecné, speciální a potravinářské mikrobiologie, epidemiologie a hygieny a s vybranými aplikacemi poznatků v praktických tématech, aby je dokázali samostatně rozvíjet v prevenci alimentárních nákaz. Předmět poskytuje základní poznatky o obecných vlastnostech mikroorganismů ve vztahu k člověku, složení a funkce imunitního systému člověka, vznik a šíření infekčních nemocí. Dále studenti získají informace o zásadách bezpečnosti práce na rizikových pracovištích, prevence nákaz vzniklých v přímé souvislosti s pobytem v zařízení poskytující zdravotní péči (nozokomiálních nákaz) včetně jejich prevence. Studenti budou seznámeni se základy hygieny životního a pracovního prostředí, nutriční epidemiologií a hygienou výživy, předmětů denního užití a hygienou dětí a mladistvých. Zprostředkuje zákonitosti vztahů mezi člověkem a prostředím, vztahy makroorganismu k životnímu prostředí a jejich vzájemné působení a významu pro lidské zdraví.

Obsahová náplň období

Mikrobiologie – význam a oboru, základní rozdělení a vlastnosti mikroorganismů, jejich morfologie a fyziologie, patogenita a virulence mikroorganismů.

Imunologie – význam a vlastnosti imunitního systému, nespecifické a specifické imunitní reakce, stavy z poruch imunity.

Epidemiologie – epidemický proces, formy výskytu infekcí, protiepidemická opatření, základy dekontaminace. Rozdělení nákaz a jejich základní charakteristika – alimentární a průjmové infekce, intoxikace, zoonózy, vliv výživy na rozvoj infekčních nemocí.

Infekce spojené se zdravotní péčí – význam a základní rozdělení, epidemický proces, nejvýznamnější původci, represivní a preventivní opatření, hygienicko-epidemiologický režim.

Hygiena – význam, rozdělení a zájmy oboru.

Hygiena obecná a komunální – vliv faktorů životního prostředí na zdraví člověka (ovzduší, voda, půda).

Hygiena výživy – zdravotní rizika z potravin, cizorodé látky v potravinách, hygienické požadavky na přípravu pokrmů ve stravovacích službách, včetně kojenecké a dětské stravy, hygienické zajištění nemocničního stravování, povinnosti osob vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné, HACCP.

Hygiena dětí a dorostu.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Cd - Charakteristika modulu - Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena

Studijní literatura a pomůcky

HAMPLOVÁ, Lidmila, 2022. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena*. 3. akt. vyd. Praha: Triton. ISBN 978-80-7684-122-2.

HOŘEJŠÍ, Václav a Jiřina BARTŮŇKOVÁ, 2017. *Základy imunologie*. 6., akt. vyd. Praha: Triton. ISBN 978-80-7553-250-3.

KUDLOVÁ, Eva, 2009. *Hygiena výživy a nutriční epidemiologie*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1735-0.

MAĐAR, Rastislav a kol., 2006. *Prevence nozokomiálních nákaz v klinické praxi*. Praha: Grada. ISBN 80-24716-73-9.

SCHINDLER, Jiří, 2014. *Mikrobiologie. Pro studenty zdravotnických oborů*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4771-2.

TUČEK, Milan a kol., 2018. *Hygiena a epidemiologie*. 2. dop. vyd. Praha: Karolinum. ISBN. 978-80-2463-933-8

VOLDŘICH, Michal a kol., 2006. *Zásady správně výrobní a hygienické praxe ve stravovacích službách: část I*. Praha: Národní informační středisko pro podporu jakosti. ISBN 80-02-01822-2.

VOLDŘICH, Michal a kol., 2006. *Zásady správně výrobní a hygienické praxe ve stravovacích službách: část II*. Praha: Národní informační středisko pro podporu jakosti. ISBN 80-02-01823-0.

VOTAVA, Miroslav a kol., 2006. *Lékařská mikrobiologie speciální*. Brno: Neptun. ISBN 80-902896-6-5.

Cd - Charakteristika modulu - Základy farmakologie a toxikologie			
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	kombinovaná		
Název a kód modulu	Základy farmakologie a toxikologie	P-ZFT	
Název modulu anglicky	Fundamentals of Pharmacology and Toxicology		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	1.r. LO 4+0	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	30 (KV 4 + cv0 + NV 26)		
Forma hodnocení	1.r. LO - Z		
Vstupní požadavky na studenta	P-CHB, P-ANF, P-LOT		
Vyučující	Mgr. Tereza Zemánková		
Cíle modulu:			
Cílem modulu je seznámit studenty s problematikou obecné farmakologii a farmakologickými skupinami, které jsou pro obor klíčové.			
Studenti získají informace o oboru toxikologie, rozdělení toxických látek dle mechanismu účinku a jejich riziky při kontaminaci potravinového řetězce.			
Po absolvování modulu student:			
• charakterizuje obor farmakologie a toxikologie • je schopen zařadit léčivo do konkrétní farmakologické skupiny, • zná hlavní účinky vybraných látek a jejich významné nežádoucích účinky, • zná základy managementu ve farmakoterapii, • dokáže poučit klienta o způsobu užití léků a dodržování účelné farmakoterapie, • zná účinky léčiv na lidský organismus a umí posoudit jejich interakce v souvislosti s výživou • umí rozdělit toxické látky podle mechanismu účinku • zná metody zjišťování účinků expozice chemickým látkám • orientuje se v problematice speciální toxikologie ve vztahu k výskytu vybraných chemických látek kontaminujících potravní řetězce • uvede formy expozice populace a účinky kontaminantů v organismu, možnosti prevence.			
Metody výuky			
Přednášky, využití multimediálních programů, cvičení, konzultace, samostudium.			
Anotace modulu			
Modul se skládá ze dvou předmětů:			
Základy farmakologie			

Cd - Charakteristika modulu - Základy farmakologie a toxikologie

Předmět je koncipován jako teoretický. Podává základní informace o farmakokinetice a farmakodynamice, vymezuje pojem léčivo, léková forma, lék, typy dávek, způsoby podání, interakce. Seznamuje studenty s vybranými farmakologickými skupinami, jejich indikacemi, kontraindikacemi, hlavními a nežádoucími účinky na lidský organismus a to především v souvislosti s výživou.

Toxikologie

Předmět je koncipován jako teoretický. Studenti získají základní znalosti z oblasti obecné toxikologie a genetické různorodosti ovlivňující vnímavost k chemické expozici. Porozumí interakcím mezi cizorodými a nutričními látkami, jsou schopni vyhodnotit zdravotní rizika z potravin a pokrmů včetně nežádoucích účinků vyplývajících z délky a intenzity jejich působení. Speciální část lékařské toxikologie poskytne informace o výskytu vybraných chemických látek kontaminujících potravní řetězce.

Obsahová náplň

Základy farmakologie:

Úvod do farmakologie, základní pojmy (léčivo, lék, léková forma, způsoby podání léků, dávky).

Farmakodynamika a farmakokinetika léčiva.

Nežádoucí účinky léků, toxické účinky léků.

Lékové interakce a vzájemné ovlivňování léčiv a složek potravy, důsledky pro pacienta a vliv na průběh léčby.

Speciální farmakoterapie.

Toxikologie:

Charakteristika oboru toxikologie.

Základní pojmy obecné toxikologie (toxická látka, cesty vstupu do organismu, vnitřní expozice, metabolismus, exkrece).

Dělení toxických látek podle mechanismu působení, účinky toxických látek.

Zdravotní rizika z potravin a pokrmů včetně nežádoucích účinků vyplývajících z délky a intenzity jejich působení.

Genetická různorodost ovlivňující vnímavost k chemické expozici.

Metody zjišťování účinků expozice chemickým látkám, možnost léčby a prevence otrav v souvislosti s potravinami.

Speciální toxikologie vybraných chemických látek kontaminujících potravní řetězce.

Formy expozice populace a účinky kontaminantů v organismu, možnosti prevence.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání:

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;

Cd - Charakteristika modulu - Základy farmakologie a toxikologie

- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

LINCOVÁ, Dagmar a Hassan FARGHALI, 2007. *Základní a aplikovaná farmakologie*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Galén. ISBN 978-807-2623-730.

LÜLLMANN, Heinz a kol, 2020. *Barevný atlas farmakologie*. 5. české vydání. Přeložil Jiří SLÍVA. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-2271-4.

LÜLLMANN, Heinz a kol., 2004. *Farmakologie a toxikologie*. Vyd. 2. české. Praha: Grada. ISBN 80-247-0836-1.

MARTÍNKOVÁ, Jiřina, 2007. *Farmakologie pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1356-4.

PERLÍK, František, 2011. *Základy farmakologie*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Galén. Základy (Galén). ISBN 978-80-7262-759-2.

SLÍVA, Jiří a Martin VOTAVA, 2011. *Farmakologie*. Praha: Triton. Lékařské repetitorium. ISBN 978-80-7387-500-8.

VOTAVA, Martin a Jiří SLÍVA, 2021. *Farmakologie v kostce*. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton. ISBN 978-80-7553-893-2.

Cd - Charakteristika modulu - Epidemiologie neinfekčních onemocnění

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Epidemiologie neinfekčních onemocnění		P-ENO
Název modulu anglicky	Epidemiology of non-infectious Diseases		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	1.r. LO 4+0	ECTS	2

Cd - Charakteristika modulu - Epidemiologie neinfekčních onemocnění	
Jiný způsob vyjádření rozsahu	15 (KV 2 + cv 0 + NV13)
Forma hodnocení	LO - KZ
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na P-ANF, P-MEH, P-PAP
Vyučující	Mgr. Simona Zatloukalová, Ph.D.
Cíle modulu: • seznámit se základními faktory ovlivňující vznik a výskyt neinfekčních nemocí a úrazů; • znát možnosti prevence civilizačních onemocnění; • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací; • využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě. Po absolvování modulu student: • zná rizikové faktory vzniku neinfekčních nemocí; • uvede možnosti prevence neinfekčních onemocnění hromadného výskytu zejména se zaměřením na vhodnou výživu a pohybovou aktivitu; • uvědomuje si význam prevence; • orientuje se a zná možnosti zdravotních programů v prevenci neinfekčních nemocí.	
Metody a formy výuky Přednášky, praktická cvičení, semináře, diskuse, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci, demonstrace, řešení a rozbor modelových situací, skupinová diskuse.	
Anotace modulu Předmět je koncipován jako teoretický. Studenti se seznámí se základními faktory ovlivňujícími vznik a výskyt neinfekčních nemocí a úrazů se zaměřením na nemoci kardiovaskulární, onkologické, alergické, metabolické včetně onemocnění diabetes mellitus a obezity, s možnostmi prevence nepřenositelných onemocnění hromadného výskytu se zaměřením zejména na výživu a pohybovou aktivitu.	
Obsahová náplň Úvod do epidemiologie neinfekčních nemocí. Prevence. Hlavní skupiny rizikových faktorů pro neinfekční nemoci. Zdravotní stav obyvatel ČR. Demografické charakteristiky nemocnosti a úmrtnosti. Nemocnost a úmrtnost na hlavní neinfekční onemocnění v ČR. Epidemiologie nádorových onemocnění, onkologický registr Epidemiologie kardiovaskulárních onemocnění. Rizikové faktory u kardiovaskulárních onemocnění Epidemiologie metabolických onemocnění. Epidemiologie úrazovosti. Epidemiologie neurodegenerativních onemocnění.	

Cd - Charakteristika modulu - Epidemiologie neinfekčních onemocnění

Preventivní zdravotní programy.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

ČEŠKA, Richard, 2012. *Cholesterol a ateroskleróza, léčba dyslipidemií*. Vyd. 4., V Tritonu 2. Praha: Triton. ISBN 978-80-7387-599-2.

GÖPFERTOVÁ, Dana a kol., 2013. *Epidemiologie: obecná a speciální epidemiologie infekčních nemocí*. 2., přeprac. vyd. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2223-1.

HALUZÍK, Martin, 2013. *Praktická léčba diabetu*. 2. vyd. Praha: Mladá fronta. Aeskulap. ISBN 978-80-204-2880-6.

HAINER, Vojtěch, 2021. *Základy klinické obezitologie*. 3., zcela přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-1302-6.

HOŘEJŠÍ, Václav a kol., 2017. *Základy imunologie*. 6., aktualizované vydání. V Praze: Stanislav Juhaňák - Triton. ISBN 978-80-7553-250-3.

JANOUT, Vladimír, 2014. *Epidemiologie vybraných neinfekčních nemocí: studijní opora*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě. 74 s.

JANOTOVÁ, Lucie, 2014. *Bezpečnost potravin ve stravovacích provozech*. Plzeň: Jídelny.cz. ISBN 978-80-905557-1-6.

JÍLEK, Petr, 2019. *Imunologie: stručně, jasně, přehledně*. 2., doplněné vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0595-3.

KOHOUT, Pavel a kol., 2021, ed. *Klinická výživa*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-555-9.

KONOPÁSEK, Bohuslav, 2004. *Onkologie pro praktické lékaře*. Praha: Galén. ISBN 80-7262-287-0.

KUDLOVÁ, Eva, 2009. *Hygiena výživy a nutriční epidemiologie*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1735-0.

STEJSKAL, Pavel, 2014. *Metabolický syndrom - mezioborový problém*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-7539-9.

SVAČINA, Štěpán, 2008. *Prevence diabetu a jeho komplikací*. Praha: Triton. ISBN 978-80-7387-178-9.

Cd - Charakteristika modulu - Epidemiologie neinfekčních onemocnění

SVAČINA, Štěpán, 2010. *Poruchy metabolismu a výživy*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7262-676-2.

SVAČINA, Štěpán a kol., 2012. *Dietologie pro lékaře, farmaceuty, zdravotní sestry a nutriční terapeuty*. Praha: Triton. ISBN 978-80-7387-347-9.

SVAČINA, Štěpán, 2011. *Metabolický syndrom: nové postupy*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4092-8.

SVAČINA, Štěpán, 2013. *Obezitologie a teorie metabolického syndromu*. Praha: Triton. ISBN 978-80-7387-678-4.

ŠAMÁNEK, Milan a Zuzana URBANOVÁ, 2003. *Prevence aterosklerózy v dětském věku*. Praha: Galén. ISBN 80-7262-229-3.

ŠÍDLO, Luděk a kol., 2017. *Hodnocení dostupnosti primární zdravotní péče v Česku*. V Praze: P3K. ISBN 978-80-87343-75-3.

PERUŠIČOVÁ, Jindra, 2012. *Prediabetes, prehypertenze, dyslipidemie a metabolický syndrom*. Praha: Maxdorf. ISBN 978-80-7345-272-8.

TUČEK, Milan, 2018. *Hygiena a epidemiologie*. 2., doplněné vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-3933-8.

Cd - Charakteristika modulu - Výživa člověka			
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Výživa člověka	P-VYC	
Název modulu anglicky	Human Nutrition		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. ZO
Rozsah modulu (hodin p+c))	ZO 5+0	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	30 (KV 5 + cv0 + NV 25)		
Forma hodnocení	ZO – ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na moduly: P-LEV, P-ONP, P-TPP, P-VOZ		
Vyučující	Mgr. Libuše Jakubičková		
Cíle modulu:			
• stanovit energetickou a biologickou hodnotu stravy; • klasifikovat jednotlivé složky výživy, charakterizovat makronutrienty, mikronutrienty a vysvětlit jejich význam pro výživu jednotlivce ve všech stravovacích a věkových kategoriích; • vyhodnotit, sestavit a navrhnout výživovou potřebu jedince; • vysvětlit základní pojmy výživa, zdraví a jejich vzájemnou souvislost; • definovat výživové nároky zdravého jedince; • je schopen stanovit a zabezpečit nutriční požadavky dle principů a zásad stravovacích kategorií dle věku a fyzické aktivity, v rámci odlišností stravování různých etnik žijících minoritně v ČR, dále dle zásad stravovacích zvyklostí v rámci regionů, osobních návyků a preferencí jedince; • obhájit požadavky správné výživy a současných výživových doporučení v prevenci a prosazování zdravého životního stylu; • objasnit a charakterizovat význam utváření správních stravovacích návyků; • sledovat rozvoj vědeckých poznatků v rámci výživy, zdrojů jednotlivých živin a jejich významu pro lidský organismus; • hodnotit a objasnit pozitivní a negativní důsledky alternativních směrů a populárních trendů výživy.			
Po absolvování modulu student:			
• stanoví energetickou a biologickou potřebu jedince dle aktuálního stavu; • vysvětlí vzájemnou souvislost výživy a zdraví, charakterizuje a vyhodnotí současný stav výživy; • vysvětlí potřeby organismu a množství živin v období vyšších nároků, doporučuje změny ve výživě a stravovacím režimu; • orientuje se v základních směrech způsobů alternativní výživy a sleduje populární výživové trendy v médiích, je schopen odborné orientace v netradičních výživových doporučeních.			
Metody výuky			
Přednášky, prezentace, praktická cvičení, diskuze. Zpracování samostatných úkolů.			

Cd - Charakteristika modulu - Výživa člověka

Anotace modulu

Předmět je koncipován jako teoretický. Poskytuje ucelené informace z oblasti vědy o výživě s důrazem na energetickou potřebu organismu, na význam základních složek výživy včetně vitaminů, minerálních látek, stopových prvků a dalších složek výživy včetně příjmu tekutin v rámci potřeby organismu. Cílem předmětu je, aby student na základě získaných poznatků uměl vysvětlit výživová doporučení na základě potravinových skupin a faktory ovlivňující výběr potravy člověka.

Obsahová náplň období

Biologická a energetická hodnota stravy, individuální výpočet energetické a biologické potřeby člověka. Charakteristika jednotlivých složek výživy, ochranné nutriety, antioxidanty, aditiva, symbiotika. Souvislost výživy ve zdraví a nemoci.

Výživa dospělých. Výživa jako prevence předcházení neinfekčním nemocem hromadného výskytu. Zásady správné výživy a současná výživová doporučení pro obyvatelstvo ČR a ve světě. Utváření stravovacích návyků. Sledování složení potravin a determinant při výběru potravin spotřebitelem.

Diferencované stravování.

Poruchy výživy, příčiny, projevy a specifikace. Charakteristika a definice dle WHO.

Zásady hygieny a ochrany potravin spotřebitele.

Stravování různých etnických skupin a národností trvale žijících v ČR.

Zdravý životní styl a utváření jeho návyků.

Výživová politika v ČR, EU a ve světě.

Uplatnění nutričních terapeutů v zemích EU. Kompetence nutričních terapeutů v jednotlivých státech EU.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

KASPER, Heinrich, 2015. *Výživa v medicíně a dietetika*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4533-6.

KOHOUT, Pavel, a kol., 2021, ed. *Klinická výživa*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-555-9.

HAVLÍK, Jaroslav a Milan MAROUNEK, 2013. *Živiny a živinové potřeby člověka: učebnice pro studenty ČZU v Praze*. 2. vyd. V Praze: Česká zemědělská univerzita. ISBN 978-80-213-2374-2.

MORTIMORE, Sara a kol., 2015. *HACCP: A Practical approach, Third edition*. Vyd. Springer-Verlag New York Inc.. ISBN 978-148998640-5.

Referenční hodnoty pro příjem živin, 2019. V ČR 2. vyd. přeložila Karla STRÁNSKÁ a Miroslav STRÁNSKÝ. Praha: Výživaservis s.r.o. ISBN 978-80-906659-3-4.

SLUKOVÁ, Marcela, 2016. *Výroba potravin a nutriční hodnota*. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze. ISBN 978-80-7080-947-1.

Cd - Charakteristika modulu - Výživa člověka

Zdravá třináctka-stručná výživová doporučení pro populaci, 2021. *Zdravá třináctka-stručná výživová doporučení pro populaci* [online]. [cit. 2022-11-22] Dostupné z: <https://www.vyzivapol.cz/zdrava-trinactka-strucna-vyzivova-doporuceni-pro-obyvatelstvo/>

ZLATOHLÁVEK, Lukáš, 2019. *Klinická dietologie a výživa*. Druhé rozšířené vydání. Praha: Current media. Medicus. ISBN 978-80-88129-44-8.

Cd - Charakteristika modulu - Výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Výživa v podpoře ochrany veřejného zdraví		P-VOZ
Název modulu anglicky	Nutrition in the Promotion and Protection of Public Health		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	ZO 5+20, LO 5+20		4
Jiný způsob vyjádření rozsahu	50 (KV 10 + cv 40)		
Forma hodnocení	ZO – KZ, LO - ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na moduly: P-VYC, P-TPP		

Cd - Charakteristika modulu - Výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví	
Vyučující	Mgr. Kamila Bolechová
Cíle modulu: • aplikovat získané poznatky při zajišťování nutriční péče ve vztahu ke specifickým výživovým potřebám; • zhodnotit stravování pacientů – anamnesticky, nutričně, energeticky i z hlediska obsahu jednotlivých složek potravy, informovat v rámci primární prevence o nemocnosti, její prevenci i léčbě výživou; • posuzovat význam zdraví pro jedince i společnost i podíl a roli pacienta/klienta i zdravotníka při upevňování zdraví a prevence nemocí; • stanovit energetickou a biologickou hodnotu stravy; • klasifikovat jednotlivé složky výživy, charakterizovat makronutrienty, mikronutrienty a vysvětlit jejich význam pro výživu jednotlivce ve všech stravovacích a věkových kategoriích; • vyhodnotit, sestavit a navrhnout výživovou potřebu jedince; • vysvětlit základní pojmy výživa, zdraví a jejich vzájemnou souvislost; • definovat výživové nároky zdravého jedince; • stanovit a zabezpečit nutriční požadavky dle principů a zásad stravovacích kategorií dle věku a fyzické aktivity, v rámci odlišností stravování různých etnik žijících minoritně v ČR, dále dle zásad stravovacích zvyklostí v rámci regionů, osobních návyků a preferencí jedince; • sledovat rozvoj vědeckých poznatků v rámci výživy, zdrojů jednotlivých živin a jejich významu pro lidský organismus; • hodnotit a objasnit pozitivní a negativní důsledky alternativních směrů a populárních trendů výživy. Po absolvování modulu student: • stanoví energetickou a biologickou potřebu jedince dle aktuálního stavu; • vysvětlí vzájemnou souvislost výživy a zdraví, charakterizuje a vyhodnotí současný stav výživy; • vysvětlí potřeby organismu a množství živin v období vyšších nároků, doporučuje změny ve výživě a stravovacím režimu; • zná potřeby organismu v období těhotenství, kojení, výživu batolat, dětí, výživu dospělých a v komunitní péči, specifika výživy sportovců; • orientuje se v základních směrech způsobů alternativní výživy a sleduje populární výživové trendy v médiích, je schopen odborné orientace v netradičních výživových doporučeních; • zná možnosti uplatnění profese nutriční terapeut a uplatnění ve výživovém poradenství; • zná zásady ochrany spotřebitele; • orientuje se ve zdravotní výchově; • umí spolupracovat na tvorbě zdravotnických programů a jejich řízení.	
Metody výuky Přednášky, prezentace, praktická cvičení, diskuze. Zpracování samostatných úkolů.	
Anotace modulu Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je zaměřen na problematiku výživy populace a populačních skupin zdravých jedinců (s ohledem na specifika těhotných žen, dětí a adolescentů, seniorů), výživu ve sportu, alternativní způsoby stravování a výživové poradenství. Dále je zaměřen na vztah výživy a zdraví. Dále obsahuje témata zaměřená na aktivní přístup člověka k ochraně vlastního zdraví i svého okolí. Umožňuje studentům získat profesní znalosti z podpory a udržení zdraví při dodržování zdravého životního stylu v jednotlivých obdobích lidského života. Studenti získají znalosti a dovednosti pro efektivní edukaci a poskytování informací při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin a komunit, budou	

Cd - Charakteristika modulu - Výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví

schopni podporovat výběr vhodných potravin, definovat úlohu výživy a zdraví na komunitní úrovni (škola, regionální politika, rizikové skupiny obyvatelstva), vyhotovit preventivní programy a hrát aktivní úlohu při výchově ke zdraví seznámit studenty se základními poznatky legislativy na úseku ochrany spotřebitele v EU a ČR a s fungováním systémů rychlé výstrahy jak celosvětovými, tak se systémy EU. Dále seznámit s fungováním státního dozoru jak preventivního, tak běžného na úseku ochrany veřejného zdraví.

Obsahová náplň:

Výživa zdravých jedinců různých věkových skupin včetně specifických nároků těhotných žen a zvláštnosti dětí a dorostu. Výživa v těhotenství a laktaci. Výživa kojenců, batolat, dětí školního věku, výživa v období dospívání. Potřeba živin a jejich množství v období vyšších potřeb organismu. Definice a zásady výživových nároků zdravého jedince v průběhu ontogenetického vývoje. Domácí i veřejné stravování dětí.

Výživa sportovců. Rozdíly ve výživě dle fyzické náročnosti a kategorie – vytrvalostní sporty, silové sporty. Zvýšené výživové potřeby organismu. Bílkovinné přídatky. Úloha vitamínů a minerálů ve výživě sportovce. Doplnky sportovní výživy.

Výživa v komunitní péči. Výživa seniorů. Výživa dospělých. Výživa jako prevence předcházení neinfekčním nemocem hromadného výskytu. Zásady správné výživy a současná výživová doporučení pro obyvatelstvo ČR. Utváření stravovacích návyků. Sledování složení potravin.

Alternativní způsob stravování. Význam, jednotlivé skupiny, druhy, formy a speciální výživa v rámci mediálních zdrojů. Poruchy výživy, příčiny, projevy a specifikace. Charakteristika a definice dle WHO. Zdravý životní styl a utváření jeho návyků. Odborné hodnocení alternativních způsobů výživy.

Výživové poradenství. Možnosti uplatnění Nutričního terapeuta v rámci výživového poradenství.

Zdravotní výchova a ochrana spotřebitele. Zásady hygieny a ochrany potravin spotřebitele. Stravování různých etnických skupin a národností trvale žijících v ČR.

Tvorba a řízení zdravotnických programů. Mezioborová spolupráce nutričních terapeutů při tvorbě projektů.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

FOŘT, Petr, 2015. *Aby dětem chutnalo*. Vydání druhé. Praha: Ikar. ISBN 978-80-249-2866-1.

FOŘT, Petr, 2001. *Moderní výživa v praxi pro těhotné, kojící ženy a děti*. Praha: Metramedia. ISBN 80-238-5885-8.

Cd - Charakteristika modulu - Výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví

FRAŇKOVÁ, Slávka a kol, 2013. *Jídlo v životě dítěte a adolescenta: teorie, výzkum, praxe*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2247-7.

GROFOVÁ, Zuzana, 2011. *Dieta pro vyšší věk: příručka pro sportovní medicínu*. 1. vyd. Praha: Forsapi, Rady lékaře, průvodce dietou. ISBN 978-808-7250-112.

GROFOVÁ, Zuzana, 2007. *Nutriční podpora: praktický rádce pro sestry*. Praha: Grada. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-1868-2.

KOHOUT, Pavel a kol., 2021. *Klinická výživa*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-555-9.

KOZÁKOVÁ, Radka, 2011. *Komunitní ošetrovatelská péče o seniory*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě. ISBN 978-80-7464-079-7.

MACH, Ivan, 2012. *Doplňky stravy: jaké si vybrat při sportu i v každodenním životě*. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-4353-0.

NEVORAL, Jiří, a kol, 2003. *Výživa v dětském věku*. Jinočany: H & H, ISBN 80-86-022-93-5.

PETROVÁ, Jana a Sylva ŠMÍDOVÁ, 2014. *Základy výživy pro stravovací provozy: školní stravování, výživové normy (spotřební koš), dietní stravování ve školní jídelně, zásady správné výživy, výživa dětí, dospívajících, sportujících dětí a adolescentů, seniorů*. Plzeň: Jidelny.cz. ISBN 978-80-905557-0-9.

SOBOTKA, Luboš a kol., 2006. *Klinická výživa a metabolická péče v gastroenterologii a gerontologii*. 1. vyd.. Hradec Králové: Nucleus HK. 145 s. ISBN 80-86225-91-7.

SVAČINA, Štěpán, 2012. *Klinická dietologie*. Vyd. 1. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2256-6.

SZŮCS, Jana a kol., 2019. *Výživa člověka*. [online]. [cit. 2022-22-11]. Dostupné z: [Výživa člověka \(vovcr.cz\)](http://vovcr.cz)

Výživová doporučení pro obyvatelstvo České republiky, 2022. *Výživová doporučení pro obyvatelstvo České republiky* [online]. [cit. 2022-22-11]. Dostupné z: <http://www.vyzivaspol.cz/rubrika-dokumenty/konecne-zneni-vyzivovych-doporuceni.html>.

ZLATOHLÁVEK, 2019, Lukáš. *Klinická dietologie a výživa*. Druhé rozšířené vydání. Praha: Current media. Medicus. ISBN 978-80-88129-44-8.

Cd - Charakteristika modulu - Léčebná výživa			
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Léčebná výživa		P-LEV
Název modulu anglicky	Therapeutic Nutrition		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. LO 2.r. ZO, LO 3.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně c))	1.r. LO 8+0 2.r. ZO 4+20, LO 4+20 3.r. ZO 12+0, LO 12+0	ECTS	10
Jiný způsob vyjádření rozsahu	80 (KV 40 + cv 40 + NV 0)		
Forma hodnocení	1.r. LO – Z, 2.r. ZO – ZK, LO – KZ, 3.r. ZO – KZ, LO - ZK		
Vstupní požadavky na studenta	P-VYC, P-VOZ, P-TPP		
Vyučující	Mgr., Bc. Miriam Návratová, DiS.		
Cíle modulu			
• umět definovat nutriční potřebu člověka ve zdraví i v nemoci; • rozlišit termíny dieta krátkodobá, dlouhodobá a její léčebné účinky, výživa ve zdraví a v nemoci; • specifikovat nutriční a dietní doporučení; • znát vývoj a význam léčebné výživy, zdroje vědecko-výzkumných faktů; • využívat cíleně znalosti o skladbě potravin a pokrmů a speciálních doplňků výživy; • znát zásady šetrící úpravy stravy, osvojit si je v rámci různých typů zdravotnických zařízení; • znát způsoby zjišťování nutričního stavu klienta, nutriční anamnézy, potřeby organismu; v rámci aktuálního stavu; • osvojit si základy dietologické péče při různých typech onemocnění; • osvojit si schopnost logického myšlení a uvažování, systematicky třídit, analyzovat a užívat získané poznatky;			

Cd - Charakteristika modulu - Léčebná výživa

- osvojit si zásady jednání v souladu s etickými, právními a společenskými principy;
- účastnit se projektů s nutriční a dietologickou problematikou;
- připravit základní i speciální druhy léčebné výživy.

Po absolvování modulu student:

- rozliší termíny: dieta, léčebný a dietoterapeutický plán dlouhodobý a krátkodobý, specifikuje současná výživová doporučení a umí je individuálně aplikovat;
- specifikuje stravovací zvyklosti v souladu s dietou;
- stanoví preventivní opatření ovlivnitelné výživou pro předcházení chorob hromadného výskytu;
- sestavuje a hodnotí dotazníky zjišťující nutriční stav;
- monitoruje průběžně stav výživy klienta/pacienta, vede záznamy v souladu s požadavky jednotlivých typů zdravotnických zařízení;
- zná standardy pro práci jako člen nutričního týmu;
- vyhodnocuje příjem živin v potravinách, pokrmech a v celkovém denním stravovacím režimu;
- osvojí si základy a specifika dietologické péče při různých typech onemocnění
- připraví léčebnou výživu dle stanovených a doporučených postupů k přípravě dietní stravy.
- využívá cíleně a systematicky znalosti výběru potravin a pokrmů a speciálních technologických procesů pro účinné působení dietoterapie;
- doporučí speciální nutriční doplňky a přípravky vhodné k sippingu.
- uvede způsoby výživy, vhodných potravin, alergenů při individuálních výživových plánech;
- specifikuje nevhodné potraviny dle indikace lékaře a základního onemocnění včetně způsobů léčby modifikací chorob;
- sestaví nutriční plán nemocného dítěte na základě individuální indikace;
- orientuje se v medicínském managementu;
- zná a doporučuje nutriční podporu při nádorových onemocněních v souvislosti s aktuální léčbou a v rámci podpory výživového stavu, edukace klientů, rodinných příslušníků a osob pečujících o pacienta;
- doporučí možné doplňky výživy v rámci základního onemocnění a indikace lékaře.

Metody výuky

Přednášky, prezentace, praktická cvičení, diskuze, zpracování samostatných úkolů, prezentace.

Anotace modulu

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah tvoří základ profesionálních dovedností nutričních terapeutů a patří ke komplexu základních odborných předmětů. Poskytuje soubor ucelených poznatků léčebné výživy, principy dietní léčby vztahující se ke skupině jednotlivých systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění. Objasňuje zásady prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění. Připravuje studenty k sestavení, hodnocení individuálních výživových plánů dieto-terapeutických postupů u jednotlivých onemocnění při respektování nutričních potřeb pacientů/klientů v návaznosti na poskytování specifické ošetrovatelské péče v oblasti preventivní a léčebné výživy s využitím informačních technologií.

Cd - Charakteristika modulu - Léčebná výživa

Cílem je, aby se student orientoval v základech procesu nutriční péče (nutriční diagnózy, intervence a monitoringu. Součástí předmětu je technologická příprava základních a speciálních druhů léčebné výživy.

Obsahová náplň

Vztah léčebné výživy, dietetiky a dietoterapie k dalším oblastem zdravotnického a nutričního zabezpečení. Vědecký přístup v dietologii.

Dietoterapie jako součást léčebné preventivní péče. Termíny dieta, léčebný a dietoterapeutický plán. Doporučené dietní systémy v různých typech zdravotnických zařízení (nemocnice, lázně, sanatoria, sociální služby, domácí péče, veřejné stravování apod.). Aktuální platná legislativa.

Dokumentace a hodnocení stavu výživy v dietoterapii. Dietoterapie jako reakce na změny výživového stavu. Dietoterapeutický plán. Úloha nutričního týmu. Standardy léčebné výživy. Metodika. Legislativa. Dietoterapie jako součást medicínského managementu. Činnosti nutričního týmu.

Zásady edukace. Léčebná výživa krátkodobá, dlouhodobá, celoživotní. Zpracování a vyhodnocování individuálních nutričních sestav. Správné využití a zařazení jednotlivých potravin a pokrmů. Nutriční a dietetické hodnocení potravin.

Obecné zásady, plánování a technologie léčebné výživy. Typy diet z hlediska technologického zpracování. Specifické rozdíly mezi jednotlivými technologickými základy. Charakteristika diet základních, speciálních a standardizovaných.

Léčebná výživa základní i speciální v interním lékařství při poruchách a postižení gastrointestinálního traktu, při zánětlivém i chronickém onemocnění dutiny ústní, jícnu, žaludku a při onemocnění střev. Specifika přípravy šetřící stravy. Strava při zácpě, gastroenteritidě a průjmu. Diety při dráždivém tračníku a divertikulární chorobě. Dieta bezsezbytková. Výživa při stomiích. Praktická příprava léčebné výživy. Využití moderních technologických postupů přípravy léčebné výživy.

Léčebná výživa při interních onemocněních. Výživa a diety při onemocnění jater, žlučníku a slinivky břišní. Znalost při výběru potravin pro jednotlivá onemocnění. Specifikace a charakteristika speciálních technologických procesů a postupů. Praktická příprava léčebné výživy.

Léčebná výživa při kardiovaskulárních onemocněních a chorobách hromadného výskytu. ICHS, IM, hypertenze, cévní mozková příhoda, komplikace aterosklerózy. Výživová doporučení v rámci zásad správné výživy. Preventivní doporučení. Význam pozitivně působících složek výživy v prevenci a léčbě onemocnění. Význam rodinné a osobní anamnézy. Příprava léčebné výživy.

Specifika diet a léčebné výživy v rámci sníženého příjmu bílkovin. Individuální dietní postupy u onemocnění ledvin a močových cest. Strava při dialýze a po transplantaci ledvin. Příprava léčebné výživy.

Hematologie-specifika a charakteristika onemocnění v souvislosti s léčebnou výživou, výživovými doporučeními. Jednotlivé složky výživy a jejich zdroje a doporučené množství. Krevní malignity. Transplantace kostní dřeně. Příprava léčebné výživy.

Specifika výživy při změnách funkce štítné žlázy a příštítných tělísek. Výživová a dietní doporučení v oblasti endokrinologie. Příprava léčebné výživy.

Nutriční podpora u onkologických onemocnění, malnutrice, screening, zjišťování nutričního stavu v průběhu léčby. Výživa a prevence. Výživové faktory v patogenezi nádorů. Specifika nutriční podpory a výživy v terminálním stádiu onemocnění. Komplikace v rámci příjmu živin a stravy v průběhu onemocnění. Vhodné doplňky výživy.

Alimentární nákazy a dietoterapie infekčních onemocnění bez přímého vztahu k výživě a při postižení gastrointestinálního traktu. Hygienické a dietní zásady. Dietoterapeutické plány a cíle v rámci jednotlivých onemocnění.

Léčebná výživa a postupy v chirurgii – krátkodobé a dlouhodobé postupy, výživová doporučení a dietní postupy. Předoperační příprava a nutriční intervence. Typy diet v rámci předoperačního vyšetření, specifikace

Cd - Charakteristika modulu - Léčebná výživa

nevhodných a rizikových potravin, vhodné eliminační diety a postupy. Způsoby výživy a diety bezprostředně po operaci. Reakce organismu bezprostředně po chirurgickém zákroku, operaci. Realimentační doporučení. Výživa při pooperačních komplikacích. Individuální potřeba energie a živin. Vhodné technologické postupy a výběr potravin.

Gynekologie a porodnictví z pohledu preventivních a terapeutických nutričních požadavků. Výživa při těhotenských komplikacích. Výživa u závažnějších gynekologických onemocnění a po gynekologických zákrocích a operacích. Nedostatky ve výživě těhotných.

Problematika výživy a nutriční podpory v neurologii a psychiatrii. Poruchy příjmu potravy. Nutriční podpora při Parkinsonově chorobě, Alzheimerově chorobě a dalších neurologických diagnózách. Alternativní přístupy v péči o nemocné. Potravinové doplňky s vysokou energetickou a biologickou hodnotou. Sociální, fyziologické a psychické faktory související s jednotlivými onemocněními a s výživou.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

BERRIEDALE-JOHNSON, Michelle, 2018. *Kuchařka pro alergiky: 200 receptů pro celiaky a lidi s intolerancí na pšeničnou mouku, mléčné produkty a laktózu*. Přeložil Hana VALIŠOVÁ. Praha: Brána. ISBN 978-80-7584-077-6.

BORZENKO, Nadezhda a kol., 2021. *Léčebná výživa a postupy nutriční péče v praxi: studijní opora*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 978-80-7599-236-9.

ČAPOV, Ivan, 2016. *Druhá česko-moravská chirurgická kuchařka, aneb, Jak to dělám já (chirurgové sobě)*. Praha: Galén. ISBN 9788074922787.

FOSTER, Kelli C, 2022. *Probiotická kuchařka: více než 100 chutných a přírodních receptů pro zdravý mikrobiom : včetně návodu na přípravu kvašených potravin*. Přeložil Barbora ŠŮCHOVÁ. Praha: Alpha Book. ISBN 978-80-88428-06-0.

FOUROVÁ, Karolína, 2022. *Výživná kniha o jídle*. Praha: Euromedia Group. Esence. ISBN 978-80-242-8229-9.

FREJ, David, 2022. *Stravou proti zánětu: zásady protizánětlivé stravy, vzorové jídelníčky, 135 originálních receptů*. Praha: Eminent. ISBN 978-80-7281-520-3.

FUCHS, Martin, 2017. *Kazuistiky z potravinové alergie a intolerance*. Praha: Mladá fronta. Edice postgraduální medicíny. ISBN 978-80-204-4644-2.

HOFFMANOVÁ, Iva, 2019. *Celiakie*. Praha: Mladá fronta. Edice postgraduální medicíny. ISBN 978-80-204-5414-0.

HRUBÝ, Stanislav, 2022. *Výživa v kostce*. 3. Úvaly: Ratio. ISBN 978-80-908386-0-4.

Cd - Charakteristika modulu - Léčebná výživa

- JANOVSKÁ, Pavla, 2022. *Zdravý jídelníček do krabiček: 30 dnů zdravé krabičkové stravy, se kterou opravdu zhubnete : průměrná energetická hodnota 6000-6500 kJ*. České Budějovice: Dona. ISBN 978-80-7322-235-2.
- JENDRUCHOVÁ, Michala a Eliška NEHYBKOVÁ, 2020. *Jídlo není nepřítel: skutečné příběhy anorexie s komentářem a vysvětlením psycholožky Elišky Nehybkové*. V Praze: Grada. ISBN 978-80-271-0296-9.
- Kalorické tabulky*. V Brně: Jota, 2020. ISBN 978-80-7565-775-6.
- KÁŇOVÁ, Marcela a Kamil BEZDĚK, 2021. *Klinická výživa*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 978-80-7599-227-7.
- KAPOUNOVÁ, Zlata a kol., 2017-2019. *Diety ve školních jídelnách: manuál k zavedení dietního stravování do školních jídelen*. Praha: Raabe. ISBN 978-80-7496-328-5.
- KASPER, Heinrich. *Výživa v medicíně a dietetika*. 1. české vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-4533-9.
- KOHOUT, Pavel a kol, 2021. *Klinická výživa*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-555-9.
- KOVÁŘŮ, Dagmar a Jitka KNÁPKOVÁ, 2018. *Dietní systém pro zdravotnická zařízení*. Inovace Vyššího odborného vzdělávání. Dostupné z: www.vovcr.cz/potal/topic/95?displayType=blocks
- LAMSCHOVÁ, Petra, 2019. *Velký dietní manuál: zdravě & fresh : vše, co potřebujete vědět o zdravém životním stylu*. Praha: Czech News Center. ISBN 978-80-87033-70-8.
- LIGURSKÁ, Jana, 2020. *Atopický ekzém a potravinové alergie očima mámy*. Praha: Pointa. ISBN 978-80-7650-042-6.
- LISOVÁ Světlana a Tomáš ULČ, 2020. *Nemoci a výživa I.blok*. Inovace Vyššího odborného vzdělávání. Dostupné z: www.vovcr.cz/odz/zdrav/163/page00.html
- Manuál realizace dietního stravování ve stravovacích provozech:*
https://is.muni.cz/el/med/podzim2016/MNPX0741/um/FINALNI_Manual_realizace_dietniho_stravovani_ve_strav_provozech_2016.pdf
- MCGREGOR, Renee, 2019. *Ortorexie: posedlost zdravou stravou*. Přeložil Dana BALATKOVÁ. Praha: Dobrovský. Knihy Omega. ISBN 978-80-7390-968-0.
- Referenční hodnoty pro příjem živin, 2019*. V ČR 2. vyd. Praha: Společnost pro výživu, 192 s. e-kniha, ISBN 978-80-254-6987-3.
- SAVILL, Antoinette, 2019. *Lahodně bez lepku a laktózy*. Přeložil Viktorie KOŠNAROVÁ. Praha: Euromedia Group. Esence. ISBN 978-80-7617-382-8.
- SHARMA, Sangita, 2018. *Klinická výživa a dietologie: v kostce*. Přeložil Hana POSPÍŠILOVÁ. Praha: Grada Publishing. Sestra (Grada). ISBN 978-80-271-0228-0.
- SCHLEIP, Thilo, 2021. *Histaminová intolerance: stanovení diagnózy, identifikace spouštěčů, úprava stravy*. Druhé české vydání. Přeložil Helena BLAŽÍKOVÁ, přeložil Lenka JALŮVKOVÁ, přeložil Radek LUNGA. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-506-1.
- SONNENBURG, Justin a Erica SONNENBURG, 2016. *Zdravá střeva: poznejte tajemství mikrobioty a získejte dlouhodobou kontrolu nad svou váhou, náladou a zdravím*. Přeložil Filip DRLÍK. V Brně: Jan Melvil Publishing. Fit & food. ISBN 9788075559999.
- VEJMEKKA, Jiří a kol., 2017. *Dieta s nízkým obsahem FODMAPs*. Praha: Forsapi. Rady lékaře, průvodce dietou. ISBN 978-80-87250-34-1
- Výživa a potraviny: časopis Společnosti pro výživu*. Praha: Výživaservis s. r. o.
- ZLATOHLÁVEK, Lukáš, 2019. *Klinická dietologie a výživa*. Druhé rozšířené vydání. Praha: Current media. Medicus. ISBN 978-80-88129-44-8.

Cd - Charakteristika modulu - Klinická výživa			
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Klinická výživa		P–KLV
Název modulu anglicky	Clinical Nutrition		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	2.ročník ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	2.r. ZO 5+30, LO 5+30	ECTS	10
Jiný způsob vyjádření rozsahu	80 (KV 10 + cv 70 + NV 10)		
Forma hodnocení	ZO – KZ, LO – ZK		
Vstupní požadavky na studenta	P-LEV, P-TPP, P-VYC, P-VOZ		
Vyučující	Mgr.et Mgr. Jana Szűcs, Mgr., Bc. Miriam Návrátová, DiS.		

Cíle modulu

- pochopit energetický metabolismus člověka;
- vypočítat energetickou potřebu;
- umět diagnostikovat nutriční stav jedince a navrhnout vhodné dietní postupy na jeho stabilizaci;
- umět definovat malnutrici a zdravotní komplikace s ní související;
- využít znalosti při plánování možností enterální a parenterální výživy;
- znát jednotlivé přípravky a možnosti podání enterální výživy;
- navrhnout množství a dávkování přípravků enterální výživy;
- pochopit význam včasné nutriční podpory v rámci ošetrovatelského procesu;
- znát nutriční intervenci při obezitě, diabetu mellitu, poruchách metabolismu tuků, metabolickém syndromu;
- umět doporučit vhodný výběr potravin a technologických postupů při obezitě, diabetu mellitu, poruchách metabolismu tuků, metabolickém syndromu;
- respektovat etické aspekty podávání výživy a nutričních přípravků;
- znát systém úhrad enterální a parenterální výživy v rámci pojišťoven;
- umět kriticky posoudit výsledky studií v oblasti výživy a využít tyto výsledky ve své odborné praxi.

Po absolvování modulu student:

- pochopí energetický metabolismus člověka a ostatní bude vést k zachování jeho fyziologické funkce;
- umí vypočítat energetickou potřebu zdravého i nemocného člověka;
- stanoví preventivní opatření ovlivnitelné výživou pro předcházení chorob hromadného výskytu;

Cd - Charakteristika modulu - Klinická výživa

- sestavuje a hodnotí dotazníky zjišťující nutriční stav;
- umí vhodně doporučit přípravky enterální výživy pro pacienty ohrožené malnutricí;
- je si vědom zdravotních dopadů nesprávné výživy;
- umí individuálně naplánovat nutriční plány pro pacienty s diabetem mellitem, poruchách metabolismu tuků, metabolickém syndromu;
- orientuje se ve výběru vhodných potravin při léčbě diabetu mellitu, poruchách metabolismu tuků, metabolickém syndromu a malnutrici;
- kriticky vyhodnocuje výsledky studií z oblasti nutriční.

Metody výuky

Přednášky, prezentace, nácvik praktických dovedností, praktická cvičení, diskuze, zpracování samostatných úkolů, prezentace, průběžné testy a ústní prověření znalostí.

Anotace modulu

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Předmět podává základní informace o možnostech a způsobech nutriční intervence u jedinců s poruchami výživy (malnutrice v širším slova smyslu). Zahrnuje problematiku podvýživy, nadměrné výživy, obezity, dyslipidemie a metabolického syndromu a nejčastějších metabolických vad. Výuka se zaměřuje na diagnostiku nutričních poruch a možnosti jejich léčby v běžné klinické praxi. Součástí je i oblast ekonomických a etických aspektů nutriční podpory, porozumění výsledkům klinického výzkumu a nástin možných pokroků v blízké budoucnosti. Praktická výuka je zaměřena na způsoby nutriční intervence včetně enterální a parenterální výživy.

Obsahová náplň období

Energetický metabolismus a metabolické ekvivalenty.

Poruchy metabolismu vody.

Principy diagnostiky nutričního stavu.

Metody zjišťování stavu výživy.

Stanovení potřeby energie.

Malnutrice a sarkopenie – problematika malnutrice a sarkopenie v jednotlivých věkových kategoriích.

Nemoci spojené s nadměrnou výživou.

Nutriční intervence při léčbě obezity.

Nutriční intervence při léčbě diabetu mellitu.

Nutriční intervence při poruchách metabolismu tuků.

Nutriční intervence při metabolickém syndromu a některých metabolických vadách.

Enterální a parenterální výživa v klinické praxi.

Komplikace nutriční podpory.

Monitoring nutriční podpory.

Nutriční ambulance – možnosti preskripce enterální a parenterální výživy.

Ekonomické aspekty nutriční podpory v jednotlivých obdobích věku člověka a v oblastech medicíny.

Etické aspekty nutriční podpory v jednotlivých obdobích věku člověka a v oblastech medicíny.

Cd - Charakteristika modulu - Klinická výživa

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány v klasifikačním řádu Vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

FRIED, Martin a Štěpán SVAČINA, 2018. Moderní trendy v léčbě obezity a diabetu. Mlečice: Axonite CZ. Asclepius. ISBN 978-80-88046-15-8.

HAINER, Vojtěch, 2021. *Základy klinické obezitologie*. 3., zcela přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-1302-6.

KAREN, Igor a Štěpán SVAČINA, 2014. *Diabetes mellitus v primární péči*. 2., rozš. vyd. Praha: Axonite CZ. Asclepius. ISBN 978-80-904899-8-1.

KÁŇOVÁ, Marcela a Kamil BEZDĚK, 2021. *Klinická výživa*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 978-80-7599-227-7.

KASPER, Heinrich, 2015. *Výživa v medicíně a dietetika*. 1. české vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4533-

KOHOUT, Pavel a kol, 2021. *Klinická výživa*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-555-9.

KOVÁŘŮ, Dagmar a Jitka KNÁPKOVÁ, 2018. *Dietní systém pro zdravotnická zařízení*. Inovace Vyššího odborného vzdělávání. Dostupné z: www.vovcr.cz/potal/topic/95?displayType=blocks

KŘÍŽOVÁ, Jarmila, 2022. *Enterální a parenterální výživa*. 4., přepracované a doplněné vydání. Praha: Maxdorf. Jessenius. ISBN 978-80-7345-733-4.

OLŠOVSKÝ, Jindřich, 2012. *Diabetes mellitus 2. typu*. Praha: Maxdorf, ISBN 978-80-7345-277-3.

OWEN, Klára, 2012. *Moderní terapie obezity*. Praha: Maxdorf, ISBN 978-80-7345-301-5.

LISOVÁ Světlana a Tomáš ULČ, 2020. *Nemoci a výživa 1.blok*. Inovace Vyššího odborného vzdělávání. Dostupné z: www.vovcr.cz/odz/zdrav/163/page00.html

SHARMA, Sangita, 2018. *Klinická výživa a dietologie: v kostce*. Přeložil Hana POSPÍŠILOVÁ. Praha: Grada Publishing. Sestra (Grada). ISBN 978-80-271-0228-0.

SCHÜCK, Otto, 2013. *Poruchy metabolismu vody a elektrolytů: s klinickými případy*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3689-1.

SVAČINA, Štěpán a kol., 2012. *Dietologie: pro lékaře, farmaceuty, zdravotní sestry a nutriční terapeuty*. Vyd. 1. Praha: Triton, ISBN 978-807-3873-479.

ZLATOHLÁVEK, Lukáš, 2019. *Klinická dietologie a výživa*. Druhé rozšířené vydání. Praha: Current media. Medicus. ISBN 978-80-88129-44-8

Cd - Charakteristika modulu - Nutriční péče v klinických oborech

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Nutriční péče v klinických oborech		P-NPK
Název modulu anglicky	Nutritional Care in Clinical Fields		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. ZO,LO 2.r. ZO,LO 3.r.ZO, LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	1.r. ZO 0+40, LO 0+40 2.r. ZO 7+135, LO 7+135 3.r. ZO 12+150, LO 12+150	ECTS	30
Jiný způsob vyjádření rozsahu	678 (KV 38 + cv 640 + NV 0)		
Forma hodnocení	1.r. ZO – Z, LO – KZ, 2. r. ZO – KZ, LO – KZ, 3. r. ZO – KZ, LO - ZK		
Vstupní požadavky na studenta	P-ANF, P-VYC, P-LEV, P-PAP, P-KLV, P-ORZ		
Vyučující	Mgr. Kamila Bolechová, Mgr. Libuše Jakubičková, Mgr. Jitka Knápková, PhDr. Dagmar Kovářů, Mgr., Bc. Miriam Návratová, DiS., Lenka Svobodníková, DiS.		

Cíle modulu

- klasifikovat daná onemocnění ve vnitřním lékařství, chirurgii, gynekologii, pediatrii a geriatrii;
- vysvětlit příznaky, projevy a léčbu onemocnění;
- zhodnotit speciální výživové požadavky;
- posoudit výživové požadavky při onemocnění orgánových soustav;
- propojit teoretické vědomosti v praktických modulech;
- jednat v souladu s etickými, právními a společenskými principy;
- vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice;
- zvládat základní administrativní úkony, zpracovat tiskopisy a evidenci dle potřeb různých zdravotnických a nezdravotnických provozů a zařízení;
- orientovat se v dostupných tabulkách výživových hodnot potravin a posoudit nutriční hodnotu potravin;
- znát zásady správné výživy a aplikovat je při plánování pokrmů
- specifikovat vhodné a nevhodné potraviny podle typů léčebné výživy;
- hodnotit klady a zápory výživy jedince i skupiny v prevence i v léčbě v oblasti dietologie a nutriční terapie;
- orientovat se v problematice plošného nutričního screeningu a jeho zpracování a využívá při zjišťování výživového stavu běžně využívaných antropometrických metod;
- vyhodnotit energetickou a biologickou potřebu na podkladě hodnot bazálního metabolismu, věku, tělesné parametrů, pohlaví, aktuálního zdravotního stavu;
- provádět u pacientů/klientů bilanci stravy přijímané ústy;

Cd - Charakteristika modulu - Nutriční péče v klinických oborech

- navrhovat prostřednictvím nutriční terapeutky lékaři, případně všeobecné sestře změny v předepsané dietě, způsobu přijímání stravy či doplnění potravinovými doplňky;
- zajistit možnost individuálního stravování pacientů určených diagnóz;
- připravovat podklady pro poradenskou a edukační činnost podle požadavků nutričního terapeuta, příp. dietologa, odborného a ošetřujícího lékaře;
- dokázat vysvětlit potřebu změn ve stravování pacientovi i jeho rodinným příslušníkům;
- dbát na zásady zdravotnické etiky;
- sestavovat jídelní lístky a doporučení v rámci diet základních, speciálních, standardizovaných, individuálních a zvláštních dietních či nutričních postupů;
- propočítat a upravit (doporučit změnu) aktuálního množství živin a energetické hodnoty dle předloženého jídelního plánu jednotlivce;
- umět využívat kvalitní odborné zdroje výživových tabulek a hodnot potravin, sestavit nutriční plán (krátkodobý a dlouhodobý);
- používat odborné programy pro plánování a hodnocení stravy ve zdravotnickém a jiném zařízení;
- specifikovat rozdíly a požadavky na technologické zpracování stravy z pohledu zásad zdravé výživy a léčebné výživy.
- seznámit se s dokumentací, se systémem práce nutriční/ho terapeutky/terapeuta a asistentky/asistenta na jednotlivých klinikách, odděleních, v poradnách a v různých typech zdravotnických, sociálních a školních zařízeních a ve stravovacích provozech a je si vědoma/a návaznosti na další pracovní úseky těchto zařízení;
- být schopen provádět vyšetření nutná ke zjištění stavu výživy pacientů;
- aktivně se účastnit odborné práce v nutričním týmu, na oddělení, ve stravovacím provozu, v poradenské a jiné činnosti souvisejícím s ošetrovatelským procesem;
- podílet se na přípravě a účastnit se různých odborných akcí, seminářů, kongresů, přednášek, workshopů a kurzů.

Po absolvování modulu student:

- definuje subjektivní a objektivní příznaky jednotlivých onemocnění;
- vysvětlí příčiny nemocí a uvede nejdůležitější zásady prevence nemocí;
- konkretizuje termíny medicínské praxe, vyjadřuje se správně věcně i terminologicky;
- popíše a vysvětlí klinický obraz vybraných onemocnění;
- vysvětlí změny v organismu při poruchách jednotlivých orgánových soustav;
- objasní význam metabolických změn v organismu;
- zhodnotí aktuální zdravotní stav pacienta/klienta;
- zhodnotí vliv výživy ve vztahu k prevenci nemocí a k patologickým změnám v organismu;
- charakterizuje onemocnění jednotlivých systémů na základě znalosti jejich výskytu, příčin, patologicko-anatomického podkladu, patofyziologických pochodů a klinického obrazu nemocí;
- zná terapeutické postupy a obecné zásady dietoterapie jednotlivých onemocnění;
- klasifikuje speciální výživovou problematiku z pohledu kliniky nemocí a dietoterapie, zejména abnormální reakci na potravu;
- uvědomuje si nutnost stálého vzdělávání v daném oboru;
- zajistí možnost individuálního stravování pacientů určených diagnóz;

Cd - Charakteristika modulu - Nutriční péče v klinických oborech

- dodržuje zásady edukace;
- využívá teoretické znalosti diet, výživových doporučení pro stanovení individuální energetické a biologické potřeby klienta i pacienta ve zdraví i nemoci;
- dokáže vysvětlit potřebu změn ve stravování pacientovi i jeho rodinným příslušníkům;
- osvojí si dovednost biopsychosociologického přístupu a správné komunikace s klientem;
- dbá na zásady zdravotnické etiky;
- využívá informační systém zdravotnického či jiného zařízení;
- vysvětlí, dodržuje a vyžaduje od ostatních pracovníků uplatnění zásad hygieny a bezpečnosti při práci na odděleních.

Metody výuky

Přednášky, praktická cvičení, semináře, diskuse, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci.

Anotace modulu

Obsahem je komplex okruhů, které tvoří základy znalostí jednotlivých klinických oborů, navazuje na znalosti získané v ostatních odborných předmětech. Všechny okruhy jsou koncipovány jako teoreticko-praktické celky a jsou základem pro výuku hodnocení výživového stavu a speciálních výživových požadavků při jednotlivých onemocněních. Předmět poskytuje teoretické znalosti pro pochopení příčin a klinického obrazu chorob, klinické příčiny nemoci a jejich symptomatologii, klinickou propedeutiku, hodnocení stavu výživy, se zaměřením na možnosti ovlivnění patologických stavů výživou.

VNITŘNÍ LÉKAŘSTVÍ

Obsah je zaměřen na specifika nutriční péče v oborech interního lékařství, zejména v gastroenterologii, kardiologii, diabetologii, obezitologii, nefrologii, pneumologii i ostatních klinických oborech, na nemoci gastrointestinálního traktu včetně onemocnění jater, žlučníku a slinivky břišní, nemoci kardiovaskulárního systému, na etiologii metabolických poruch, zejména diabetes mellitus, nemoci ledvin a močových cest, respirační choroby, poruchy žláz vnitřní sekrecí, choroby krve a krvetvorby atd. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení v jednotlivých oborech. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu a změny životního stylu v rámci prevence a léčby.

CHIRURGIE

Náplň okruhu podává ucelené informace o specifiku individuálních předoperačních a pooperačních výživových plánů dle základního onemocnění chirurgického charakteru. Obsahově bude zaměřen na jednotlivá chirurgická onemocnění zejména v souvislosti s pooperační léčbou a včetně nemoci pohybového ústrojí. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody, operační přístupy). Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu.

PEDIATRIE

Téma je orientováno na základní poznatky pro poskytování kvalitní výživy v dětském věku. Obsah je zaměřen na nemoci kojeneckého a dětského věku ve všech věkových stádiích. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou specifickou pro dětský věk (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza,

Cd - Charakteristika modulu - Nutriční péče v klinických oborech

vyšetřovací metody). Umožňuje studentům komplexní pohled na růst a vývoj zdravého i nemocného dítěte s ohledem na preventivní a léčebnou výživu. Cílem je poskytnout studentům poznatky o specifických individuálních potřebách dítěte v souvislosti s patologickými stavy a onemocněním dětského věku. Součástí předmětu je problematika edukace dětí a osob o dítě pečujících.

GYNEKOLOGIE

Obsah je zaměřen na výživu a zdravý životní styl žen, zahrnuje souhrnnou prekoncepční péči. Současně je v obsahu předkládána problematika gynekologických onemocnění. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení v gynekologii. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci žen.

GERONTOLOGIE

Téma je svým obsahem zaměřeno na specifika nutriční péče s cílem prevence karenních stavů a jejich řešení v rámci péče o seniory. Součástí jsou poznatky o vývojových změnách ve vyšším věku a nejčastějších onemocněních. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou specifickou pro vyšší věk (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb u seniorů zejména s ohledem na onemocnění a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci, v zařízeních sociální péče a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci v rámci léčby a uchování kvality života.

PSYCHIATRIE

Obsah poskytuje poznatky zaměřené na specifika nutriční podpory v psychiatrii. Součástí jsou základní poznatky o nemocech v psychiatrii. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou specifickou pro duševní onemocnění (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik pacientů/klientů s psychickým onemocněním a jejich řešení. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu.

INFEKČNÍ LÉKAŘSTVÍ

Téma podává informace o nejčastějších stavech spojených se závažným infekčním onemocněním a s realizací nutriční podpory v péči o pacienta se závažnou infekcí. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou nejčastějších infekčních onemocnění (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení.

ONKOLOGIE

Náplň okruhu je zaměřena na specifika nutriční podpory pacientů/klientů vzhledem ke způsobu onkologické léčby. Téma bude zaměřeno na nejčastější onkologická onemocnění (maligní i benigní). Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou onkologických onemocnění (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci i v době rekonvalescence. Předmět seznamuje studenty s oblastí následné péče a vede je k pochopení paliativní péče. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu.

PRAKTICKÁ ČÁST

Nutriční péče v klinických oborech je významnou součástí studia. Zprostředkovává studentovi zkušenost s výkonem nutričního terapeuta a možnost uplatnění všech teoretických poznatků a praktických cvičení při kontaktu s realitou.

K dokonalému osvojení odborné problematiky je student veden od nejjednodušších praktických výkonů až k výkonům složitým a specializovaným, které na konci studia musí být schopen provádět zcela samostatně. Z celkového počtu 640 hodin cvičení tohoto modulu je student v přímém kontaktu s pacientem/klientem 560

Cd - Charakteristika modulu - Nutriční péče v klinických oborech

hodin, tj. 87,5%.

Předmět je úzce svázán s odbornými předměty, a to zejména s léčebnou výživou, klinickou výživou, odbornou nutriční praxí, základy pedagogiky a edukace, základy metodologického výzkumu a statistiky, psychologií.

Studenti jsou soustavně vedeni k respektování práv pacientů/klientů, k ochraně jejich soukromí, a to i ve vztahu k informacím o jejich zdravotním stavu. Celým studiem prolíná přísné dodržování hygienických zásad, hygienicko-epidemiologického režimu a předpisů BOZP týkající se individuálního i společného stravování.

Dle možností příslušných pracovišť jsou motivováni ke spolupráci na zdravotnickém výzkumu, jeho vyhodnocování a k případné publikační činnosti.

Student vykonává praxi na pracovištích, jež jsou volena maximálně individuálně tak, aby studující poznal různé a odlišující se typy preventivní, léčebné výživy a nutriční terapie, což napomůže jeho budoucí profilaci a rozpoznání vlastních preferencí a limitů. Na vybraných pracovištích jsou vyučující nebo mentoři, kteří vedou studenty a úzce spolupracují s vedoucí učitelem studijní skupiny, garantem odborné nutriční praxe a praktického vyučování a vedoucími pracovníky zařízení.

Obsahová náplň

Teoretická část modulu

Nemoci gastrointestinálního traktu a jejich ovlivnění výživou - nemoci dutiny ústní, hltanu a jícnu, choroby žaludku a dvanáctníku, onemocnění tenkého střeva a tlustého střeva.

Změny výživy při onemocnění jater, žlučových cest a slinivky břišní - akutní a chronické stavy nemocí.

Patofyziologie a výživová doporučení při nemocech kardiovaskulárního systému, ateroskleróza, ischemická choroba srdce, dolních končetin, cévní mozkové příhody, hypertenze, srdeční nedostatečnost.

Problematika nutričních složek při chorobách ledvin a močových cest - akutní a chronické postižení ledvin, ledvinové a močové kameny, nádory ledvin a močových cest, selhání ledvin, dialýza a transplantace ledvin.

Metabolické nemoci a jejich požadavky na dietoterapii - diabetes mellitus, poruchy lipidového metabolismu, obezita, metabolické osteopatie.

Specifické aspekty léčebné výživy - akutní metabolický stres – patofyziologie a požadavky na výživu, lékařská a nutriční toxikologie.

Výživové požadavky chirurgických onemocnění v souvislosti s operační léčbou - předoperační alimentární příprava, vztah operačního výkonu a výživy, časně a pozdní komplikace operační léčby.

Gynekologie a porodnictví z pohledu kliniky nemocí a výživových požadavků - komplikace těhotenství, výživa v těhotenství a po porodu.

Specifika nemocí a výživy z hlediska vývojových změn a speciálních výživových nároků - nemoci kojeneckého a dětského věku, výživa v těchto obdobích, období puberty, adolescence a principy výživy, zásady životního stylu a jeho vliv na patologické změny dospělé populace, gerontologická výživová problematika hodnocení výživových požadavků v energeticky náročných situacích.

Respirační onemocnění horních a dolních cest dýchacích a plic. Výživa při těchto chorobách.

Nemoci krve (anémie, leukémie, poruchy srážlivosti). Výživové požadavky a hodnocení složek výživy při krevních chorobách.

Onemocnění žláz s vnitřní sekrecí. Nemoci hypotalamo-hypofyzárního systému, nemoci štítné žlázy a příštítných tělísek, nemoci nadledvin, nemoci gonád. Výživové požadavky a hodnocení složek výživy při těchto chorobách.

Nemoci pohybového ústrojí a změny výživových zvyklostí.

Cd - Charakteristika modulu - Nutriční péče v klinických oborech

Vliv infekčních nemocí a alimentárních nákaz na stravování - vliv infekce na organismus, alimentární nákazy, infekce bez přímého vztahu k výživě.

Enterální a parenterální výživa - význam, druhy a způsoby aplikace umělé výživy, indikace a kontraindikace, strategie realimentace klienta, bilanční a diagnostické diety.

Nutriční problematika v prevenci a při terapii nádorových onemocnění - výživové faktory v patogenezi nádorů, účinky nádorových onemocnění na stav organismu a výživy.

Potravinové alergie a intolerance - patofyziologie, příznaky, diagnóza, léčení, dermatologická nutriční problematika.

Patofyziologie ve vybraných oborech - psychiatrii, neurologii, otorinolaryngologii: onemocnění a jejich dietoterapeutické nároky - charakteristika vybraných onemocnění a nutriční požadavky na změny ve výživě, poruchy příjmu potravy.

Praktická část modulu

Léčebná výživa v procesu poskytování specifické ošetrovatelské péče při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v různých typech zařízení (zdravotnických, sociálních).

Léčebná výživa při chorobách žaludku, tekuté, kašovitě a šetřící diety. Speciální a standardní tekuté diety.

Léčebná výživa při chorobách jater, slinivky břišní a žlučníku, diety pankreatické, s omezením tuků a s vyloučením volného tuku.

Léčebná výživa při onemocnění střev, strava s omezením nestravitelných zbytků, strava s vyšším obsahem vlákniny, výživa při divertikulóze a divertikulitidě.

Strava základní a výživná. Zásady správné výživy s respektováním platných výživových doporučení.

Léčebná výživa a nutriční podpora při dyslipidemiích, ateroskleróze a ostatních kardiovaskulárních chorobách, diety s omezením sodíku, neslaná strava, strava s nízkým obsahem cholesterolu.

Léčebná výživa při chorobách ledvin, diety se sníženým množstvím bílkovin a dalších nutrientů, výživa při dialýze, po transplantacích.

Metabolické diety, diabetická dieta s různým obsahem sacharidů dle doporučení ČDS, dieta diabetická šetřící, výživa při dně, nové trendy v redukčních režimech, diety redukční.

Léčebná výživa pediatrických pacientů.

Léčebná výživa při alergiích a intolerancích.

Výživa specifických skupin – sportovci, klienti s poruchami výživy, psychiatrickými diagnózami.

Léčebná výživa při popáleninách, v těžkých stavech a při malnutricích.

Různé formy enterální výživy jako je sipping, nasogastrické (nasojejunální) sondy.

Použití modulárních dietetik a parenterální výživy.

Výživa při různých formách anémií a krevních onemocněních.

Zdravotnická dokumentace, proces ošetrovatelské péče, nutriční tým, začlenění do procesu nutriční péče, ICT v práci nutričního terapeuta.

Zpracování edukačních materiálů v tištěné a elektronické podobě, odborný software.

Tvorba a prezentace odborných témat pomocí prezentačního softwaru pro pacienty v rámci hospitalizace, případně s využitím informačního systému konkrétního zdravotnického či jiného zařízení, tak i do domácího léčení.

Edukace - kupinové a individuální edukace v rámci ambulantní zdravotnické péče a při hospitalizaci v oblasti preventivní a léčebné výživy.

Hodnocení nutričního stavu jedince, bilance stravy, spolupráce na nutriční podpoře nemocných.

Cd - Charakteristika modulu - Nutriční péče v klinických oborech

Plánování, zpracování a hodnocení léčebné výživy.

Plánování, příprava a propočet energetické i biologické hodnoty stravy v rámci jednodenních i týdenních jídelních lístků s respektováním rozdílů v potřebě technologického zpracování stravy a výběru vhodných a nevhodných potravin a důrazem na zařazení pozitivně působících složek výživy.

Propočty nutričních hodnot, rozpisy dávek potravin pro 1 osobu, samostatné zpracování rozvrhu stravy pro oddělení a výkazu spotřebovaných potravin s využitím textového, tabulkového a odborného softwaru.

Zpracování dietoterapeutických plánů vztahujících se ke konkrétní diagnóze. Zpracování kazuistik.

Zpracování dietoterapeutických plánů vztahujících se ke konkrétní diagnóze.

Motivace NT k celoživotnímu vzdělávání

Aktivní a pasivní účast na různých odborných akcích, seminářích, kongresech, přednáškách, workshopech a kurzech pro odbornou tak laickou veřejnost.

Na základě spolupráce s příslušnými odbornými pracovišti, odbornými společnostmi, sdruženími pacientů, motivovat ke spolupráci na zdravotnickém výzkumu, jeho vyhodnocování, osvětové a edukační, případně publikační činnosti v oblasti preventivní a léčebné výživy.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

BALÍKOVÁ, Marieta, 2018. *Receptury dětských pokrmů: pro kojence, batolata, předškolní a školní děti*. Praha: Společnost pro výživu. ISBN 978-80-906659-1-0.

BALÍKOVÁ, Marieta a Jana BRADOVÁ, 2019. *Výběr receptur Společnosti pro výživu: nejčastěji připravované pokrmy ve školním stravování: aktualizované složení a nutriční hodnoty*. Praha: Společnost pro výživu. ISBN 978-80-906659-2-7.

BÜCHLER, Tomáš, 2019. *Obecná onkologie*. Praha: Maxdorf. Jessenius. ISBN 978-80-7345-617-7.

ČELEDOVÁ, Libuše, Zdeněk KALVACH a Rostislav ČEVELA, 2016. *Úvod do gerontologie*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-3404-3.

ČEŠKOVÁ, Eva a Radovan PŘIKRYL, c2013. *Praktická psychiatrie*. Praha: Maxdorf. Jessenius. ISBN 978-80-7345-316-9.

FERKO, Alexander., VOBORIL, Zbyněk., ŠMEJKAL, Karel a Jan BEDRNA, 2008. *Chirurgie v kostce*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-0230-8.

GROFOVÁ, Zuzana, 2007. *Nutriční podpora: praktický rádce pro sestry*. Praha: Grada. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-1868-2.

Cd - Charakteristika modulu - Nutriční péče v klinických oborech

HUSA, Petr a Lenka KRBKOVÁ, 2019. *Infekční lékařství*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-9438-3.

JANDA, Jan, LÉBL, Jan, STARÝ, Jan a Petr POHŮNEK, 2011. *Klinická pediatrie*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7262-7.

JANÍČKOVÁ ŽDÁRSKÁ, Denisa a Milan KVAPIL, 2017. *Moderní diabetologie: teorie v kasuistikách léčby diabetes mellitus 2. typu*. Praha: Current Media. Medicus. ISBN 978-80-88129-19-6.

KARÁSEK, David, 2018. *Diabetická dyslipidemie*. Praha: Maxdorf, Jessenius. ISBN 978-80-7345-556-9.

KARÁSKOVÁ, Eva, 2020. *Dětská gastroenterologie pro praxi*. Praha: Maxdorf. Jessenius. ISBN 978-80-7345-677-1.

KASALICKÝ, Mojmír, 2018. *Bariatric: chirurgická léčba obezity a cukrovky*. Praha: Maxdorf. Jessenius. ISBN 978-80-7345-593-4.

KASPER, Heinrich, 2015. *Výživa v medicíně a dietetika*. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-4533-6.

KÁŇOVÁ, Marcela a Kamil BEZDĚK, 2021. *Klinická výživa*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 978-80-7599-227-7.

KLEINWÄCHTEROVÁ, Hana a Zuzana BRÁZDOVÁ, 2001. *Výživový stav člověka a způsoby jeho zjišťování*. 2. přeprac. vyd. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví. ISBN 80-7013-336-8.

KOHOUT, Pavel a kol., 2021. *Klinická výživa*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-555-9.

KOHOUT, Pavel a Eva KOTRLÍKOVÁ, 2009. *Základy klinické výživy*. Praha: Forsapi. Informační servis pro lékaře. ISBN 978-80-87250-05-1.

KOHOUT, Pavel, 2004. *Dokumentace a hodnocení nutričního stavu pacientů*. Praha: Maxdorf. ISBN 80-7345-030-5.

KŘÍŽOVÁ, Jarmila, 2022. *Enterální a parenterální výživa*. 4., přepracované a doplněné vydání. Praha: Maxdorf, Jessenius. ISBN 978-80-7345-733-4.

KUDLOVÁ, Eva, 2009. *Hygiena výživy a nutriční epidemiologie*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1735-0.

KURFIRST, Vojtěch a Aleš MOKRÁČEK, 2022. *Kardiorakovaskulární chirurgie a ošetrovatelská péče*. České Budějovice: Zdravotně sociální fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. ISBN 978-80-7394-916-7.

KŮS, Martin, 2019. *Zdravotnická dokumentace: průvodce vyhláškou a vzory*. Praha: Verlag Dashöfer. ISBN 978-80-7635-015-1.

LEBLOVÁ, Eliška, 2019. *Co je zdravé, to mi chutná: správná výživa pro děti*. Ilustroval Patricie KOUBSKÁ. Praha: Portál. Informatorium 3-8. ISBN 978-80-262-1552-3.

LUŽNÝ, Jan, 2012. *Gerontopsychiatrie*. Praha: Triton. ISBN 978-80-7387-573-2.

MATOULEK, Martin. 2019. *Manuál praktické obezitologie nejen pro praktické lékaře*. 2., rozšířené vydání. Praha: NOL - nakladatelství odborné literatury. ISBN 978-80-903929-7-7.

MÜLLEROVÁ Dana, 2004. *Výživa těhotných a kojících žen*. Praha: Mladá fronta. ISBN 80-204-1023-6.

NAVRÁTIL, Leoš, 2008. *Vnitřní lékařství pro nelékařské zdravotnické obory*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2319-8.

NEVORAL, Jiří, 2004. *Výživa v dětském věku*. H+H. ISBN 80-86022-93-5.

Cd - Charakteristika modulu - Nutriční péče v klinických oborech

NOVOTNÁ, Jaromíra, UHROVÁ, Jana a Jaroslava JIRÁSKOVÁ. 2006. *Klinická propedeutika pro střední zdravotnické školy*. Praha: Fortuna. ISBN 80-7168-940-8.

OLEJÁROVÁ, Zora, 2020. *Psychiatrie pro obor Všeobecná sestra a Porodní asistentka*. Vydání 2. přepracované. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta zdravotnických studií. ISBN 978-80-7561-251-9.

OSTRÓ, Alexander, Jan HOŘEJŠÍ a Jan Evangelista JIRÁSEK, 2017. *Vybrané kapitoly z gynekologie dětí a dospívajících*. Holešov: Tigris. ISBN 978-80-7490-186-7.

PAPEŽOVÁ, Hana, 2018. *Anorexie, bulimie a psychogenní přejídání: interdisciplinární a transdiagnostický pohled*. Praha: Mladá fronta. Edice postgraduální medicíny. ISBN 9788020449047.

PÁRAL, Jiří, 2020. *Chirurgická propedeutika: základy chirurgie pro studenty lékařských fakult*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-1235-7.

PERUŠIČOVÁ, Jindra, Klára OWEN a Petr NĚMEC, c2013. *Diabetes mellitus a inzulinová rezistence, dyslipidemie, hypertenze, dna: [příručka pro každodenní praxi]*. Praha: Maxdorf. Současná diabetologie. ISBN 978-80-7345-353-4.

PILKA, Radovan, a Martin PROCHÁZKA a kol., 2012. *Gynekologie*. Olomouc: UP Olomouc. ISBN 978-80-244-3019-5.

PŘIBÍKOVÁ, Renata a Matěj HRUNKA, 2021. *Vybrané kazuistiky v pediatrické praxi: výživa u dětí s ABKM a u neprosávajících dětí*. Praha: Nutricia.

RABOCH, Jiří a Pavel PAVLOVSKÝ, 2020. *Psychiatrie*. Vydání druhé. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-4604-6.

ROB, Lukáš, Alois MARTAN a Pavel VENTRUBA, 2019. *Gynekologie*. Třetí, doplněné a přepracované vydání. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-426-2.

ROZSYPAL, Hanuš, HOLUB Michal a Monika KOSÁKOVÁ, 2013. *Infekční nemoci ve standardní a intenzivní péči*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2197-5.

SOBOTKA, Luboš a S. P. ALLISON, c2011. *Basics in clinical nutrition*. 4th ed. Praha: Galén. ISBN 978-80-7262-821-6.

STARNOVSKÁ, M., CHOCENSKÁ, E, 2006. *Nutriční terapie*. 1. vyd. Praha: Galén. ISBN 80-7262-387-7

SVAČINA, Štěpán, MÜLLEROVÁ, Dana a Alena BRETŠNAJDROVÁ, 2012. *Dietologie pro lékaře, farmaceuty, zdravotní sestry a nutriční terapeuty*. Praha: Triton. ISBN 978-80-7387-347-9.

SVAČINA, Štěpán a Alena BRETŠNAJDROVÁ, 2008. *Dietologický slovník*. Praha: Triton. ISBN 978-80-7387-062-1.

SVAČINA, Štěpán a kol., 2008. *Klinická dietologie*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2256-6.

SVAČINA, Štěpán, c2010. *Poruchy metabolismu a výživy*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7262-676-2.

SZITÁNYI, Peter, 2021. *Kapitoly z dětské výživy*. Praha: Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, 2022. ISBN 9788087023570.

TUREK, Bohumil, 2004. *Výživový stav populace a nutriční rizika*. Praha: Státní zdravotní ústav, 2004. ISBN 80-7071-243-0.

URBÁNEK, Libor, URBÁNKOVÁ, Pavla a Jaroslava MARKOVÁ, 2010. *Klinická výživa v současné praxi*. Brno: NCONZO. ISBN 978-80-7013-525-9.

VOKURKA, Samuel a Petra TESAŘOVÁ, 2018. *Onkologie v kostce*. Praha: Current Media. Medicus. ISBN 978-80-88129-37-0.

Cd - Charakteristika modulu - Nutriční péče v klinických oborech

Výživa dětí v praxi: od početí k dospělosti. 2019. Olomouc: Solen, Medical education. Meduca. ISBN 978-80-7471-284-5.

ZLATOHLÁVEK, Lukáš, 2019. *Klinická dietologie a výživa.* Druhé rozšířené vydání. Praha: Current media. Medicus. ISBN 978-80-88129-44-8.

Cd - Charakteristika modulu - Základy ošetrovatelství

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Základy ošetrovatelství		P-ZOS
Název modulu anglicky	Fundamentals of Nursing		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	LO 0+5	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	30 (KV 0 + cv 5 + NV 25)		
Forma hodnocení	LO – KZ		
Vstupní požadavky na studenta	P-PRP Návaznost na moduly: P-LEV, P-KLV, P-ONP, P-NDP		
Vyučující	PhDr. Lenka Šipulová		

Cíle modulu

- získávat informace a pracovat s nimi, sledovat nové poznatky a trendy v oboru a všestranně se vzdělávat;
- diskutovat o odborných problémech;
- plánovat a řídit své učení a pracovní činnost, kriticky vyhodnocovat dosažené výsledky;
- umět pracovat v multidisciplinárním týmu;
- přijímat odpovědnost za vlastní činnost i činnost ostatních členů týmu;
- pracovat s odbornou dokumentací;
- komunikovat s klienty/pacienty, lékařem a ostatními pracovníky;
- plánovat a řídit své učení a pracovní činnost, kriticky vyhodnocovat dosažené výsledky.

Po absolvování modulu student:

- definuje základní biologické potřeby zdravého a nemocného člověka - voda, vzduch, potrava, spánek, odpočinek, aktivita, udržování tělesné teploty;
- umí klasifikovat základní a specifické zásady péče o výživu hospitalizovaných i v domácí péči;
- zná zásady organizace péče na lůžkovém oddělení;
- zná typy zařízení a způsob realizace zdravotní a nutriční péče;

Cd - Charakteristika modulu - Základy ošetrovatelství
• umí vysvětlit zásady a zvláštnosti podávání stravy nemocným ve vztahu k různým formám způsobu stravování; • dokáže popsat specifika stravování při diagnostických a terapeutických výkonech - před vyšetřením, před a po operačních zákrocích; • zná formu a průběh vizit se zaměřením na změny dietologie; • zná formy a aplikaci enterální a parenterální výživy.
Metody výuky Přednášky, praktická cvičení, semináře, diskuse, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci, demonstrace, řešení a rozbor modelových situací, skupinová diskuse.
Anotace modulu Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje poznatky o základních bio-psycho-sociálních potřebách pacienta/klienta a možnostech jejich uspokojování. Umožňuje první přímý kontakt s ošetrovatelskou péčí na lůžkovém oddělení v přímé návaznosti na poskytnutí služby pacientovi. Seznamuje s historickým vývojem ošetrovatelství v ČR i ve světě, s multikulturní dimenzí ošetrovatelské péče o individuální potřeby jedince, rodiny a komunity, s hlavními úkoly a funkcemi ošetrovatelství ve společnosti a se současnými trendy progresivního vývoje, jenž souvisí se zvyšováním efektivity zdravotních služeb a se zajišťováním kvality péče o zdraví populace. Učí studenty respektovat práva nemocných, dodržovat zásady zdravotnické etiky i dodržování ochrany a bezpečnosti práce a hygieny stravování. Studijní předmět vhodně dotváří profil absolventa v rámci jeho specializovaného kontaktu s pacienty/klienty u poskytovatelů zdravotních služeb i ošetrovatelským personálem.
Obsahová náplň Základní biologické potřeby - voda, vzduch, potrava, spánek, odpočinek, aktivita, udržování tělesné teploty. Ošetrovací jednotka. Organizace a realizace zdravotnické péče ve vztahu ke stravování nemocných - nemocnice, hospice, ústavy sociální péče, domácí péče aj. Podávání stravy nemocným – zásady a specifika u chodících, imobilních nemocných a pacientů s nasogastrickou, nasojejunální sondou. Prerehabilitace. Zvláštnosti podávání napříč věkovým spektrem. Změny ve stravování klientů v souvislosti s diagnostickým a terapeutickým výkonem. Estetika stravování a kultura stolování v nemocničních a sociálních zařízeních. Vizita – formy, druhy, průběh, úkoly zdravotnických pracovníků při vizitě, týmová spolupráce. Základní péče o pomůcky – dezinfekce a sterilizace. Obecné zásady při manipulaci a ukládání léků. Základy práce s obvazovým materiálem.
Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání. • splnění % účasti v kontaktních hodinách;

Cd - Charakteristika modulu - Základy ošetrovatelství	
• aktivní spolupráce v kontaktních hodinách; • úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek; • plnění úkolů v rámci samostudia; • zpracování a obhajoba seminární/projektové práce; • využití konzultačních hodin; • v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).	
Studijní literatura a pomůcky MIKŠOVÁ, Z. a kol., 2005. Kapitoly zošetrovateľskej péče I. Praha: Grada Publishing,a.s. ISBN 80-247-1442-6. MIKŠOVÁ, Z. a kol., 2006. Kapitoly zošetrovateľskej péče II. Praha: Grada Publishing,a.s. ISBN 80-247-1443-4. KUTNOHORSKÁ, J, 2013. Multikulturní ošetrovatelství pro praxi.Praha: GradaPublishing, a.s. ISBN 978-80-247-4413-1. MIKŠOVÁ, Zdeňka, FRONKOVÁ, Marie a kol., 2006. Vyd. 2. <i>Kapitoly z ošetrovateľskej péče I.</i> Praha: Grada. ISBN 978-80-247-6877-9. PŘIKRYLOVÁ, Lucie a Lenka SLEZÁKOVÁ, 2014. <i>Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy. 2., dopl. vyd.</i> Praha: Grada. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-4342-4. SIKOROVÁ, Lucie, 2011. <i>Potřeby dítěte v ošetrovateľském procesy.</i> Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3593-1. ŠAMÁNKOVÁ, Marie, 2011. <i>Lidské potřeby ve zdraví a nemoci.</i> Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3223-7. TRACHTOVÁ, E, 2001. <i>Potřeby nemocného v ošetrovateľském procesy.</i> Brno: IDVZP. ISBN 80-7013-324-4 VYTEJČKOVÁ, Renata, SEDLÁŘOVÁ, Petra, WIRTHOVÁ, Vlasta a Jana HOLUBOVÁ, 2011. <i>Ošetrovateľské postupy v péči o nemocné I.</i> Praha: Grada. ISBN 978- 80-247-3419-4.	

Cd - Charakteristika modulu - Etika ve zdravotnictví	
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace

Cd - Charakteristika modulu - Etika ve zdravotnictví			
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Etika ve zdravotnictví	P-ETZ	
Název modulu anglicky	Ethics in Health Care		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	3.r. LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	LO 4+0	ECTS	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	10 (KV 4 + cv0 + NV 6)		
Forma hodnocení	LO - Z		
Vstupní požadavky na studenta	P – PSK, P-VOZ, P-ONP, P-ZOS		
Vyučující	Mgr. Renata Křížová		
Cíle modulu - vysvětlit základní pojmy etiky; - mít přehled o vývoji etiky jako samostatné vědní disciplíny a vývoji etiky ve zdravotnické profesi; - mít souhrnný přehled o etických společenských normách a etických kodexech v práci zdravotníka; - diskutovat o obsahu a uplatňování etických kodexů v praxi; - uvědomovat si jedinečnost lidského jedince a respektovat jeho individualitu; - diskutovat o závažných etických jevech zdravotnické praxe (např. kvalita života, eutanazie,...), dokázat k nim zaujmout vlastní postoj a umět jej podložit argumenty; - respektovat etické a morální aspekty v rozdílných kulturách.			
Po absolvování modulu student: - zná pojem kultura, proces enkulturace a akulturace; - chápe kulturní odlišnosti a respektuje prvky jednotlivých kultur v péči o klienty různých národností; - chápe etické zásady jako součást profesionálního přístupu k pacientům a klientům; - uvědomuje si povinnost respektovat práva pacientů; - umí zaujímat postoj k tzv. etickým problémům; - rozumí souhrnnému etickému přehledu o etických společenských normách a etických kodexech v nelékařských profesích.			
Metody výuky Výklad, diskuze, vypracování úvah, seminární práce, modelové situace.			
Anotace modulu Modul je koncipován jako teoretický. Zaměřuje se na etické otázky vykonávání profese nutričního terapeuta, seznamuje s integrací etických principů do etických kodexů a dotýká se etických dilemat v jednání zdravotnických profesionálů vůči pacientům/klientům.			

Cd - Charakteristika modulu - Etika ve zdravotnictví

Obsahová náplň

Etika jako vědní obor - základní pojmy, význam, filozofický základ etiky.

Etické a morální aspekty v rozdílných kulturách - respektování hodnot, tradic a náboženských přesvědčení, rovnost mužů a žen v kontextu kultur.

Etické kodexy a normy v práci zdravotnického pracovníka - Evropská charta práv a svobod, Úmluva o lidských právech a biomedicíně, Helsinská deklarace.

Etické normy a povolání.

Vztah právních a etických norem.

Práva pacientů, specifická práva podle věku pacientů a specifických oblastí.

Aplikovaná etika - etika a bioetika ve zdravotnické praxi, etická komise.

Aktuální etické problémy ve zdravotnickém povolání, např. genetika, genové manipulace a klonování, asistovaná reprodukce, interrupce, sterilizace, transplantologie a zákonná úprava v ČR, problematika obětí domácího násilí, thanatologie, práva umírajícího a jeho rodiny, eutanazie.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržování požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

BUŽGOVÁ, Radka a kol., 2008. *Etika ve zdravotnictví: pro studující ZSF JU*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita, 104 s. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-7368-501-0.

HAŠKOVCOVÁ, Helena, 2015. *Lékařská etika*. Čtvrté, aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-204-6.

HEŘMANOVÁ, Jana. 2012. *Etika v ošetrovatelské praxi*. Praha: Grada. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3469-9.

KUTNOHORSKÁ, Jan, 2007. *Etika v ošetrovatelství*. Vyd. 1. Praha: Grada. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-2069-2.

KUTNOHORSKÁ, Jana a kol., 2011. *Etika pro zdravotně sociální pracovníky*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3843-7.

MUNZAROVÁ, Marta a kol., 2005. *Zdravotnická etika od A do Z: pro studující ZSF JU*. Vyd. 1. Praha: Grada, 153 s. Pedagogika (Grada). ISBN 80-247-1024-2.

MUNZAROVÁ, Marta, 2008. *Proč ne eutanazii, aneb Být či nebýt?* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 87 s. ISBN 978-80-719-258-9.

Cd - Charakteristika modulu - Etika ve zdravotnictví

MUNZAROVÁ, Marta, 2011. Lékařský výzkum a etika. Praha: Grada. ISBN 80-247-0924-4.

PTÁČEK, Radek a Petr BARTŮNĚK, c2011. *Etika a komunikace v medicíně*. Praha: Grada. Edice celoživotního vzdělávání ČLK. ISBN 978-80-247-3976-2.

Cd - Charakteristika modulu - Ekonomika a management			
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Ekonomika a management	P-EKO	
Název modulu anglicky	Economics and Management		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	3.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně p+c)	ZO 4+0, LO 0+4	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	8 (KV 4 + cv 4)		
Forma hodnocení	ZO – Z, LO – KZ		
Vstupní požadavky na studenta	P-TPP, P-NPK, P-ONP, P-ORZ, P-RKS		
	Mgr. Kamila Bolechová		
Cíle modulu			
- osvojit si základní pojmy z oblasti ekonomiky a managementu; - prokázat znalost jednotlivých ekonomických a hospodářských operací, zaujímá odborný postoj při řízení, vedení, plánování, rozhodování a při kontrole na úseku stravování a léčebné výživy; - aplikovat ekonomické znalosti ze základů daňové soustavy, pojištění a účetních soustav při zajišťování stravování, při soukromém podnikání i při financování podniku.			
Po absolvování modulu student:			
- dovede vymezit svoji roli ekonoma a manažera ve vztahu ke zdravé výživě a ke zdravému životnímu stylu; - prokáže znalost marketingových metod při propagaci výživy v rámci výchovy ke zdraví; - umí odborně posoudit situaci na trhu a optimálně na ni reagovat; - orientuje se v právních a v majetkových vztazích mezi hospodářskými subjekty.			
Metody výuky			
Přednášky, praktická cvičení, semináře, diskuse, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci skupinová práce.			
Anotace modulu			
Předmět je koncipován jako teoreticko – praktický. Obsah předmětu je zaměřen na základní informace o obecné znalosti z oblasti ekonomie podnikání, účetnictví, managementu a marketingu. Dále se orientuje na specifickou oblast trhu v podmínkách ČR a EU a na profesní úroveň pracovníků ve zdravotnictví a v dietním			

Cd - Charakteristika modulu - Ekonomika a management

stravování. Základním cílem je získat odborný přehled o ekonomických a manažerských informacích, které budou využity v profesním i osobním životě.

Nepostradatelnou součástí je motivace k získávání nových informací a aktuálních změn pravidelným sledováním tisku, hospodářských časopisů, ekonomických, manažerských periodik. Předmět navazuje v rámci mezipředmětových vztahů zejména na výuku zdravotnického práva a legislativy.

Obsahová náplň

Ekonomika a Ekonomie, základní ekonomické subjekty, členění ekonomie.

Všeobecné ekonomické pojmy, ekonomické systémy.

Tržní ekonomika, trh a tržní mechanismus. Nabídka, poptávka, tržní rovnováha.

Podnik, podnikání, základní pojmy. Podniková ekonomika. Obchodní korporace. Živnost.

Národní hospodářství. Struktura národního hospodářství, makroekonomické ukazatele.

Hospodářská politika státu, cíle a nástroje.

Veřejný sektor a veřejná správa, sektory národního hospodářství.

Management, management podniku a nástroje řízení. Manažerské funkce. Postavení v EU, tvorba řízení zdravotnických programů.

Marketing, základní pojmy, úloha a význam. Marketingový mix, styly komunikace.

Pracovně právní vztahy, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, pracovní poměr, nezaměstnanost.

Finanční hospodaření stravovacího provozu ve zdravotnických, školských a jiných veřejných zařízeních, využití PC programu pro výpočet stravovací jednotky, vedení účetnictví, skladová evidence, hospodárnost.

Bankovníctví, bankovní systém ČR, bankovní instituce, platební styk, platební služby, elektronické bankovníctví, aktivní a pasivní bankovní služby.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

BOLECHOVÁ, Kamila, *Bankovníctví*. 2019. Ostrava. Operační program pro výzkum, vývoj a vzdělávání. Bankovníctví (vovcr.cz)

BOLECHOVÁ, Kamila, 2019. *Pracovně právní vztahy*. Ostrava. Operační program pro výzkum, vývoj a vzdělávání. Pracovně právní vztahy (vovcr.cz)

Cd - Charakteristika modulu - Ekonomika a management

ČMIELOVÁ, Lada, 2019. *Základy ekonomie a managementu*. Ostrava. Operační program výzkum, vývoj a vzdělávání. Základy ekonomie a managementu (vovcr.cz)

FORMANOVÁ, Lucie a Břetislav ANDRLÍK, 2022. *Finanční účetnictví v příkladech: včetně řešení praktických příkladů k procvičování*. 2. aktualizované vydání. Brno: Akademické nakladatelství CERM. ISBN 978-80-7623-092-7.

FUCHS, Kamil, 2018. *Základy ekonomie*. Brno: Sting, spol. s r.o. - nakladatelství. ISBN 978-80-87482-48-3.

FUCHS, Kamil, 2014. *Ekonomie I: základy makroekonomie: studijní opora pro kombinovanou formu*. Brno: Sting. ISBN 978-80-87482-24-7.

HOLMAN, Robert, 2015. *Základy ekonomie: pro studenty vyšších odborných škol a neekonomických fakult VŠ*. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-007-2.

JUREČKA, Václav, 2013. *Mikroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 366 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4385-1.

KLÍNSKÝ, Petr, Otto MÜNCH, Yveta FRYDRYŠKOVÁ a Jarmila ČECHOVÁ, 2021. *Ekonomika pro ekonomicky zaměřené obory středních škol*. Šesté, aktualizované vydání. Praha: Eduko nakladatelství. ISBN 978-80-88057-86-4.

MUCHOVÁ, Eva, 2021. *Základy ekonomie*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-134-6.

PLEVOVÁ, Ilona, 2012. *Management v ošetrovatelství*. 1. vyd. Praha: Grada. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3871-0.

Cd - Charakteristika modulu - První pomoc

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	První pomoc		P-PRP
Název modulu anglicky	First Aid		
Typ modulu	Povinný	Doporučené období	1.r.ZO
Rozsah modulu (hodin p+c))	ZO 0 + 8	ECTS	2

Cd - Charakteristika modulu - První pomoc	
Jiný způsob vyjádření rozsahu	15 (KV 0 + cv 8 + NV 7)
Forma hodnocení	ZO – KZ
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na moduly: P-NPK, P-ONP, P-ZOS
Vyučující	PhDr. Lenka Šípulová
Cíle modulu • získávat informace o první pomoci a medicíně katastrof; • sledovat nové poznatky a trendy v oboru a všestranně se v dané problematice vzdělávat; • diskutovat o odborných problémech; • řešit krizové problémy a kriticky vyhodnocovat dosažené výsledky; • komunikovat se zraněným, lékařem, dalšími zdravotnickými pracovníky a ostatními složkami integrovaného záchranného systému.	
Po absolvování modulu student: • kriticky zhodnotí vzniklou situaci a rozhodnout o prioritách poskytování první pomoci; • při vyšetřování a ošetřování zraněného postupuje dle osvojeného jednotného systému pro poskytování první pomoci; • je schopen zahájit neodkladnou resuscitaci u dítěte a dospělého; • umí poskytnout první pomoc u zraněného v bezvědomí, při krvácení, při poranění kostí a kloubů a v neodkladných stavech ohrožujících život; • osvojí si základní obvazovou techniku; • v případě nutnosti zajistí nezbytný transport zraněného; • využívá dostupné pomůcky k poskytování první pomoci ; • dokáže objasnit význam činnosti integrovaného záchranného systému; • je ztotožněn s vlastnostmi zachránce a uvědomuje si právní odpovědnost; • uvědomuje si význam osobní ochrany, nutnost efektivního jednání a vzájemné pomoci při hrozbě nebo vzniku mimořádných událostí.	
Metody výuky Přednášky, praktická cvičení, semináře, diskuse, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci, demonstrace, řešení a rozbor modelových situací, skupinová diskuse.	
Anotace modulu Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Studenti si osvojí základní znalosti první pomoci při různých zdravotních ohrožujících a poškozujících stavech. Výuka je zaměřena na osvojení si souboru jednoduchých úkonů a opatření, která při náhlém ohrožení nebo postižení zdraví člověka omezují rozsah a důsledky tohoto ohrožení či postižení. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového řízení (aktivace složek Integrovaného záchranného systému).	

Cd - Charakteristika modulu - První pomoc

Obsahová náplň

Význam a zajištění první pomoci.

Taktika a strategie poskytování první pomoci.

Integrovaný záchranný systém, medicína katastrof.

Řetězec přežití - vitální funkce a jejich vyšetření v terénu, celkové vyšetření.

Obvazová technika v první pomoci.

Vyprošťování, přemísťování a polohování raněných.

Neodkladná resuscitace dětí a dospělého, vč. zajištění dýchacích cest.

Neodkladné stavy při traumatických poraněních - krvácení, poranění kostí a kloubů, termická poranění, poleptání, druhy a ošetření ran, tonutí, poranění způsobená zvířaty, crush a blast syndrom.

Šokové stavy.

Neodkladné stavy v klinických oborech (chirurgii, porodnictví, neurologii, interním lékařství).

První pomoc při mimořádných událostech – odlišnosti taktiky a strategie.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

BULÍKOVÁ, Táňa, 2011. *Urgentní medicína*. Osvěta. ISBN 978-80-8063-361-5.

BYDŽOVSKÝ, Jan, 2004. *První pomoc*. Praha: Grada. 2004. Vyd. 2. ISBN 978-80-247-0680-1.

BYDŽOVSKÝ, Jan, 2011. *Předlékařská první pomoc*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2334-1.

EVROPSKÁ RADA PRO RESUSCITACI, 2005. *Kapesní vydání doporučených postupů v resuscitaci 2005*, Elsevier Ltd. ISBN: 80-239-7676-1.

FRANĚK O., SOUKUPOVÁ, P., 2013. *První pomoc nejsou žádné čáry, ale dokáže zázraky*. ISBN 978-80-254-5911-9.

KURUCOVÁ, A., 2009. *První pomoc*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2168-2. Doporučené postupy.[online] [cit. 2016-04-01].

LEJSEK, Jan, RUŽIČKA, Petr a Jan BUREŠ, 2010. *První pomoc*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1845-6. Praha: Informatorium. ISBN 978-80-7333-054-5.

Cd - Charakteristika modulu - První pomoc

MUKNŠNÁBLOVÁ, Martina, 2022. *První pomoc*. 2. přepracované vydání. Praha: Vysoká škola tělesné výchovy a sportu Palestra, spol. s r.o., 2022. ISBN 978-80-88462-16-3.

REMEŠ, Roman, TRNOVSKÁ, Silvia, 2013. *Praktická příručka přednemocniční urgentní medicíny*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4530-5.

Cd - Charakteristika modulu - Organizace a řízení ve zdravotnictví

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Organizace a řízení ve zdravotnictví	P-ORZ	
Název modulu anglicky	Organization and management in health care		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.ročník ZO, LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	ZO 2+0, LO 2+0	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	15 (KV 4 + cv 0 + NV 11)		
Forma hodnocení	ZO – Z, LO – KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na moduly: P-VYC, P-ONP, P-NPK, P-RKS		
Vyučující	Mgr. et Mgr. Světlana Frantová		
Cíle modulu			
vysvětlit principy organizace a řízení zdravotní péče v ČR;			

Cd - Charakteristika modulu - Organizace a řízení ve zdravotnictví
• definovat zásady reformy zdravotní péče v ČR a zdravotní politiky státu; • vysvětlit funkci Světové zdravotnické organizace a možnosti spolupráce s ní; • vyhledat ve statistikách informace o zdravotním stavu obyvatelstva a interpretuje jeho vývoj; • chápat význam preventivní péče; • podílet se na ochraně veřejného zdraví, aktivně využívá programy péče o zdraví; • vysvětlit pojem nozokomiální nákazy, jejich vznik, projevy, prevenci; • diskutovat o přínosu balneologie v prevenci a léčbě onemocnění, • popsat pracovní postavení zdravotnického pracovníka, jaké jsou požadavky na jeho kvalifikaci a možnosti kariérního růstu.
Po absolvování modulu student: • chápe systém zdravotní politiky státu a strukturu zdravotnictví v ČR; • zná preventivní programy a jejich možnosti, umí vyhodnotit své povinnosti zdravotnického pracovníka v rámci preventivních programů; • zná své kompetence, práva a povinnosti, vyplývající z profese nutričního terapeuta; • chápe význam celoživotního vzdělávání a profesních organizací pro výkon povolání.
Metody výuky Výklad, diskuze, vyhledávání zdrojů dat, argumentování, práce s literaturou, rozbor osobních zkušeností studentů, řízené samostudium.
Anotace modulu Předmět je koncipován jako teoretický. Předmět poskytne poznatky základů veřejného zdravotnictví, které se zabývá prevencí nemocí, posilováním a prodlužováním života pomocí organizovaného úsilí společnosti s hlavním cílem dosáhnout co nejvyšší možné úrovně zdraví obyvatelstva. Na základě integrace poznatků biomedicínských a společenských věd poskytne informace o organizaci, struktuře, funkcích a řízení jednotlivých složek systému péče o zdraví. Součástí předmětu je problematika financování zdravotnictví v ČR (státní rozpočet, daň, povinné zdravotní pojištění, financování vlastních zdravotnických zařízení, charitativní organizace, nadace aj.).
Obsahová náplň Zdravotní politika WHO. Zdravotní politika a systém zdravotní péče v ČR - cíle a úkoly zdravotní politiky, její subjekty a nástroje, faktory ovlivňující zdravotní politiku, systém zdravotní péče v ČR, legislativa, financování zdravotní péče, organizace a řízení zdravotnictví, podpora a ochrana veřejného zdraví. Cíle a úkoly zdravotní politiky, její subjekty a nástroje. Faktory ovlivňující zdravotní politiku. Systém zdravotní péče v ČR, legislativa. Financování zdravotní péče. Organizace a řízení zdravotnictví. Podpora a ochrana veřejného zdraví.

Cd - Charakteristika modulu - Organizace a řízení ve zdravotnictví

Systém zdravotního pojištění v ČR.

Pracovníci ve zdravotnictví - kategorie zdravotnických pracovníků, pracovní zařazení a možnosti kariérního růstu, celoživotní vzdělávání, profesní organizace.

Strategie realizace obnovy a podpory zdraví v ČR - hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva, základní demografické ukazatele, jejich charakteristika, strategie a koncepce obnovy a podpory zdraví v ČR – východiska, cíle, principy.

Základy epidemiologie a hygieny - základní pojmy, nozokomiální nákazy, prevence nákaz.

Radiační ochrana.

Základy balneologie – základní pojmy, využití minerálních vod v léčbě, lázeňství.

Provázanost zdravotně sociálních organizací.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržování požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

HAMPLOVÁ, Lidmila, 2020. *Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví: pro střední zdravotnické školy*. Praha: Grada Publishing. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5562-5.

JANDOVÁ, Dobroslava, 2014. *Základy balneologie*. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů. ISBN 978-80-7013-573-0.

KUKALOVÁ, Gabriela a Lukáš MORAVEC, 2017. *Systém sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění v ČR*. Vydání třetí. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta. ISBN 978-80-213-2783-2.

MALÍŘ, Jan a Tomáš DOLEŽAL, 2016. *Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod a zdravotnictví: současný stav a perspektivy*. Praha: Wolters Kluwer. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-224-5.

MERTL, Jan, 2022. *Financování zdravotnických systémů v kontextu české zdravotní politiky*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-505-4.

SÚKUPOVÁ, Lucie, 2018. *Radiační ochrana při rentgenových výkonech – to nejdůležitější pro praxi*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-0709-4.

ŠULCOVÁ, Margaréta, 2018. *Veřejné zdravotnictví: učební texty pro zdravotnické obory*. Vydání druhé přepracované. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta zdravotnických studií. ISBN 978-80-7561-115-4.

ŠUSTEK, Petr a Tomáš HOLČAPEK, 2016. *Zdravotnické právo*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-321-1.

Cd - Charakteristika modulu - Organizace a řízení ve zdravotnictví

TUČEK, Milan, 2018. *Hygiena a epidemiologie*. 2., doplněné vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-2463-933-8.

ZLÁMAL, Jaroslav, 2016. *Etika, legislativa a organizace zdravotnictví ČR*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta, Laboratoř růstových regulátorů. ISBN 978-80-7402-247-0.

Cd - Charakteristika modulu - Základy zdravotnického práva

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Základy zdravotnického práva		P-ZZP
Název modulu anglicky	Fundamentals Medical of Law		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	3.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	ZO 5+0, LO 5+0	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	15 (KV 6 + cv0 + NV 9)		
Forma hodnocení	ZO – Z, LO – KZ		
Vstupní požadavky na studenta	P-ORZ, P-MEH, P-ZOS, P-RKS		
Vyučující	Mgr. et Mgr. Světlana Frantová		

Cíle modulu

- definovat základní charakteristiky právních termínů;
- objasnit strukturu právních předpisů v České republice a proces jejich normotvorby;
- popsat pracovně- právní vztahy;
- specifikovat moc soudní, zákonodárnou a výkonnou v České republice;
- porovnat právo veřejné a soukromé;
- klasifikovat trestní a občanské právo;
- seznámit se s úpravou poskytování zdravotnických služeb v právních normách;
- vysvětlit odpovědnost zdravotnických pracovníků při výkonu povolání,
- zná, jak je zajištěno poskytování zdravotní péče cizincům,
- umí aplikovat právo na ochranu osobnosti na situace z ošetrovatelské praxe.

Cd - Charakteristika modulu - Základy zdravotnického práva

Po absolvování modulu student:

- definuje základní právní termíny;
- orientuje se v platné legislativě;
- chápe rozsah zodpovědnosti zdravotnického pracovníka;
- zná a respektuje práva pacientů, umí je aplikovat v praxi;
- rozumí principům veřejného zdravotního pojištění;
- dokáže vyvodit závěry plynoucí z pracovně-právních předpisů;
- zná postupy při řešení pracovně-právních záležitostí;
- orientuje se v problematice podnikání ve zdravotnictví;
- dokáže specifikovat zákon o přestupcích, základní právní přestupky v oblasti zdravotnictví;
- osvojí si problematiku oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, obecné a zvláštní odpovědnosti, rozsahu a způsobu náhrady škody.

Metody výuky

Přednášky, praktická cvičení, semináře, diskuse, psychosociální výcvik, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci, demonstrace, řešení a rozbor modelových situací, skupinová diskuse.

Anotace modulu:

Předmět je koncipován jako teoretický. Poskytuje studentům základní informace o právním systému v České republice, základech práva správního, občanského (pracovního, rodinného, obchodního) a trestního se zaměřením na zdravotně-sociální problematiku. Dále seznamuje s platnými právními předpisy, které upravují poskytování zdravotních a sociálních služeb, právní odpovědnost při výkonu povolání, práva a povinnosti zdravotnických pracovníků, pacientů a orgánů státní správy s ohledem na výrazný vliv mezinárodních úmluv, evropských směrnic, zákonů a podzákonných právních předpisů na právní normy ve zdravotnictví. Cílem předmětu je poskytnout studentům základní přehled právních předpisů týkajících se ochrany soukromí jednotlivců a orientaci v právních principech ochrany osobních údajů a jejich aplikaci v praxi.

Obsahová náplň období:

Základy práva - právo, právní systém, právní normy, právní vztahy.

Ústavní právo - Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod.

Právní normy ve zdravotnictví – zdravotní služby, pracovníci ve zdravotnictví, zdravotní pojištění, léčiva a zdravotnické prostředky, ochrana veřejného zdraví, návykové látky.

Odpovědnost zdravotnického pracovníka při výkonu povolání, odpovědnost ve zdravotnictví – pracovně-právní odpovědnost, občansko-právní odpovědnost, trestní odpovědnost, smluvní a obchodně právní odpovědnost, disciplinární odpovědnost.

Pracovní právo – zásady pracovního práva, právo na práci, subjekty, pracovněprávní vztahy.

Trestní právo – přestupky ve zdravotnictví, přestupkové řízení, trestné činy ve zdravotnictví, trestní řízení.

Soukromé podnikání – základní pojmy, živnostenský zákon, obchodní zákoník, nestátní zdravotnická zařízení.

Občanské právo – subjekty, plná moc, smlouvy, vlastnictví.

Zdravotní pojištění – pojištěnci, práva a povinnosti pojištěnců, plátcí pojistného, zdravotní pojišťovny, zdravotní péče hrazená ze zdravotního pojištění.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

ČELEDVÁ, Libuše a Jan HOLČÍK, 2017. *Nové kapitoly ze sociálního lékařství a veřejného zdravotnictví*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-3809-6.

DOLEŽAL, Tomáš a Adam DOLEŽAL, 2010. *Ochrana práv pacientů ve zdravotnictví*. Praha: Linde. ISBN 978-80-7101-684-6.

HARVÁNEK, Jaromír, 2012. *Teorie práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-104-5.

HORECKÝ, Jiří a Ladislav PRŮŠA, 2019. *Současná struktura služeb dlouhodobé péče a prognóza potřeby sociálních služeb 2019-2050*. Tábor: Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. ISBN 978-80-907053-4-0.

KŘEPELKA, Filip, 2004. *Evropské zdravotnické právo: učební text pro střední školy*. Praha: LexisNexis, Knihovnička Orac. ISBN 80-861-9989-4.

MACH, Jan a Hana KURZOVÁ, 2006. *Medicína a právo: s příklady a otázkami*. Praha: C.H. Beck. ISBN 80-717-9810-X.

MACH, Jan a Marie HORÁKOVÁ, 2018. *Zdravotníci, právo a praxe*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-371-5.

MACH, Jan, 2010. *Lékař a právo: praktická příručka pro lékaře a zdravotníky*. Praha: Grada. ISBN 978-802-4736-839.

NEŠČÁKOVÁ, Libuše, 2012. *Pracovní právo pro neprávnické: rozbor vybraných ustanovení, praktická aplikace, vzory a příklady*. Praha: Grada. Právo pro každého (Grada). ISBN 978-80-247-4091-1.

PRUDIL, Lukáš, 2005. *Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví*. Vyd 4. Brno: NCONZO. ISBN 80-701-3433-X.

PRUDIL, Lukáš, 2017. *Právo pro zdravotnické pracovníky*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer. Právo prakticky. ISBN 978-80-7552-507-9.

SVEJKOVSKÝ, J. a kol., 2016. *Zdravotnictví a právo*. C. H. BECK. ISBN 978-80-7400-619-7.

ŠKOP, Martin a Petr MACHÁČ, 2011. *Základy právní nauky*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-807-3577-094.

Cd - Charakteristika modulu - Základy zdravotnického práva

ŠNĚDAR, Libor a Hana KURZOVÁ, 2008. *Základy zdravotnického práva: s příklady a otázkami*. Praha: LexisNexis CZ. ISBN 978-808-6920-214.

ŠULCOVÁ, Margaréta, 2018. *Veřejné zdravotnictví: učební texty pro zdravotnické obory*. Vydání druhé přepracované. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta zdravotnických studií. ISBN 978-80-7561-115-4.

ŠUSTEK, P. a HOLČAPEK, T. a kol., 2017. *Zdravotnické právo*. Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-321-1

UHEREK, Pavel a Hana KURZOVÁ, 2008. *Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků: komplexní rozbor aktuální právní úpravy: výjimky a právní odpovědnost: řešení sporných a komplikovaných případů z praxe: praktickou součástí jsou zpracované vzory formulářů : publikace poradí i pacientům, osobám blízkým či studentům středních a vysokých škol*. Praha: Grada. ISBN 978-802-4726-588.

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR v platném znění

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina práv a svobod v platném znění

VONDRÁČEK, Lubomír a Petr MACHÁČ, 2005. *Právní předpisy nejen pro hlavní, vrchní, staniční sestry*. Praha: Grada. ISBN 80-247-1198-2.

VOŘÍŠEK, Vladimír, 2018. *Zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení*. Praha: Wolters Kluwer. Praktický komentář. ISBN 978-80-7552-611-3.

Cd - Charakteristika modulu - Řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb		P-RKS
Název modulu anglicky	Quality Management of Provided Health Services		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. ZO
Rozsah modulu (hodin p+c))	ZO 2+0	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	15 (KV 2 + cv 0 + NV 13)		
Forma hodnocení	ZO – KZ		
Vstupní požadavky na studenta	P-ORZ, P-ZZP		
Vyučující	PhDr. Lenka Šípulová		

Cíle modulu

- Umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací;
- Využívat získané poznatky v praxi i běžném životě;
- Seznamit se základy moderního managementu;
- Naučí teorii řízení kvality, metodikám vypracování standardů pro přímou nutriční péči;
- Získat znalosti, vědomosti a dovednosti z oblasti řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb;
- Diskutovat o odborných problémech v souvislosti s kvalitou poskytovaných zdravotních služeb.

Po absolvování modulu student:

- vymezi úlohy managementu jako nástroje řízení a možnosti jeho uplatnění v nutriční péči
- kategorizuje metody a nástroje managementu,
- definuje role a funkce manažera 1., 2. a 3. úrovně,
- popíše principy časového managementu a aplikuje je na úsek nutriční péče,
- popíše principy řízení nutriční péče,
- vysvětlí cíle a prostředky zjišťování kvality se zaměřením na nutriční péči
- objasní funkci standardů
- objasní způsob vnitřního a vnějšího hodnocení organizace a činnosti úseku nutriční péče
- vymezi fáze krizového managementu
- umí zacházet s moderní kancelářskou technikou.

Metody výuky

Přednášky, praktická cvičení, semináře, diskuse, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci, demonstrace, řešení a rozbor modelových situací, skupinová diskuse.

Cd - Charakteristika modulu - Řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a v zajištění bezpečí pacientů, bezpečnosti při práci v systémech zdravotní a sociální péče. Předmět současně seznamuje se základy moderního managementu v oblasti materiálních a personálních zdrojů. Student získá znalosti o kvalitě a jejích indikátorech, typech a etiologii rizik pochybení při poskytování zdravotní péče s ohledem na roli lidského faktoru, pochybení ve vztahu s etikou, prevencí.

Obsahová náplň

Management, význam a uplatnění v profesi nutričního terapeuta

Koncepční rámec managementu.

Management času. Management organizační jednotky.

Management kvality nutriční péče, standardy, auditní činnost.

Osobní management, osobnost manažera, práce manažera 1., 2., 3. úrovně

Management lidských zdrojů.

Marketing v nutriční péči.

Řízení kvality.

Management změn, krizový management.

Informační systémy a komunikace v práci nutričního terapeuta.

Forma a váha hodnocení

Seminární práce, písemný test, plnění průběžně zadávaných prací, jejich elektronické předání vyučujícímu.

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura a pomůcky:

ARMSTRONG, Michael a Stephen TAYLOR, 2015. *Řízení lidských zdrojů: moderní pojetí a postupy*: 13. vydání. Přeložil Martin ŠIKÝŘ. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5258-7.

DUŠKOVÁ, Radka, 2016. *Bezpečnostní a krizový management v praxi*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú. ISBN 978-80-7556-010-0.

GLADKIJI I.. a kol., 2003. *Management ve zdravotnictví*, Computer press, Brno, ISBN80-7226-996-8

KRATOCHVÍL, Oldřich a kol., 2016. *Řízení lidských zdrojů*. 2. aktualizované vydání. Kunovice: Evropský polytechnický institut. ISBN 978-80-7314-376-3.

MALÍK HOLASOVÁ, Věra, 2014. *Kvalita v sociální práci a sociálních službách*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4315-8.

PLEVOVÁ, Ilona, 2012. *Management v ošetrovatelství*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3871-0.

ŠUPŠÁKOVÁ, Petra, 2017. *Řízení rizik při poskytování zdravotních služeb – manuál pro praxi*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-0062-0.

ZÍTKOVÁ, Marie, a kol., 2015. *Vedení nových pracovníků v ošetrovatelské praxi: pro staniční a vrchní sestry*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5094-1.

Cd - Charakteristika modulu - Řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb

ZLÁMAL, Jaroslav a kol., 2014. *Základy managementu pro posluchače zdravotnických oborů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta zdravotnických věd. ISBN 978-80-7402-157-2.

ZLÁMAL, Jaroslav, 2016. *Etika, legislativa a organizace zdravotnictví ČR*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta, Laboratoř růstových regulátorů. ISBN 978-80-7402-247-0.

Cd - Charakteristika modulu - Sociologie a sociální psychologie

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Sociologie a sociální psychologie	P-SSP	
Název modulu anglicky	Sociology and Social Psychology		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. ZO,LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	ZO 2+0, LO 2+0	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	15 (KV 4 + cv0 + NV 11)		
Forma hodnocení	ZO – Z, LO – KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na moduly: P-PSK, P-NPK, P-ONP, P-LEV, P-VYC, P-ORZ		
Vyučující	Mgr. et Mgr. Jana Szűcs		

Cíle modulu

- vytvořit předpoklady pro orientaci v problematice základů sociologie a sociální psychologie,
- propojení sociologie a sociální psychologie s ostatními disciplínami;
- porozumět základním sociologickým teoriím, sociálním procesům a útvarům;
- vytvořit předpoklady pro pohotové a bezproblémové používání znalostí předmětu při výkonu povolání, při komunikaci s klienty, jeho rodinou, spolupracovníky a ostatními týmovými pracovníky.

Po absolvování modulu student:

- chápe sociologii jako vědu a rozumí možnostem jejího využití v oblasti nutriční terapie;
- umí vymezit a správně používat sociologickou terminologii;
- aplikuje metody a techniky sociální psychologie;
- dovede používat metody a techniky sociologického výzkumu v praxi a umí interpretovat jeho výsledky;
- rozumí struktuře společnosti a je schopen objasnit vybrané sociálně psychologické jevy a procesy;
- je schopen reflektovat sociální souvislosti nemocí a sociálně patologickou specifikou pacienta/klienta.

Metody výuky

Přednášky, praktická cvičení, semináře, diskuse, psychosociální výcvik, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci, demonstrace, řešení a rozbor modelových situací, skupinová diskuse.

Anotace modulu

Předmět je koncipován jako teoretický. Objasňuje základní sociologické pojmy, teorie a výzkum. Vede ke komplexnímu a všestrannému nazírání na jevy a procesy ve společnosti ve vztahu k medicíně a klinické výživě. Studenti se seznámí se základními kategoriemi sociologie, se sociologickými perspektivami zdraví a nemoci a jejich analýzou, s metodami a technikami sociologického výzkumu a možnostmi jejich využití při studiu a v

Cd - Charakteristika modulu - Sociologie a sociální psychologie

profesní praxi. Získají poznatky o sociálních vztazích v rodině a profesní skupině. Je orientován na vytvoření základů sociálně psychologického myšlení v kontextu profesí zaměřených na práci s lidmi.

Obsahová náplň období

Sociologie – definice, předmět, vznik, vývoj, metody a techniky, disciplíny, sociologické teorie.

Sociální psychologie - definice a vymezení pojmu sociální psychologie a její vztah k sociologii.

Sociální skupiny, procesy, struktura.

Sociální role, pozice, status.

Skupinová dynamika, sociální postoje.

Metody sociologie a sociální psychologie.

Sociální změna a sociální mobilita.

Sociální percepce, socializace.

Migrace a globalizace.

Sociálně patologické jevy:

- příčiny vzniku závislosti a druhy závislostí - alkoholismus, nikotinismus, drogové závislosti, patologické hráčství; nové společenské závislosti.
- formy léčení, základní otázky prevence závislosti, protidrogová politika v České republice.
- sexuální deviace, homosexualita, motivace a varianty sebevražedného jednání, prostituce.

Aplikovaná sociologie – sociologie zdraví, nemoci, umírání a zdravotní péče, sociologie rodiny, sociologie organizace a práce, rovné příležitosti mužů a žen a jiná aktuální témata v sociologii.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

BÁRTLOVÁ, Sylva, 2003. *Sociologie medicíny a zdravotnictví*. Vyd. 5., přeprac. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů. ISBN 80-7013-391-0.

DANICS, Štefan a kol., 2019. *Základy sociologie a politologie*. 4. upravené a rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-751-1.

Cd - Charakteristika modulu - Sociologie a sociální psychologie

KUCHAŘOVÁ, Věra a kol., 2019. *Česká rodina na počátku 21. století: životní podmínky, vztahy a potřeby*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON) v koedici s Výzkumným ústavem práce a sociálních věcí. Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-275-3.

LE BON, Gustave, 2019. *Duše davu*. Přeložil Ladislav HOFMAN, přeložil Zdeněk ULLRICH. V Praze: ABB. Národovecká knihovnička. ISBN 978-80-88302-00-1.

Mezinárodní den rodiny, 2014: rodina a společnost: sborník projevů z mezinárodní konference pořádané dne 22. května 2014 v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Praha: Ideál, 2014. ISBN 978-80-86995-28-1.

NAKONEČNÝ, Milan, 2020. *Sociální psychologie*. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton. ISBN 978-80-7553-842-0.

PETRUSEK, Miloslav, 2011 *Dějiny sociologie*. Praha: Grada. Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-3234-3.

URBAN, Lukáš, 2022. *Sociologie: klíčová témata a pojmy*. 2., doplněné a aktualizované vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-3056-6.

VÝROST, Jozef a kol., 2019. *Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace*. Praha: Grad. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-5775-9.

Cd - Charakteristika modulu - Psychologie a komunikace

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Psychologie a komunikace		P-PSK
Název modulu anglicky	Psychology and Communication		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r., 2r. ZO, LO

Cd - Charakteristika modulu - Psychologie a komunikace

			3.r. ZO
Rozsah modulu (hodin p+c))	1.r. ZO 2+3, LO 2+3 2.r. ZO 2+3, LO 2+3 3r. ZO 2+3	ECTS	5
Jiný způsob vyjádření rozsahu	30 (KV 10 + cv 15 + NV 5)		
Forma hodnocení	1.a 2. r. ZO – KZ, LO – KZ, 3. r. ZO - ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na moduly: P-ZOS, P-ZSO, P-ONP, P-NPK, P-LEV, P-KLV		
Vyučující	Mgr., Bc. Miriam Návrátová, DiS.		

Cíle modulu

- komunikovat s klienty/pacienty, jejich příbuznými, pracovním týmem;
- vyjadřovat se jasně a srozumitelně, dbát na dodržování jazykové normy;
- jednat v souladu s etickými, právními a společenskými principy, angažovat se ve prospěch druhých lidí, projevovat empatii, takt a toleranci;
- respektovat sociokulturní odlišnosti, nepodléhat předsudkům;
- plánovat a řídit své učení a pracovní činnost, kriticky vyhodnocovat dosažené výsledky;
- vyrovnávat se se zátěžovými situacemi a adekvátně je řešit;
- prezentovat sebe a svou práci;
- zvládat asertivitu;
- umět přijímat oprávněnou kritiku svých nedostatků jako stimul pro své další zdokonalování a osobní růst rozvíjet osobnost studentů, formovat jejich vztah k povolání a rozvíjet jejich profesní kompetence, zejména vztah ke klientům;
- přispívat k pochopení jedinečnosti člověka a jedinečností jeho chování a prožívání;
- porozumět struktuře a dynamice osobnosti z hlediska hlubinných, humanistických, behaviorálních, ale i sociologizujících psychologických přístupů;
- zprostředkovat studentům poznání sama sebe i druhých z hlediska fungování lidské psychiky v procesu sociální interakce.
- rozvíjet osobnost studentů, formovat jejich vztah k povolání a rozvíjet jejich profesní kompetence, zejména vztah ke klientům;
- přispívat k pochopení jedinečnosti člověka a jedinečností jeho chování a prožívání;
- porozumět struktuře a dynamice osobnosti z hlediska hlubinných, humanistických, behaviorálních, ale i sociologizujících psychologických přístupů;
- zprostředkovat studentům poznání sama sebe i druhých z hlediska fungování lidské psychiky v procesu sociální interakce;
- angažovat se ve prospěch druhých, projevovat empatii a přiměřenou toleranci;
- profesionálně se chovat a jednat;
- umět aplikovat vědomosti a dovednosti z psychologie a komunikace při poznávání osobnosti klientů/pacientů při řešení praktických situací edukace i v osobním životě;
- řídit své učení a pracovní činnost, kriticky vyhodnocovat dosažené výsledky;
- dbát na své zdraví a umět se vyrovnávat se zátěžovými situacemi;
- schopnost ovlivňovat své chování a prožívání a rozvíjet svoji osobnost.

Po absolvování modulu student:

- popíše sociokulturní specifika komunikace a aplikuje je v konkrétní situaci;
- vysvětlí principy komunikace na různých úrovních sociálních vztahů;
- popíše zásady vedení rozhovoru a aplikuje je v konkrétní situaci;
- profesionálně vystupuje a kultivovaně se vyjadřuje v konkrétních situacích;
- rozumí verbálním i neverbálním projevům klientů, a je schopen na tyto projevy adekvátně reagovat;
- rozumí sociální percepci a popíše zásady při pozorování;
- orientuje se v relaxačních technikách;
- chápe význam psychologie pro sebe sama a pro klienty, spolupracovníky;
- umí vysvětlit, jak se dělí psychologické disciplíny;
- má přehled o jednotlivých psychologických metodách a umí je využít v praxi;
- dokáže vysvětlit biologickou a sociální podmíněnost psychiky;
- umí definovat psychické procesy a určit jejich charakteristiky;
- dokáže rozlišit strukturu a jednotlivé vlastnosti osobnosti;
- dokáže využít zdroje lidské motivace k rozvoji osobnosti;
- umí poskytnout informace týkající se rozvoje schopností osobnosti;
- dokáže rozlišit jednotlivé typy temperamentu, využít jejich kladů a zmírňovat jejich nedostatky.
- je schopen objasnit pojetí životního cyklu člověka, jeho fáze a změny, porovnat různé teoretické názory;
- charakterizuje jednotlivá vývojová období a zvláštnosti osobnosti, vyvodí závěry pro nutriční praxi;
- aplikuje osvojené poznatky do klinické praxe a zvolí nejvhodnější přístup ke svěřeným klientům;
- chápe předmět sociální psychologie, jeho vztah k jiným vědám a dokáže vysvětlit význam pro práci nutričního terapeuta;
- umí objasnit na příkladech proces socializace, sociální postoje, sociální postavení jedince, jeho roli, pozici, status;
- zná význam sociálních skupin a orientuje se v procesech a vztazích, které ve skupinách probíhají;
- umí identifikovat vztahy mezi členy skupiny a vysvětlit příčiny a možné důsledky náročných životních situací a uvést různé způsoby jejich řešení;
- dokáže se orientovat v základní problematice závislostí a sociálně patologických jevech.
- zná faktory ovlivňující psychiku a jednání nemocného, dokáže identifikovat změny v jeho chování;
- chápe a umí objasnit podstatu psychosomatických onemocnění;
- řeší vhodným způsobem různé profesní situace, využívá při tom vědomosti a dílčí dovednosti z osobnostní, vývojové a sociální psychologie;
- zná zvláštnosti přístupu ke klientům na jednotlivých pracovištích a umí je vhodně aplikovat;
- zná zvláštnosti přístupu ke klientům z různých kultur.

Metody výuky

Přednášky, praktická cvičení, semináře, diskuse, psychosociální výcvik, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci, demonstrace, řešení a rozbor modelových situací.

Anotace modulu

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický komplex seznamující se základní psychologickou terminologií, s psychickými procesy a jejich charakteristikou, s psychologickými teoriemi osobnosti, s poznatky o citovém prožívání, kognitivních procesech a chování člověka. Podává základní informace o ontogenezi lidské psychiky a vývoji psychosociálních potřeb jedince od narození až do smrti, které směřuje ke kvalitnějšímu pochopení chování nemocného jedince, k pochopení jeho potřeb i problémů, které nemoc přináší jemu i jeho rodině. Řeší problematiku psychologie nemocných jedinců všech věkových skupin v souvislosti s požadavky na výživu. Problematika komunikace tvoří základ profesionálních znalostí a dovedností nutričního terapeuta při navazování kontaktu a získávání důvěry pacienta/klienta pro další účinnou a kvalitní péči o jeho individuální nutriční potřeby. Naučí zásadám a dovednostem adekvátní komunikace s pacienty/klienty, se spolupracovníky, popř. s rodinnými příslušníky a dalšími osobami. Studenti se seznámí s problematikou komunikace s osobami se specifickými potřebami (menšiny, etnika, agresivní pacienti, osoby závislé)

Obsahová náplň

Psychologie jako věda, předmět a odvětví psychologie, vztah k jiným vědním disciplínám, využití psychologie v praxi, psychické jevy.

Fylogeneze, ontogeneze, reflexní činnost, chování, učení.

Psychologická charakteristika osobnosti, struktura osobnosti.

Motivační vlastnosti osobnosti.

Schopnosti, kreativita.

Seberegulační vlastnosti osobnosti -sebeuvědomění, sebepojetí, sebehodnocení, sebereflexe, rozvoj a seberealizace osobnosti.

Temperament.

Volní procesy, charakter.

Vnímání, paměť.

Představy, fantazie.

Myšlení, řeč.

City, pozornost.

Psychologické metody poznávání a posuzování osobnosti.

Faktory zkreslující poznávání a posuzování osobnosti.

Komunikace jako forma sociální interakce, sebepoznávání a sebepozorování.

Sociální percepce, interpersonální vnímání.

Pozorování, asertivita, agresivita.

Devalvace, evalvace, empatie.

Neverbální komunikace - nácvik v modelových situacích (mimika, gestika, proxemika, posturologie, kinezika, piktogramy).

Verbální komunikace.

Komunikátor, komunikant, komuniké, komunikační kanál.

Psychologický dopad komunikace na klienty, chyby v komunikaci.

Rétorika a rétorické dovednosti, kultura řeči.

Komunikace s osobami se specifickými potřebami (menšiny, etnika, agresivní pacienti, osoby závislé).

Cd - Charakteristika modulu - Psychologie a komunikace

Vymezení předmětu vývojové psychologie, základní pojmy a definice.

Životní cyklus člověka: definice a různá pojetí, vývojové fáze a předěly v životě jedince.

Období prenatalní, perinatální a postnatální.

Kojenecké období, psychická deprivace v raném dětství, možnosti poškození dítěte v prvním roce života.

Období batolete.

Období předškolního věku.

Vstup dítěte do školy - školní zralost.

Období mladšího školního věku.

Pojetí dětství v minulosti a dnes, vztah k dětem v různých kulturách a sociálních skupinách, týrané a zneužívané dítě, ochrana dítěte společností.

Období dospívání - prepuberta, puberta.

Adolescence a její fyziologické a psychologické znaky a významné události, krize a traumata, rozdíly mezi pohlavími.

Dospělost - raná, střední a pozdní.

Stáří - fáze a znaky, adaptace na stáří, změny v osobnosti starých lidí, aktivní stáří, postoje ke stáří a starým lidem ve společnosti, v rodině a v různých kulturách.

Problematika umírání a smrti.

Zdravotnická psychologie – vymezení, význam, rozdělení.

Stres – teorie stresu, faktory.

Syndrom vyhoření a jeho prevence.

Psychologická problematika nemoci.

Nemocný a zdravotník.

Role zdravotnického pracovníka.

Psychologická problematika dětských pacientů.

Psychologická problematika tělesně a smyslově postižených.

Psychologická problematika dlouhodobých a infaustních onemocnění - problém onkologie, dialýzy.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Cd - Charakteristika modulu - Psychologie a komunikace

Studijní literatura a pomůcky

- BERAN, Jiří. a kol., 2010. *Lékařská psychologie v praxi*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1125-6.
- COLLIN, Catherine a kol., 2019. *Kniha psychologie*. Vydání druhé. Přeložil Michaela BUCHTELOVÁ, přeložil Ivana MIČÍNOVÁ, přeložil Otakar VOCHOČ. Praha: Euromedia Group. Universum (Euromedia Group). ISBN 978-80-7617-356-9.
- DRAPELA, Victor J, 2021. *Přehled teorií osobnosti*. Vydání sedmé. Přeložil Karel BALCAR. Praha: Portál. ISBN 978-80-2621-709-1.
- GRUBER, David, 2020. *Zlatá kniha komunikace*. 8. Ostrava: Gruber TDT. ISBN 978-80-85625-14-1.
- HAYES, Nicky, 2021. *Základy sociální psychologie*. Vydání osmé. Přeložil Irena ŠTĚPANÍKOVÁ. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1850-0.
- HONZÁK, Radkin, 2018. *Jak žít a vyhnout se syndromu vyhoření*. 3. vydání. V Praze: Vyšehrad. ISBN 9788076010048.
- IKERN, Hans a kol., 2015. *Přehled psychologie*. Vydání páté. Přeložil Magdalena VALÁŠKOVÁ. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0871-6
- JANÁČKOVÁ, Laura, 2014. *Život je boj: praktický průvodce rakovinou pro nemocné a jejich blízké*. Ilustroval Aleš ČUMA. V Brně: Grifart. ISBN 978-80-905337-4-5.
- JANOUSEK, Jaromír, 2015. *Psychologické základy verbální komunikace: projevy psychických funkcí ve verbální komunikaci, významová dynamika a struktura komunikačního aktu, komunikace písemná, ženská, mužská, virtuální, vnitřní kooperace a vnitřní řeč ve verbální komunikaci*. Praha: Grada. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4295-3.
- JOCHMANNOVÁ, Leona a Tereza KIMPLOVÁ, 2021. *Psychologie zdraví: biologické, psychosociální, digitální a spirituální aspekty*. Praha: Grada. Psyché (Grada). ISBN 978-80-271-2569-2.
- KŘIVOHLAVÝ, Jaro, 2012. *Konflikty mezi lidmi*. Praha: Grada. ISBN 80-7367-407-6.
- KUČERA Dalibor, 2013. *Moderní psychologie*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4621-0.
- LILLEY, Roy C, 2020. *Jak jednat s problematickými lidmi: rychlé a účinné strategie jednání nejen s potížisty*. Přeložil Tomáš PIÑOS. V Brně: Lingea. Vstříc úspěchu. ISBN 978-80-7508-607-5.
- LOŠŤÁKOVÁ, Olga, 2020. *Empatická a asertivní komunikace: jak zvládat obtížné komunikační situace*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-2227-1
- MYDLÍKOVÁ, Eva a kol., 2021. *Diagnostika syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte*. Přeložil Milada HOLÍČKOVÁ. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1834-0
- NAKONEČNÝ, Milan, 2020. *Sociální psychologie*. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton. ISBN 978-80-7553-842-0
- NAKONEČNÝ, Milan, 2021. *Psychologie osobnosti*. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton. ISBN 978-80-7553-886-4
- PEŠEK, Roman a Ján PRAŠKO, 2016. *Syndrom vyhoření: jak se prací a pomáháním druhým nezničit: pohledem kognitivně behaviorální terapie*. V Praze: Pasparta. ISBN 9788088163008.
- ROSENBERG, Marshall B, 2020. *Nenásilná komunikace v praxi*. Přeložil Hana ANTONÍNOVÁ. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1651-3.
- ŘÍČAN, Pavel, 2013. *S dětmi moudře a chytře*. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0343-8.
- ŘÍČAN, Pavel, 2014. *Cesta životem*. Vyd. 3. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0772-6.
- SPERRY, Rachel W, 2016. *Komunikace v problémových situacích s dítětem v MŠ*. Přeložil Olga von POHL. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1115-0.

Cd - Charakteristika modulu - Psychologie a komunikace

ŠAROUNOVÁ, Jana, 2014. *Metody alternativní a augmentativní komunikace*. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0716-0.

ŠPAČEK, Ladislav, 2019. *Moderní etiketa*. Praha: Mladá fronta. ISBN 978-80-204-5445-4.

VÁGNEROVÁ, Marie a Lidka LISÁ, 2021. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*. Vydání třetí, přepracované a doplněné. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-4961-0.

VÁGNEROVÁ, Marie, 2014. *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0696-5.

VÁGNEROVÁ, Marie, 2016. *Obecná psychologie: dílčí aspekty lidské psychiky a jejich orgánový základ*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 9788024632681

VENGLÁŘOVÁ, Martina a Gabriela MAHROVÁ, 2006. *Komunikace pro zdravotní sestry*. Praha: Grada. ISBN 80-247-1262-8.

VÝROST, Jozef a kol., 2019. *Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace*. Praha: Grada. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-5775-9.

ZACHAROVÁ, Eva, 2017. *Zdravotnická psychologie: teorie a praktická cvičení*. 2., aktualizované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing. Sestra (Grada). ISBN 978-80-271-0155-9.

Cd - Charakteristika modulu - Základy pedagogiky a edukace

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Základy pedagogiky a edukace	P-ZPE	
Název modulu anglicky	Foundations of pedagogy and education		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	2.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	ZO 0+3, LO 0+3	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	15 (KV 0 + cv 6 + NV 9)		
Forma hodnocení	ZO – Z, LO – KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na moduly: P- PSK, P-LEV, P- NPK, P-KLV, P- ONP		
Vyučující	Mgr. et Mgr. Jana Szűcs		

Cíle modulu

- nácvik komunikace a osvojení dovedností ke zvládnutí edukačního procesu, včetně zápisu v edukačním záznamu;
- získávat a předávat informace z oblasti nutriční péče v rámci primární a sekundární prevence, a dále v rámci nutriční terapie;
- samostatně vytvářet edukační materiály s adekvátním obsahem, dle potřeb klienta, při jejich tvorbě využívat vlastní kreativní dovednosti;
- používat motivační techniky, vést, vychovávat a vzdělávat pacienty/klienty v oblasti specializované nutriční péče.

Po absolvování modulu student:

- chápe význam edukačního procesu pro sebe sama a pro klienty, spolupracovníky;
- umí vysvětlit, jak se dělí edukace z pohledu informací a z pohledu edukovaných;
- má přehled o jednotlivých edukačních metodách a umí je využít v praxi;
- umí poskytnout informace týkající se nutričních opatření;
- dokáže rozlišit rysy osobnosti za účelem volby adekvátních edukačních technik;
- aplikuje osvojené poznatky do klinické praxe a zvolí nejvhodnější přístup ke klientům;
- chápe vztah pedagogiky k jiným vědám a dokáže vysvětlit její význam pro práci nutričního terapeuta;
- zná faktory ovlivňující psychiku a jednání nemocného, dokáže identifikovat změny v jeho chování;
- chápe a umí objasnit podstatu psychosomatických onemocnění;
- zná zvláštnosti přístupu ke klientům na jednotlivých odděleních a umí je vhodně aplikovat;
- zná zvláštnosti přístupu ke klientům z různých kultur;
- zná sociokulturní specifika komunikace a aplikuje je v konkrétní situaci;
- dodržuje zásady vedení rozhovoru;
- profesionálně vystupuje a kultivovaně se vyjadřuje;

Cd - Charakteristika modulu - Základy pedagogiky a edukace

- rozumí verbálním i neverbálním projevům klientů, a je schopen na tyto projevy adekvátně reagovat;
- dodržuje etická pravidla v rámci edukačního procesu.

Metody výuky

Instruktaž, praktická cvičení, skupinová výuka, diskuse, psychosociální výcvik, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci, skupinová diskuze, písemné zpracování edukačního materiálu.

Anotace modulu

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek, který je zaměřen na získání poznatků o významu obecné pedagogiky jako integrující disciplíny pro záměrné vedení výchovně vzdělávacího procesu zejména v oblasti vzdělávání dospělých. Studenti se seznámí se základy didaktiky a jejího využití v edukačním procesu s využitím aktivizačních metod a současně při působení nutričního terapeuta na účastníky kvalifikačního a celoživotního vzdělávání. Cílem předmětu je poskytnout studentům poznatky z oboru pedagogiky a didaktiky tak, aby byl student schopen se orientovat v teoretických znalostech oboru a mohl tyto poznatky využít v rámci své edukační činnosti u pacienta/klienta, jeho blízkých i komunity. Studenti si osvojí znalosti o podmínkách, procesech, formách a metodách edukace jako základních krocích edukačního procesu a jeho praktické aplikaci nejen u pacientů/klientů, ale i u dalších členů rodiny i zdravotnického týmu. Součástí předmětu je problematika edukace dětí a osob o dítě pečujících.

Obsahová náplň

Základy pedagogiky

Pedagogika jako vědní obor, pedagogické pojmy, pedagogické disciplíny.

Základy speciální pedagogiky.

Výchovně – vzdělávací (edukační) proces.

Oddíly, fáze a vzájemné vztahy ve výchovně-vzdělávacím procesu.

Systém didaktických zásad.

Jednotlivé zásady a jejich souvislosti v souboru zásad.

Edukační proces – fáze edukačního procesu, edukační proces u jednotlivých věkových kategorií, edukační proces u jednotlivých diagnóz, edukační proces u klienta s handicapem, význam edukace.

Edukační proces jedince a diferencovaných skupin klientů, individuální edukace, skupinová edukace.

Základní edukace, specializovaná edukace, reedukace.

Edukace jedince, rodinných příslušníků, masová výchova, edukace cizinců.

Dokumentace v edukačním procesu, edukační materiály – edukační záznam a jeho náležitosti, formy edukačních materiálů dle obsahu, formy edukačních materiálů dle psychosomatického stavu klienta.

Orientace v sortimentu nutričních zdrojů.

Potravinové skupiny – zastoupení jednotlivými produkty, složení produktů, nutriční hodnoty produktů a jejich význam ve výživě člověka.

Potraviny určené pro zvláštní výživu, funkční potraviny a potravinové doplňky.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Cd - Charakteristika modulu - Základy pedagogiky a edukace

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek;
- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

BALVÍN, Jaroslav a kol., 2012. *Pedagogika, andragogika a multikulturalita: Učební text pro střední zdravotnické školy, obor zubních laborantů, lékárenských laborantů, očních optiků asistentů hygienické služby*. Vyd. 1. Editor Miloš Grim, Oldřich Fejfar. Praha: Hnutí R, 1 sv. (různé stránkování). ISBN 978-80-86798-07-3.

ČAPEK, Robert, 2015. *Moderní didaktika: lexikon výukových a hodnoticích metod*. Praha: Grada. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-3450-7.

JIRÁSEK, Ivo, 2019. *Zážitková pedagogika: teorie holistické výchovy (v přírodě a volném čase)*. Praha: Portál. Gymnasion. ISBN 978-80-262-1485-4.

JIRKOVSKÁ, Alexandra a kol., 2017. *Skupinová edukace diabetiků: jak na to...* Semily: Geum. ISBN 978-80-87969-33-5.

KREJČÍ, Milada a kol, 2021. *Výchova ke zdravému životnímu stylu: hybridní učebnice pro 2. stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií*. 2. vydání. Plzeň: Fraus. Škola s nadhledem. ISBN 978-80-7489-732-0.

OPRAVILOVÁ, Eva, 2016. *Předškolní pedagogika*. Praha: Grada. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-5107-8.

PETTY, Geoffrey, 2013. *Moderní vyučování*. 6., rozš. a přeprac. vyd. Přeložil Jiří FOLTÝN. Praha: Portál. ISBN 80-262-0367-4.

Projekt „Dobrý cukr“, 2021. *Videonávody pro život s diabetem*. [online] Dobrý cukr [cit. 11.8.2021] Dostupné z: <https://www.dobrycukr.cz/index.php>

PRŮCHA, Jan, 2017. *Moderní pedagogika*. Šesté, aktualizované a doplněné vydání. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1228-7.

SIEGLOVÁ, Dagmar, 2019. *Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-2254-7.

SLOWÍK, Josef, 2016. *Speciální pedagogika*. 2., aktualizované a doplněné vydání. Praha: Grada. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-271-0095-8.

Cd - Charakteristika modulu - Informatika ve zdravotnictví

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Informatika ve zdravotnictví		P-IVZ
Název modulu anglicky	Informatics in Health Care		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin p+c))	ZO 0+2, LO 0+2	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	15 (KV 0 + cv 4 + NV 11)		
Forma hodnocení	ZO – Z, LO – KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na moduly: P-TPP, P-VOZ, P-NPK, P-ONP, P-LEV, P-KLV		
Vyučující	Mgr. Kamil Horák		

Cíle modulu:

Cílem výuky je zdokonalit studenty v dovednosti pracovat s prostředky IKT a naučit je pracovat s aplikačním programovým vybavením využívaným v praxi daného oboru.

Po absolvování modulu student:

- aplikuje nabyté znalosti při používání prostředků IKT ve své pracovní činnosti;
- ovládá na pokročilé úrovni kancelářský software;
- aktivně používá metody a prostředky ochrany a zabezpečení dat, dodržuje zákon na ochranu duševního vlastnictví;
- vyhledává informace z otevřených i uzavřených zdrojů a dále je využívá;
- využívá prostředky IKT pro efektivní prezentaci výsledků své práce;
- používá zdravotnické softwary platné pro daný obor.

Metody výuky:

Cvičení, konzultace, řízené samostudium, počítačové demonstrace, procvičování dovedností, práce s příručkami, samostatné aktivity při vypracování projektové práce, demonstrace, samostatná práce s programy, zpracování elektronické zdravotnické dokumentace

Anotace modulu

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah předmětu je zaměřen na informace související s administrativními činnostmi ve zdravotnictví a poznatky o využití výpočetní techniky ve zdravotnických zařízeních. Studenti se seznámí s právními předpisy týkajícími se vedení zdravotnické dokumentace, včetně elektronické, a její bezpečnosti. Praktická cvičení jsou zaměřena na simulovanou práci s nemocničním informačním systémem a také na standardní práci s běžnými kancelářskými aplikacemi a informačními zdroji. Student bude schopen se zaměřením na oblast zdravotnictví prokázat schopnosti a nejběžnější postupy a návyky v zacházení s daty, informacemi, znalostmi, dále zdokonalení v oblasti kritického uvažování v medicíně

Cd - Charakteristika modulu - Informatika ve zdravotnictví

založené na důkazech, pochopení logiky zdravotnického prostředí, komunikace s profesionály i laiky, porozumění základnímu využití informačních a komunikačních technologií ve zdravotnickém prostředí.

Obsahová náplň

Význam informačních a komunikačních technologií v oblasti zdravotnictví.

Využití počítačů ve zdravotnickém systému.

Ochrana a zabezpečení dat.

Aplikace: textový procesor.

Typografické zásady - úprava oficiálních dokumentů, obrázky a grafická úprava dokumentů, hromadná korespondence.

Aplikace: tabulkový procesor - funkce, grafy, zpracování hromadných dat, kontingenční tabulky, export a import dat z jiných zdrojů.

Fotografie, digitální fotoaparát - základní úprava obrázků, základní ovládání přístroje.

Elektronická pošta a další možnosti elektronické komunikace.

Zdravotnický software pro administrativní činnosti a vedení dokumentace v praxi.

Zdravotnický informační systém, uživatelské programy pro nutriční terapeutů.

Zdravotnická problematika na internetu - on-line vyhledávání v oblasti zdravotní péče, portály, servery, vyhledávání odborné literatury, zdravotnická statistika.

Eticko-právní otázky související s využíváním informačních zdrojů a ochranou citlivých osobních údajů
legislativa - odpovědnost informačních odborníků.

Internet – prohlížeče, vyhledávání, třídění a zpracování informací umístěných na internetu, publikování a vystupování na internetu.

Forma a váha hodnocení

Seminární práce, písemný test, plnění průběžně zadávaných prací, jejich elektronické předání vyučujícímu.

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura:

BOTLÍK, Josef, 2018. *Informatika pro profesně zaměřené obory: distanční studijní text*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné. ISBN 978-80-7510-317-8.

GALBA, Alexander, PAVLÍČEK, Antonín, 2012. *Moderní informatika*. Praha: Professional Publishing s.r.o. ISBN 978-80-7431-109-3.

KLATOVSKÝ, Karel, 2014. *Microsoft Word 2013 nejen pro školy*. Prostějov: Computer Media. ISBN 978-80-7402-144-2.

LAURENČÍK, Marek, 2020. *Excel 2019: práce s databázemi a kontingenčními tabulkami*. Praha: Grada. Průvodce. ISBN 978-80-271-1391-0.

NAVRÁTIL, Pavel, 2015. *Příklady a cvičení z informatiky: zadání*. 3. vydání. Prostějov: Computer Media. ISBN 978-80-7402-160-2.

PAVLÍČEK, Antonín a kol., 2017. *Moderní informatika*. Druhé, rozšířené vydání. Praha: Professional Publishing. ISBN 978-80-906594-6-9.

Cd - Charakteristika modulu - Informatika ve zdravotnictví

PECINOVSKÝ, Josef, PECINOVSKÝ, Rudolf, 2019. *Office 2019: Průvodce uživatele*. Praha: Grada Publishing, a.s. ISBN 978-80-247-2303-7.

ROUBAL, Pavel, 2019. *Informatika a výpočetní technika pro střední školy*. 2. vydání. Brno: Computer Press. Česká škola (Computer Press). ISBN 978-80-251-4951-5.

ŘEZANKOVÁ, Hana, 2017. *Analýza dat z dotazníkových šetření*. 4. doplněné vydání. Professional Publishing, Praha. ISBN 978-80-906594-8-3.

SLANINOVÁ, Kateřina a Dominik VYMĚTAL, 2013. *MS Office Word 2010: řešené příklady: pro prezenční a kombinovanou formu studia*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné. ISBN 978-80-7248-845-2.

ZVÁROVÁ, Jana, 2003. *Biomedicínská informatika I. Základy informatiky pro biomedicínu a zdravotnictví*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-0609-5.

Cd – Charakteristika modulu - Základy metodologie vědeckého výzkumu a statistiky			
Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Základy metodologie vědeckého výzkumu a statistiky	P–ZMV	
Název modulu anglicky	Fundamentals of Methodology Resaarch and Statistics		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	2.r. ZO, LO 3.r. ZO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	2.r. ZO 0+5, LO 0+5 3.r. ZO 0+5	ECTS	3
Jiný způsob vyjádření rozsahu	23 (KV 0 + cv15 + NV 8)		
Forma hodnocení	2.r. ZO – Z, LO – KZ, 3.r. ZO – KZ		
Vstupní požadavky na studenta	P-IVZ		
Vyučující	Mgr. Soňa Bocková, Ph.D., Ing. Lada Uchaľová		
Cíle modulu			
- základní orientace v pojmech a problematice výzkumu a statistiky; - osvojení si základů práce s odbornou literaturou a orientace v současném dění v oblasti výzkumu ve zdravotnictví; - schopnost uplatnit znalosti práce s výpočetní technikou při realizaci výzkumné činnosti ustanovení základů kritického myšlení.			
Po absolvování modulu student:			
- umí vysvětlit přínos výzkumu v oblasti zdravotnictví; - vymezí oblasti výzkumu, pozná jednotlivé etapy výzkumu; - popíše metodiku výzkumu, vysvětlí základní pojmy; - dokáže aplikovat vhodné výzkumné metody a techniky ve zdravotnictví; - umí se zapojit do výzkumného projektu; - statisticky zpracuje data z výzkumné činnosti pomocí tabulkových kalkulačků; - analyzuje, interpretuje a prezentuje získaná data a výsledky výzkumu.			
Metody výuky			
Semináře, praktická cvičení, řešení modelových situací, projekty, předvedení statistických postupů a samostatné aktivity studentů při zjišťování informací nutných k statistickému rozboru a vyhodnocení, řízené samostudium, práce s literaturou a PC, studentské projekty.			

Cd – Charakteristika modulu - Základy metodologie vědeckého výzkumu a statistiky

Anotace modulu

Modul se skládá ze dvou předmětů

Základy metodologie vědeckého výzkumu

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický, který předpokládá aplikaci znalostí získaných v ostatních odborných předmětech. Naučí studenty zvládnout základní terminologii z oblasti výzkumu, pochopit význam základních fází výzkumného procesu a umět využívat výsledky výzkumu v klinické nutričně poradenské praxi. Cílem předmětu je naučit studenty podílet se na výzkumných projektech.

Základy statistiky

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah předmětu je zaměřen na statistickou analýzu medicínských a biologických dat potřebných pro nalezení, chápání a vysvětlování vztahů mezi pozorovanými ději. Cílem je seznámit studenty se základními pojmy statistiky (biostatistiky) a základními statistickými metodami, které se používají při vyhodnocování biologických jevů.

Obsahová náplň

Základy metodologie vědeckého výzkumu

Charakteristika vědeckého výzkumu a výzkumu ve zdravotnictví;

Podíl zdravotnického pracovníka na výzkumné činnosti, kritické myšlení;

Etické principy vědecké práce ve zdravotnictví;

Metody, procedury a techniky výzkumu ve zdravotnictví;

Fáze vědeckého výzkumu;

Realizace a organizace výzkumné činnosti.

Práce s odborným textem, literaturou.

Normy pro citace, použitá literatura, stylistická a jazyková stránka výzkumné práce, cizojazyčné resumé.

Stanovení cílů práce a pracovních hypotéz, stanovení metodiky výzkumu, statistické zhodnocení dat a jejich kritická analýza, důkaz vztahu hypotéz a výsledků práce.

Základy statistiky

Význam statistiky – příklady statistických šetření ve zdravotnictví.

Úvod do statistické metodologie.

Základní pojmy statistiky (znak, statistický soubor, výběrová šetření, popisné charakteristiky statistických souborů).

Statistické funkce tabulkových kalkulačků, zpracování dat z výzkumu.

Analýza, interpretace a prezentace výsledků výzkumné činnosti.

Forma a váha hodnocení výsledků vzdělávání

Obsah a způsob hodnocení výsledků vzdělávání studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění % účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;
- úspěšné splnění zápočtových testů;

Cd – Charakteristika modulu - Základy metodologie vědeckého výzkumu a statistiky

- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;
- v případě nedodržení požadované účasti v přípravě splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky

BÁRTLOVÁ, Sylva a kol., 2005. *Výzkum v ošetrovatelství*. Brno: NCONZO. ISBN 80-7013-416-X.

ČNS ISO 690: 2011. *Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Dostupné z <http://sites.google.com/site/novaiso690/ke-stazeni>.

FARKAŠOVÁ, Dana a kol., 2002. *Výskum v ošetrovatelstve*. Martin: Osveta. ISBN 80-806311-5.

GREENHALGH, Trisha, 2003. *Jak pracovat s vědeckou publikací*. Praha: Avicenum. ISBN 80-247-0310-6.

HENDL Jan, 2012. *Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat*. Praha: Portál. 736 s. ISBN 978-80-262-0200-4.

JAROŠOVÁ, Darja, ZELENÍKOVÁ, Renata, 2010. *Vyhledávací strategie, vyhledávání nejlepších publikovaných důkazů, práce s elektronickými databázemi. Kurz*. Ostrava: ÚO, FZS.

JAROŠOVÁ, Darja a ZELENÍKOVÁ Renáta, 2014. *Ošetrovatelství založené na důkazech: evidence based nursing*. Praha: Grada. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5345-4.

KUTNOHORSKÁ, Jana, 2009. *Výzkum v ošetrovatelství*. Praha: Grada Publishing, a.s. ISBN 978-80-247-2713-4.

MAŇÁK, Josef a Vlastimil ŠVEC, 2004. *Cesty pedagogického výzkumu*. Brno: Paido. ISBN 80-7315-078-6. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-381-9.

PUNCH, Keith F, 2008. *Úspěšný návrh výzkumu*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-468-7.

PUNCH, Keith F, 2008. *Základy kvantitativního šetření. Praktická příručka pro studenty*.

ZVÁROVÁ, Jana, 2002. *Základy statistiky pro biomedicínké obory*. Praha: Karolínium. ISBN 80-246-0609-7.

Cd - Charakteristika modulu - Odborná nutriční praxe

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Kombinovaná		
Název a kód modulu	Odborná nutriční praxe	P–ONP	
Název modulu anglicky	Professional Nutritional Practice		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. ZO, LO 2.r. ZO, LO 3.r. ZO, LO

Cd - Charakteristika modulu - Odborná nutriční praxe			
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	1.r. ZO 0+160, LO 0+160 2.r. ZO 0+160, LO 0+160 3.r. ZO 0+160, LO 0+120	ECTS	30
Jiný způsob vyjádření rozsahu	920 hodin celkem		
Forma hodnocení	1.r. ZO – KZ, LO – KZ 2.r. ZO – KZ, LO – KZ 3.r. ZO – KZ, LO – KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na moduly: P-VYC, P-VOZ, P-LEV, P-KLV, P-NPK		
Vyučující	Mgr. Jitka Knápková		

Cíle a pojetí modulu odborné nutriční praxe:

Účelem odborné nutriční praxe je ověření a uplatnění teoretických znalostí, vědomostí a praktických dovedností na konkrétním pracovišti a směřuje k získání znalostí, vědomostí a dovedností v rámci poskytování specifické ošetrovatelské péče při zabezpečování nutričních potřeb pacientů/klientů v oblasti preventivní a léčebné výživy. Odborná praxe se realizuje ve všech ročnících studia. Na začátku studia se vzdělávání zaměřuje na stravování zdravé populace u jednotlivých stravovacích kategorií. Později probíhá ve státních i nestátních zdravotnických zařízeních a je zaměřena na proces zabezpečování nutričních potřeb pacientů/klientů v návaznosti na poskytování specifické ošetrovatelské péče v oblasti preventivní a léčebné výživy.

Jsou zde vedeni k odpovědnosti, samostatnosti a k profesionálnímu vztahu ke klientům a spolupracovníkům. Velký důraz je kladen na rozvíjení komunikativních dovedností. Studenti jsou soustavně vedeni respektování práv pacientů, k ochraně jejich soukromí, a to i ve vztahu k informacím o jejich zdravotním stavu. Celým studiem prolíná přísné dodržování hygienických zásad, předpisů BOZP, systému kritických bodů HACCP týkající se individuálního i společného stravování.

Součástí celé odborné nutriční praxe je základní i speciální edukační a poradenská činnost a rozvíjení spolupráce v rámci ošetrovatelského a nutričního týmu.

V průběhu odborné nutriční praxe studenti shromažďují informace a dostupné materiály, které využijí k přípravě své absolventské práce.

K dokonalému osvojení odborné problematiky je student veden od nejjednodušších praktických výkonů až k výkonům složitým a specializovaným, které na konci studia musí být schopen provádět zcela samostatně.

Po absolvování odborné nutriční praxe student:

1.ročník

- seznámí se základními činnostmi a funkcemi různých typů pracovišť, s organizací práce v jednotlivých zdravotnických a jiných zařízeních, zvláště se specifikací stravovacích provozů;
- seznámí se s dokumentací a se systémem práce na různých pracovištích;
- zná organizaci práce v rámci týmu stravovacích provozů;
- aktivně uplatňuje hygienické požadavky na stravovací služby;
- prakticky uplatní své teoretické znalosti v plánování stravy pro jednotlivé stravovací kategorie a dietoterapeutické skupiny;
- stanoví, realizuje a hodnotí správné technologické postupy pokrmů po stránce chuťové i vzhledové s důrazem na zachování nutriční hodnoty, na respektování odborných požadavků léčebné výživy;
- spolupracuje při technologickém zpracování stravy pro vybrané klienty;
- kontroluje správné technologické postupy, bezchybný výdej stravy po stránce hygienické, estetické úpravy a podání stravy včetně kultury stolování;

Cd - Charakteristika modulu - Odborná nutriční praxe

- samostatně pracuje se základními normami, systémem diet, s tabulkami potravin, diferencí a záměn, zvládá propočty energetické a biologické hodnoty pokrmů a sestav jídel;
- dokáže sestavit jídelní plán individuálního charakteru, ale také společný pro zařízení, a to denní, týdenní či na stanovené období při respektování nejnovějších poznatků v oblasti dietetiky;
- objasní používání technologických postupů při přípravě léčebné výživy, dokáže vysvětlit zásady výběru potravin a technologického zpracování základních druhů léčebné výživy, vysvětlí rozdíly jednotlivých druhů léčebné výživy;
- organizuje a kontroluje přípravu stravy v souladu s poznatky zdravé a léčebné výživy;
- objasní rozdíly zajištění léčebné výživy v provozech veřejného stravování;
- zná, respektuje, užívá a vyžaduje dodržování platné legislativní úpravy hygienického zabezpečení zpracování a podání jídel zvláště v provozech veřejného stravování;
- zpracuje jídelní plány pro různé stravovací kategorie, sestavuje jídelníčky na určené období, hodnotí stanovené jídelní plány podle obecných zásad.

2. a 3. ročník

- samostatně pracuje se základními normami, systémem diet, s tabulkami potravin, diferencí a záměn, zvládá propočty energetické a biologické hodnoty pokrmů a sestav jídel;
- dokáže sestavit jídelní plán individuálního charakteru, ale také společný pro zařízení, a to denní, týdenní či na stanovené období při respektování nejnovějších poznatků v oblasti dietetiky;
- účastní se spolupráce v rámci ošetrovatelského a nutričního týmu (vizita, zjištění požadavků ošetřujících lékařů, hodnocení nutričního stavu nemocného, spolupráce při edukační činnosti, příprava podkladů pro stravování nemocných v domácím léčení aj.);
- vykonává individuální péči o klienta (zpracuje nutriční anamnézu, vypracuje dietoterapeutický plán změn ve stravování, připravuje edukační materiály);
- spolupracuje se všemi členy ošetrovatelského týmu (zajistí změny ve stravování pro ošetrovací jednotky);
- účastní se jednání stravovací komise;
- sleduje průběžné monitorování nutričních potřeb a hodnocení výživového stavu s přihlédnutím ke zvláštním výživovým nárokům;
- aktivně se podílí realizaci plošného nutričního screeningu a jeho zpracování;
- při zjišťování výživového stavu aplikuje běžně využívaných antropometrických metod;
- provádí speciální propočty různých složek výživy;
- podílí se na přípravě a účastní se různých odborných akcí, seminářů, kongresů, přednášek, workshopů a kurzů;
- zpracovává a vyhodnocuje nutriční anamnézu;
- zpracuje pokyny pro zajištění celého procesu přípravy stravy včetně seznamu vhodných potravin na základě naplánovaného rozvrhu stravy pro celé zdravotnické či jiné zařízení;
- sestavuje jídelní plány a předpis stravy pro jednotlivé diety i pro celé zdravotnické zařízení, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet;
- zajistí a zdokumentuje nutriční anamnestické údaje, dovede přizpůsobit výživu konkrétnímu stavu nemocného na základě sestaveného dietoterapeutického plánu;
- spolupracuje při tvorbě nutričního plánu a při hodnocení průběhu terapie;
- provádí poradenství a edukaci jedinců, rodin a skupin v oblasti zdravé a léčebné výživy, včetně doporučení vhodných výživových doplňků;

Cd - Charakteristika modulu - Odborná nutriční praxe

- poskytuje informace klientům/pacientům v souladu se svou odbornou způsobilostí, případně pokyny lékaře;
- konkretizuje obecné zásady dle stavu výživy a klinického stavu edukovaného pacienta, dokáže vysvětlit potřebu změn ve stravování pacientovi i jeho rodinným příslušníkům;
- reprodukuje význam poznání stavu výživy jako podmínku správné klasifikace klinického obrazu nemoci pro další nutriční intervenci;
- vytváří návyky účelné a efektivní organizace práce;
- zná a ve své práci uplatňuje a dodržuje etické a právní normy platné ve zdravotnictví;
- osvojí se a používá principů komunikace s respektem k biopsychosociálním potřebám pacientů/ klientů.
- u pacientů v závažných stavech provádí bilanci stravy přijímané ústy;
- navrhuje změny v předepsané dietě, způsob přijímání stravy a doplnění potravinovými doplňky;
- obhájí navržené postupy poskytováním racionálních argumentů a důkazů;
- analyzuje nutriční postupy a aktivity;
- navrhuje prostřednictvím nutriční terapeutky lékaři, případně všeobecné sestře změny v předepsané dietě, způsobu přijímání stravy či doplnění potravinovými doplňky;
- využívá teoretické znalosti diet, výživových doporučení pro stanovení individuální energetické a biologické potřeby klienta i pacienta ve zdraví i nemoci;
- stanovuje a vyhodnocuje potřebu živin, naplňuje jednotlivé pokrmy a celodenní stravu;
- specifikuje nutriční nedostatky a navrhuje nová vhodná řešení úpravy výživy/diety u konkrétních diagnóz případně u diagnóz kombinovaných;
- samostatně vyhodnocuje výsledky dietoterapeutického plánu a navrhuje potřebné změny;
- připravuje podklady pro poradenskou a edukační činnost podle požadavků nutričního terapeuta, příp. dietologa, odborného a ošetřujícího lékaře;
- vede edukaci klientů na základě klinické, ošetřovatelské a nutriční anamnézy s přihlédnutím k jeho individuálním potřebám;
- stanovuje plán poradenského a edukačního procesu jedinců, rodin a skupin v oblasti zdravé a léčebné výživy, včetně doporučení vhodných výživových doplňků;
- interpretuje nutriční rady s respektováním individuálních rozdílů;
- konkretizuje obecné zásady dle stavu výživy a klinického stavu edukovaného pacienta;
- osvojí si dovednost biopsychosociologického přístupu a správné komunikace s klientem;
- dbá na zásady zdravotnické etiky;
- zná vhodné zdroje k vyhledávání a získávání informací;
- sleduje rozvoj vědy a techniky, lékařských oborů a přírodních věd v oblasti prevence, péče o zdraví a dietoterapie;
- podílí se na přípravě a účastní se různých odborných akcí, seminářů, kongresů, přednášek a kurzů.

Anotace modulu

1. ročník Praxe vychází z koncepčního modelu hlavních determinant zdraví WHO, je orientována na oblast podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění a na nácvik a osvojení činností nutných pro poskytování nutriční péče. Z počátku se studenti seznámí se stravováním zdravé populace u jednotlivých stravovacích kategorií. Praxe je orientována na oblast stravovacích služeb (poskytovatelé zdravotních a sociálních služeb, zařízení školního stravování). Součástí praxe je i účast na činnostech zajišťujících organizaci, plánování a technologické zpracování léčebné výživy.

2. ročník Praxe je zaměřena na proces zabezpečování nutričních potřeb pacientů/klientů v oblasti preventivní a léčebné výživy. Studenti se seznámí se strukturou poskytování zdravotní péče na oddělení léčebné výživy a na

Cd - Charakteristika modulu - Odborná nutriční praxe

jednotlivých odděleních včetně metabolických jednotek a jednotek intenzivní péče. Dále se seznámí s pracovišti, kde je poskytována následná nebo paliativní péče. Praxí si prohloubí schopnost vyhodnotit prostředí, které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb pacientů/klientů z hlediska procesu nutriční péče.

3. ročník Praxe je orientována na oblast specifické nutriční péče, jejímž cílem je prohloubení znalostí a praktických dovedností při poskytování individuální nutriční péče v jednotlivých klinických oborech. Dále se zaměřuje na oblast edukační činnosti pro jednotlivce a jejich rodinné příslušníky v rámci lůžkové, ambulantní a domácí péče. Součástí je praxe v poradenských a terapeutických centrech poskytujících nutriční péči v oblasti podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění.

Obsahová náplň

Příprava základní stravy pro zdravé jedince v rámci jednotlivých stravovacích kategorií - stravování batolat, stravování dětí předškolního a školního věku, stravování dospělých, stravování gerontologických klientů, stravování sportovců.

Léčebná výživa a stravování v různých typech zdravotnických zařízení a v dalších oblastech veřejného stravování - prezentace jednotlivých typů veřejného stravování, zdravotnické zabezpečení v různých oblastech péče (zdravotnická zařízení, nemocnice, léčebny, LDN, OLVaS, stravovací provoz, lázně, sanatoria, sociální služby, stacionáře, domácí péče, školní a další druhy společného a veřejného stravování, výživa a dietoterapie v rodině, odborná poradenská a nutričně terapeutická centra, výroba a obchod).

Administrativa stravovacího provozu - organizace stravování v různých typech zařízení, hospodářsko-ekonomická agenda, odborná administrativa, kontrolní činnost zajištění léčebné výživy.

Práce odborných pracovníků v dietoterapii a ve zdravotnickém týmu - práce a spolupráce nutričního terapeuta na odděleních klinické dietologie (léčebné výživy) a OLVaS, nutričního asistenta, spolupráce s ostatními nelékařskými zdravotnickými pracovníky a lékaři, hygienické zabezpečení a zásady bezpečnosti práce při poskytování dietoterapeutických služeb, dodržování hygienicko-epidemiologického režimu na odděleních, systému kritických bodů HACCP.

Jídelní lístky – tvorba obecných a speciálních sestav dle rozličných kritérií a požadavků.

Zásady pro plánování a pro technologické zpracování léčebné výživy - obecné zásady plánování a technologického zpracování léčebné stravy, nutriční a dietetické hodnocení potravin, potravinové tabulky, schéma definovaných dávek, tabulky ekvivalentů, příprava léčebné výživy, předběžná a tepelná příprava, finální úprava pokrmů, technologické zpracování různých typů, druhů a forem výživy a léčebných diet.

Zajištění přesného dávkování potravin dle nutriční tolerance jednotlivých diagnóz - stanovení energetické potřeby organismu, doporučené dávky energie, živin, vitaminů a minerálů základních druhů léčebné výživy, určení individuální nutriční potřeby, energeticky a nutričně limitované diety.

ICT v oblasti dietoterapie a stravování - textové editory, tabulkové procesory, odborný software, využití informační technologie, sociálních sítí při zpracování podkladů v práci nutričního terapeuta na oddělení a ve stravovacím provozu, při edukacích, návaznost na informační systém zdravotnického zařízení, grafické a prezentační programy a jejich využití v práci nutričního terapeuta, internet, prezentace odborných témat face to face nebo prostřednictvím sociálních sítí (facebook, twitter, blog, google aj.).

Edukace pacientů/klientů.

Sestavování individuálních jídelních plánů, sestavování speciální dietní stravy.

Prezentace odborných témat v rámci edukace a prevence onemocnění.

Zpracování dietoterapeutických plánů vztahujících se ke konkrétní diagnóze a zpracování kazuistik.

Forma organizace odborné nutriční praxe, návrhy pozic a pracovišť

1. ročník

Cd - Charakteristika modulu - Odborná nutriční praxe

Odborná praxe je realizována během 4 týdnů - 160 hodin (v zimním období) a 4 týdnů - 160 hodin (v letním období) na základě smlouvy s příslušnými institucemi v rozsahu 8 hodin denně. Z toho je 160 hodin, tj. 50 %, v přímém kontaktu s pacientem/klientem.

1. ***Příprava základní stravy pro zdravé jedince v rámci jednotlivých stravovacích kategorií*** - stravování kojenců a batolat, stravování dětí předškolního a školního věku, stravování dospělých, stravování gerontologických klientů, stravování sportovců.
2. ***Léčebná výživa a stravování v různých typech zdravotnických zařízení a v dalších oblastech veřejného stravování*** - prezentace jednotlivých typů veřejného stravování, zdravotnické zabezpečení v různých oblastech péče (zdravotnická zařízení, nemocnice, léčebny, LDN, OLVaS, stravovací provoz, lázně, sanatoria, sociální služby, stacionáře, domácí péče, školní a další druhy společného a veřejného stravování, výživa a dietoterapie v rodině, odborná poradenská a nutričně terapeutická centra, výroba a obchod).
3. ***Dokumentace*** - dokumentace nutričně – zdravotnická, dokumentace stravovacího provozu, bezpečnostní předpisy a hygienické požadavky na stravování, systém kritických bodů HACCP.
4. ***Náplň práce odborných pracovníků v dietoterapii a ve zdravotnickém týmu*** - práce a spolupráce nutričního terapeuta na odděleních klinické dietologie (léčebné výživy) a OLVaS, nutričního asistenta, spolupráce s ostatními nelékařskými zdravotnickými pracovníky a lékaři, hygienické zabezpečení a zásady bezpečnosti práce při poskytování dietoterapeutických služeb, dodržování hygienicko-epidemiologického režimu na odděleních, systému kritických bodů HACCP.
5. ***Jídelní lístky*** - tvorba obecných a speciálních sestav dle rozličných kritérií a požadavků.
6. ***Zásady pro plánování a pro technologické zpracování léčebné výživy*** - obecné zásady plánování a technologického zpracování léčebné stravy, nutriční a dietetické hodnocení potravin, potravinové tabulky, schéma definovaných dávek, tabulky ekvivalentů, příprava léčebné výživy, předběžná a tepelná příprava, finální úprava pokrmů, technologické zpracování různých typů, druhů a forem výživy a léčebných diet
7. ***Zajištění přesného dávkování potravin dle nutriční tolerance jednotlivých diagnóz*** - stanovení energetické potřeby organismu, doporučené dávky energie, živin, vitaminů a minerálů základních druhů léčebné výživy, určení individuální nutriční potřeby, energeticky a nutričně limitované diety
8. ***ICT v oblasti dietoterapie a stravování*** - textové editory, tabulkové procesory, odborný software, využití informační technologie, sociálních sítí při zpracování podkladů v práci nutričního terapeuta na oddělení a ve stravovacím provozu, při edukacích, návaznost na informační systém zdravotnického zařízení, grafické a prezentační programy a jejich využití v práci nutričního terapeuta, internet, prezentace odborných témat face to face nebo prostřednictvím sociálních sítí (facebook, twitter, blog, google aj.).
9. ***Aktivní účast v projektech***

Specifikace odborných pracovišť v návaznosti na obsahovou náplň 1. ročníku ZO (v zimním období) – 4 týdny - 160 hodin a 4 týdny - 160 hodin, LO (v letním období) na základě smlouvy s příslušnými institucemi v rozsahu 8 hodin denně:

ZO – 4 týdny: příprava a realizace základní stravy pro zdravé jedince v rámci jednotlivých stravovacích kategorií se zaměřením na technologické zpracování stravy: zdravotnická zařízení, sociální zařízení, lázně, předškolní a školní zařízení, jídelny, provozovny veřejného stravování, aj.

LO – 4 týdny: realizace technologického zpracování léčebné výživy, jídelních lístků, elektronická databáze oddělení léčebné výživy a stravování: zdravotnická a sociální zařízení – oddělení léčebné výživy a stravování.

2. ročník

Odborná praxe je realizována během 4 týdnů - 160 hodin (v zimním období) a 4 týdnů - 160 hodin (v letním období) na základě smlouvy s příslušnými institucemi v rozsahu 8 hodin denně. Z toho je 240 hodin, tj. 75 %, v přímém kontaktu s pacientem/klientem.

1. ***Léčebná výživa a stravování v různých typech zdravotnických zařízení*** - zdravotnické zabezpečení v různých oblastech péče (zdravotnická zařízení, nemocnice, léčebny, LDN, OLVaS, stravovací provoz, lázně, sanatoria, sociální služby, stacionáře, domácí péče, školní výživa a dietoterapie v rodině, odborná poradenská a nutričně terapeutická centra, výroba a obchod).

Cd - Charakteristika modulu - Odborná nutriční praxe

2. *Zajištění přesného dávkování potravin dle nutriční tolerance jednotlivých diagnóz* - stanovení energetické potřeby organismu, doporučené dávky energie, živin, vitaminů a minerálů základních druhů léčebné výživy, určení individuální nutriční potřeby, energeticky a nutričně limitované diety
3. *Zpracování a hodnocení nutričního stavu jedince, bilance stravy přijímané ústy, spolupráce na nutriční podpoře s lékařem, případně dalším nelékařským zdravotnickým pracovníkem (všeobecnou sestrou nebo porodní asistentkou), způsob přijímání stravy a možnost využití doplňků stravy*
4. *Zpracování diet terapeutických plánů vztahujících se ke konkrétní diagnóze.*
5. *Poradenství a edukace pacientů/klientů, rodin a skupin v oblasti zdraví a léčebné výživy, včetně vhodných výživových doplňků*
6. *Skupinové a individuální edukace v rámci ambulantní zdravotnické péče a při hospitalizaci v oblasti preventivní a léčebné výživy.*
7. *Prezentace odborných témat v rámci edukace a prevence onemocnění.*
8. *Zpracování dietoterapeutických plánů vztahujících se ke konkrétní diagnóze a zpracování kazuistik*
9. *Aktivní účast v projektech.*

Specifikace odborných pracovišť v návaznosti na obsahovou náplň 2. ročníku ZO (v zimním období) – 4 týdny - 160 hodin a 4 týdny - 160 hodin, LO (v letním období) na základě smlouvy s příslušnými institucemi v rozsahu 8 hodin denně:

ZO – 4 týdny: realizace edukačního procesu začlenění nutričního terapeuta do ošetrovatelského pracovního týmu a uspokojování individuálních nutričních potřeb klienta/ pacienta v oblasti preventivní a léčebné výživy: zdravotnická, lázeňská a sociální zařízení (domovy pro seniory, stacionáře, sociální lůžka, léčebny dlouhodobě nemocných, lázně, instituce pro zdravotně postižené)

LO – 4 týdny: realizace edukačního procesu začlenění nutričního terapeuta do ošetrovatelského a pracovního týmu a uspokojování individuálních nutričních potřeb klienta/ pacienta v oblasti preventivní a léčebné výživy: zdravotnická, lázeňská a sociální zařízení (domovy pro seniory, stacionáře, sociální lůžka, léčebny dlouhodobě nemocných, lázně, instituce pro zdravotně postižené)

3. ročník

Odborná praxe je realizována během 4 týdnů - 160 hodin (v zimním období) a 3 týdnů - 120 hodin (v letním období) na základě smlouvy s příslušnými institucemi v rozsahu 8 hodin denně. Z toho je 210 hodin, tj. 75 %, v přímém kontaktu s pacientem/klientem.

1. *Léčebná výživa a stravování v různých typech zdravotnických zařízení* - zdravotnické zabezpečení v různých oblastech péče (zdravotnická zařízení, nemocnice, léčebny, LDN, OLVaS, stravovací provoz, lázně, sanatoria, sociální služby, stacionáře, domácí péče, školní výživa a dietoterapie v rodině, odborná poradenská a nutričně terapeutická centra, výroba a obchod).
2. *Provádění vyšetření nutných ke zjištění stavu výživy pacienta/klienta*
3. *Zpracování a hodnocení nutričního stavu jedince, bilance stravy přijímané ústy, spolupráce na nutriční podpoře s lékařem, případně dalším nelékařským zdravotnickým pracovníkem (všeobecnou sestrou nebo porodní asistentkou), způsob přijímání stravy a možnost využití doplňků*
4. *Plánování, zpracování a hodnocení léčebné výživy*
5. *Zpracování diet terapeutických plánů vztahujících se ke konkrétní diagnóze.*
6. *Poradenství a edukace pacientů/klientů, rodin a skupin v oblasti zdraví a léčebné výživy, včetně vhodných výživových doplňků*
7. *Skupinové a individuální edukace v rámci ambulantní zdravotnické péče a při hospitalizaci v oblasti preventivní a léčebné výživy.*
8. *Prezentace odborných témat v rámci edukace a prevence onemocnění.*
9. *Zpracování dietoterapeutických plánů vztahujících se ke konkrétní diagnóze a zpracování kazuistik*
10. *Celoživotní vzdělávání* - aktivní a pasivní účast na různých odborných akcích, seminářích, kongresech, přednáškách, workshopech a kurzech pro odbornou tak laickou veřejnost.
11. *Aktivní účast v projektech*

Cd - Charakteristika modulu - Odborná nutriční praxe

Specifikace odborných pracovišť v návaznosti na obsahovou náplň 3. ročníku ZO (v zimním období) – 4 týdny - 160 hodin a 3 týdny - 120 hodin, LO (v letním období) na základě smlouvy s příslušnými institucemi v rozsahu 8 hodin denně:

ZO – 4 týdny: realizace edukačního procesu začlenění nutričního terapeuta do ošetrovatelského či pracovního týmu a uspokojování individuálních nutričních potřeb klienta/ pacienta v oblasti preventivní a léčebné výživy: zdravotnická (nemocnice různého typu, LDN, hospic) a sociální zařízení (domovy pro seniory, stacionáře, odborné ústavy), lázně, zvláště realizace ve specializovaných poradnách, jejichž součástí je specializovaná preventivní a léčebná výživa, která je součástí péče o hospitalizovaného nebo ambulantního pacienta (diabetologie, obezitologie, preventivní kardiologie, pediatrie, geriatrie, gastroenterologie, ambulance dědičných chorob-fenylketonurie, poradna poruch výživy, poradna nutriční podpory)

LO – 3 týdny: realizace edukačního procesu začlenění nutričního terapeuta do ošetrovatelského či pracovního týmu a uspokojování individuálních nutričních potřeb klienta/ pacienta v oblasti preventivní a léčebné výživy: zdravotnická (nemocnice různého typu, LDN, hospic) a sociální zařízení (domovy pro seniory, stacionáře, odborné ústavy), lázně, zvláště realizace ve specializovaných poradnách, jejichž součástí je specializovaná preventivní a léčebná výživa, která je součástí péče o hospitalizovaného nebo ambulantního pacienta (diabetologie, obezitologie, preventivní kardiologie, pediatrie, geriatrie, gastroenterologie, ambulance dědičných chorob-fenylketonurie, poradna poruch výživy, poradna nutriční podpory, účast při tvorbě a realizaci preventivních programů v oblasti zdravého životního stylu a v prevenci konkrétních onemocnění spojených s výživou.

Popis řízení praxe a vyhodnocování

Pracoviště je voleno tak, aby student během studia získal, co nejvíce různorodých znalostí, vědomostí, dovedností a zkušeností ze zařízení poskytujících specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb pacientů/klientů v oblasti preventivní a léčebné výživy a odlišující se managementem při poskytování těchto služeb. Takové zkušenosti mohou napomoci studentům v jejich budoucí profilaci a rozpoznání vlastních preferencí a limitů. Obsahové zaměření praxe je vždy upřesněno při smluvním zajištění konkrétního pracoviště v závislosti na specifické odborné orientaci, možnostech a podmínkách, kde se bude odborná praxe realizovat. Student vykonává praxi na pracovištích individuálně.

Na odborných pracovištích jsou studenti vedeni odbornými mentory nebo pracují pod vedením odborných pracovníků pověřených vzděláváním studentů VOŠ, kteří úzce spolupracují s garantem odborné praxe. Společně stanovují výsledky vzdělávání, kritéria jejich hodnocení a podílejí se na evaluačních mechanismech.

Odborná praxe je systematicky plánována, koordinována a hodnocena. Studenti plní během praxe zadané úkoly v souladu s platnými kompetencemi nutričního terapeuta.

Plnění úkolů dokládají v záznamech – v Deníku odborné praxe, jež je součástí portfolia studenta. Součástí portfolia jsou i další doklady o osobnostním i profesním růstu studenta, např. zpracované seminární práce, kazuistiky klientů, individuální plány, edukační programy, jídelní plány a jejich propočty atd.

Deník odborné praxe obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praktické výuky a sleduje jednotlivé kompetence a nutriční intervence, kterých má student/studentka dosáhnout v rámci studijního plánu.

Podklady pro hodnocení

- úroveň vedení Deníku odborné praxe a portfolia;
- dodržování pravidel chování na odborné praxi (ukázněnost, dochvilnost, osobní úprava); správnost a pečlivost prováděných úkonů, zručnost a rychlost, schopnost teoretického zdůvodnění úkonu;
- vedení dokumentace na jednotlivých pracovištích;
- vhodná úroveň komunikace s pacienty/klienty a ostatním personálem;
- postoj k pacientovi/ klientovi, aktivita studenta, sebereflexe, manažerské schopnosti a dovednosti,

Cd - Charakteristika modulu - Odborná nutriční praxe

syntéza poznatků z mezimodulových vztahů.

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy zdravotnické a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Studijní literatura:

BALÍKOVÁ, Marieta, 2018. *Receptury dětských pokrmů: pro kojence, batolata, předškolní a školní děti*. Praha: Společnost pro výživu. ISBN 978-80-906659-1-0.

BALÍKOVÁ, Marieta a Jana BRADOVÁ, 2019. *Výběr receptur Společnosti pro výživu: nejčastěji připravované pokrmy ve školním stravování: aktualizované složení a nutriční hodnoty*. Praha: Společnost pro výživu. ISBN 978-80-906659-2-7.

BERNACIKOVÁ, Martina, Jan CACEK, Lenka DOVRTĚLOVÁ, a kol., 2020. *Regenerace a výživa ve sportu*. 3., doplněné vydání. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-9725-4.

SOBOTKA, Luboš a S. P. ALLISON, c2011. *Basics in clinical nutrition*. 4th ed. Praha: Galén. ISBN 978-80-7262-821-6.

GROFOVÁ, Zuzana, 2018. *Lákavá i chutná – úprava stravy u poruch polykání*. Praha: Forsapi, 2018. Rady lékaře, průvodce dietou. ISBN 978-80-87250-43-3.

HRNČÍŘOVÁ, Dana, 2018. *Rádce školní jídelny*. 2. vydání. Praha: Státní zdravotní ústav. ISBN 978-80-7071-377-8.

KÁŇOVÁ, Marcela a Kamil BEZDĚK, 2021. *Klinická výživa*. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 978-80-7599-227-7.

KAPOUNOVÁ, Zlata, Anna PACKOVÁ, Jana PETROVÁ, Jana SPÁČILOVÁ, Alena STROSSEROVÁ a Sylva ŠMÍDOVÁ, 2019. *Diety ve školních jídelnách: manuál k zavedení dietního stravování do školních jídelen*. Praha: Raabe. ISBN 978-80-7496-328-5.

KOHOUT, Pavel, 2011. *Dokumentace a hodnocení nutričního stavu pacientů*. 1. vyd. v nakl. Forsapi. Praha: Forsapi, Informační servis pro lékaře. ISBN 978-808-7250-129.

KOŠTÁLOVÁ, Alexandra, Leona MUŽÍKOVÁ, Anna NIKLOVÁ a Anna PACKOVÁ, 2017. *Manuál pro školní jídelny: metodická pomůcka pro realizaci projektu "Zdravá školní jídelna"*. Praha: Státní zdravotní ústav. ISBN 978-80-7071-367-9.

KUDLOVÁ, Eva, 2009. *Hygiena výživy a nutriční epidemiologie*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1735-0.

MACH, Ivan, 2017. *Sportovní výživa do kapsy: nejen pro fitness a kulturistiku*. Druhé vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0511-3.

PETROVÁ, Jana a Sylva ŠMÍDOVÁ, 2014. *Základy výživy pro stravovací provozy: školní stravování, výživové normy (spotřební koš), dietní stravování ve školní jídelně, zásady správné výživy, výživa dětí, dospívajících, sportujících dětí a adolescentů, seniorů*. 1. vyd. Plzeň: Jídelny.cz, 307 s. ISBN 978-80-905557-0-9.

SHARMA, Sangita, 2018. *Klinická výživa a dietologie: v kostce*. Přeložil Hana POSPÍŠILOVÁ. Praha: Grada Publishing. Sestra. ISBN 978-80-271-0228-0.

SPOLEČNOST PRO VÝŽIVU, 2019. *Referenční hodnoty pro příjem živin v ČR*. 2. vyd. Praha: Společnost pro výživu. ISBN 978-80-906659-3-4.

SPOLEČNOST PRO VÝŽIVU, 2012. *Výživová doporučení pro obyvatelstvo České republiky* [online]. [cit. 9.8.2021]. Dostupné z: <https://www.vyzivaspol.cz/vyzivova-doporuceni-pro-obyvatelstvo-ceske-republiky/>

VÁGNEROVÁ, Tereza, 2020. *Výživa v geriatrii a gerontologii*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-4620-6.

Cd - Charakteristika modulu - Odborná nutriční praxe

VILIKUS, Zdeněk, 2020. *Výživa sportovců a sportovní výkon*. 3. přepracované vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-4455-4.

ZLATOHLÁVEK, Lukáš, 2019. *Klinická dietologie a výživa*. Druhé rozšířené vydání. Praha: Current media. Medicus. ISBN 978-80-88129-44-8.